

RAPORT

rewitalizacja NOWA

Konsultacje obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji we Wrocławiu

SPIS TREŚCI

1 O KONSULTACJACH	3
2 FORMY KONSULTACJI	5
3 PRZEBIEG KONSULTACJI	7
4 ANKIETA	57
5 PODSUMOWANIE	108

1 | O KONSULTACJACH

TERMIN KONSULTACJI

7 maja – 19 czerwca 2019 r.

PRZEDMIOT KONSULTACJI

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

ZAKRES KONSULTACJI

Zebranie rekomendacji do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w obrębie osiedli miasta Wrocławia o największym stopniu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, to jest: Nadodrza, Przedmieścia Oławskiego, Przedmieścia Świdnickiego, Placu Grunwaldzkiego, Szczepina, Ołbina, Kleczkowa.

CEL KONSULTACJI

Podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie rozumienia pojęcia rewitalizacji w rozumieniu Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku, z naciskiem na jej społeczny aspekt; w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji wynikających z Ustawy oraz o przebiegu tego procesu.

Zapewnienie aktywnego udziału mieszkańców na każdym etapie procesu rewitalizacji i zwiększenie ich zaangażowania w temat. Wyznaczenie z mieszkańcami potencjalnego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji we Wrocławiu.

EFEKT KONSULTACJI

Raport z konsultacji, który posłuży do przygotowania projektu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

KONTEKST

Rewitalizacja jest procesem wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzonym w sposób kompleksowy poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Proces ten gmina realizuje wspólnie z mieszkańcami oraz przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi, instytucjami działającymi na obszarze rewitalizacji, czyli interesariuszami rewitalizacji.

Na terenie Gminy Wrocław planowane jest rozpoczęcie procesu rewitalizacji na zasadach zawartych w Ustawie o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku (Dz. U. 2015 poz. 1777). Pierwszym etapem było sporządzenie przez Wrocławską Rewitalizację w 2018 r. "Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji", na podstawie której wyznaczono tereny miasta znajdujące się w stanie kryzysowym, spowodowanym koncentracją na nich negatywnych zjawisk społecznych oraz problemów natury gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Mając na uwadze ww. Diagnozę, zorganizowano konsultacje społeczne, których celem było poznanie opinii mieszkańców Wrocławia na temat terenów, które według zapisów Diagnozy są rekomendowane jako obszar wsparcia i rewitalizacji.

PROMOCJA KONSULTACJI

- dedykowana strona WWW poświęcona konsultacjom:
https://www.wroclaw.pl/rozmawia/rewitalizacja_NOWA,
- ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej UMW:
http://bip.um.wroc.pl/artukul/127/39255/rewitalizacja_nowa,
- newsletter Centrum Sektor 3 oraz strona: <http://www.sektor3.wroclaw.pl/aktualnosc/>,
- portale społecznościowe – strony na Facebooku:
Wrocław Rozmawia, FEPS, Stowarzyszenie Żółty Parasol, Infopunkt Nadodrze, Serce Szczepina, Przedpokój H13, Biblioteka Grafit, MBP Filia nr 29, Nowe Nadodrze,
- plakaty rozwieszone na tablicach ogłoszeniowych,
- kampania informacyjna w MPK oraz w „Barbarze”,
- informacje elektroniczne przesłane do rad osiedli, organizacji pozarządowych i innych interesariuszy,
- odnotowane wzmianki w lokalnych mediach:
<https://www.tuwroclaw.com/wiadomosci,rusza-cykl-dyskusji-o-rewitalizacji-wroclawia,wia5-3266-48505.html>.

2 | FORMY KONSULTACJI

2.1 SPOTKANIA KONSULTACYJNE

Zorganizowano 8 spotkań konsultacyjnych, jedno otwierające proces konsultacji oraz po jednym spotkaniu warsztatowym na siedmiu osiedlach: Nadodrze, Ołbin, Kleczków, Plac Grunwaldzki, Przedmieście Świdnickie, Szczepin i Przedmieście Oławskie, wykazujących dużą koncentrację problemów społecznych wg "Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji".

SPOTKANIE OTWIERAJĄCE:

- ✓ 7.05.2019, g. 18.00 | MISERART, ul. Cybulskiego 35a

SPOTKANIA WARSZTATOWE:

- ✓ 9.05.2019 g.18.00 | NADODRZE: Infopunkt, ul. Władysława Łokietka 5
- ✓ 14.05.2019 g.17.30 | OŁBIN: Biblioteka Grafit, ul. Namysłowska 8
- ✓ 16.05.2019 g.17.00 | KLECZKÓW: Curatus. Stowarzyszenie na Rzecz Promocji Zdrowia, Kleczkowska 5
- ✓ 23.05.2019 g.17.00 | PLAC GRUNWALDZKI: Miejska Biblioteka Publiczna Filia nr 29, ul. Mikołaja Reja 1
- ✓ 30.05.2019 g.18.00 | PRZEDMIEŚCIE ŚWIDNICKIE: Firlej, Ośrodek Działań Artystycznych, ul. Grabiszyńska 56
- ✓ 6.06.2019 g.18.00 | SZCZEPIN: Muzeum Współczesne Wrocław, Plac Strzegomski 2
- ✓ 13.06.2019 g.18.00 | PRZEDMIEŚCIE OŁAWSKIE: Przedpokój H13, ul. Hercena 13

Cel spotkań:

- zbadanie różnorodnych odczuć mieszkańców odnoszących się do problemów społecznych na ich osiedlach;
- ustalenie rekomendacji do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji;
- wyznaczenie trasy spaceru badawczego.

2.2 SPACERY BADAWCZE

Zrealizowano 8 spacerów badawczych na siedmiu wrocławskich osiedlach: Nadodrze, Przedmieście Oławskie, Przedmieście Świdnickie, Plac Grunwaldzki, Szczepin, Ołbin, Kleczków.

Każdy spacer badawczy został zorganizowany w ciągu dwóch tygodni od spotkania konsultacyjnego na danym osiedlu.

Uczestnikami spacerów były osoby, które wyraziły taką chęć podczas spotkania konsultacyjnego. Szczegółowy scenariusz spacerów dla danego osiedla był tworzony na podstawie informacji uzyskanych podczas warsztatów.

Na każdym osiedlu został zorganizowany co najmniej jeden spacer badawczy.

W każdym spacerze wzięło udział 1 - 5 mieszkańców osiedla, moderator(-ka) i obserwator(-ka).

Zakładany czas trwania spaceru to 1 - 1,5 h, w tym krótkie wprowadzenie oraz podsumowanie spaceru.

Cel spacerów:

Celem spacerów było zebranie informacji o obszarze, uszczegółowienie informacji uzyskanych w trakcie spotkań warsztatowych, uzyskanie rekomendacji uczestników do wyznaczenia obszaru rewitalizacji oraz dokumentacja zdjęciowa przebytej trasy.

2.3 ANKIETA

Podczas konsultacji w okresie 7 maja – 19 czerwca 2019 r. można było wypełnić ankietę zamieszczoną na dedykowanej stronie konsultacji. Pytania w niej zawarte, odnosiły się przede wszystkim do negatywnych zjawisk społecznych koncentrujących się na wrocławskich osiedlach. Zależało nam również na poznaniu opinii mieszkańców dotyczących problemów w sferze funkcjonalno-przestrzennej, technicznej, środowiskowej i gospodarczej występujących na osiedlach. W sumie otrzymano **337** wypełnionych ankiet.

3 | PRZEBIEG KONSULTACJI

3.1. SPOTKANIA KONSULTACYJNE

3.1.1 Spotkanie informacyjne, inaugurujące konsultacje

Pierwsze spotkanie informacyjne, inaugurujące cykl konsultacji społecznych, odbyło się 7 maja 2019 r. w „MiserArt” przy ul. Wojciecha Cybulskiego 35a, w godzinach od 18.00 do 20.00. Wzięto w nim udział 27 interesariuszy, 5 organizatorów i 1 przedstawiciel mediów. Spotkanie poprowadziła Maja Zabokrzycka z Infopunktu Nadodrze oraz Anna Jurkowska ze Stowarzyszenia Żółty Parasol. Na zapytania interesariuszy odpowiedzi udzielał Sebastian Wolszczak - Zastępca Dyrektora Wydziału Partycypacji Społecznej oraz Krzysztof Ziental – Kierownik Działu ds. Partycypacji Społecznej.

W pierwszej części spotkania organizatorzy przybliżyli uczestnikom konsultacji pojęcie rewitalizacji w duchu Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku (Dz.U. 2015, poz. 1777) kładąc nacisk na jej społeczny aspekt. Omówiono istotę, cele, zasady prowadzenia rewitalizacji wynikające z Ustawy oraz przebieg tego procesu. Druga część spotkania miała formę dyskusji. Mieszkańcy zostali poinformowani, iż efektem konsultacji będzie stworzenie raportu, który posłuży do przygotowania projektu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Pytania i opinie zgłoszone w trakcie spotkania zostały zebrane w niniejszym raporcie w **TABELI PYTAŃ I OPINII ZE SPOTKAŃ** na s. 14.

3.1.2. Cykl spotkań warsztatowych

a) Osiedle Nadodrze

Spotkanie konsultacyjne o charakterze warsztatowym odbyło się 9 maja 2019 roku o godz. 18.00 w Infopunkcie Nadodrze przy ul. Władysława Łokietka 5 we Wrocławiu. Spotkanie poprowadziły: Maja Zabokrzycka z Infopunktu Nadodrze i Anna Jurkowska ze Stowarzyszenia Żółty Parasol. Urząd Miasta Wrocław reprezentował Sebastian Wolszczak - Zastępca Dyrektora Wydziału Partycypacji Społecznej. W spotkaniu uczestniczyły mieszkanki oraz mieszkańcy osiedla Nadodrze - 12 interesariuszy, a także 5 organizatorów.

Spotkanie obejmowało następujący plan:

- ✓ wprowadzenie (omówienie prezentacji),
- ✓ część warsztatowa (praca stolikowa),
- ✓ podsumowanie konsultacji i przedstawienie wyników.

W pierwszej części spotkania prowadzący w oparciu o prezentację multimedialną: „Rewitalizacja - budujemy więzi, naprawiamy przestrzeń” przedstawili uczestnikom konsultacji istotne zagadnienia dotyczące procesu rewitalizacji oraz poszczególnych jej etapów, powołując się na Ustawę o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U. 2015, poz. 1777). Po zapoznaniu się z prezentacją, uczestnicy spotkania nie zgłosili żadnych pytań oraz opinii.

Kolejnym etapem spotkania była część warsztatowa, której zasady wyjaśniła uczestnikom prowadząca Anna Jurkowska. Uczestnicy konsultacji zostali podzieleni przez organizatorów na dwie kiluosobowe grupy, które po określonym czasie, zmieniały miejsce zasiadając przy innym stoliku dyskusyjnym. Przy pierwszym stoliku mieszkańcy wraz z moderatorką - Mają Zabokrzycką – wyznaczyli na mapie Nadodrza obszary, na których skoncentrowanych jest najwięcej negatywnych zjawisk ze sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Drugi stolik wraz z moderatorką Marią Ziębą zajmował się wyznaczaniem potrzeb nadodrzan, które powinny być ujęte w planach rewitalizacji. Zmiana grup i stolików dawała szansę mieszkańcom na skonsultowanie wyników debaty wcześniejszej grupy oraz na wyciągnięcie nowych wniosków. W trakcie spotkania padły też pytania i opinie na temat powołania Komitetu Rewitalizacji, któremu poświęcono odrębne konsultacje, dlatego zgłoszone w trakcie spotkania opinie zostały zebrane i przedstawione w raporcie z konsultacji pn. „Komitet Rewitalizacji”.

Podsumowaniem spotkania było wspólne omówienie i zaprezentowanie wyników rozmów dotyczących obszaru rewitalizacji. Wyniki te w niniejszym raporcie zostały zebrane i przedstawione w niniejszym raporcie w **TABELI PYTAŃ I OPINII ZE SPOTKAŃ**, s. 14.

b) Osiedle Ołbin

Kolejne Spotkanie warsztatowe w ramach rewitalizacji zrealizowano 14 maja 2019 r. w Bibliotece „Grafit” Filia nr 5 MBP przy ul. Namysłowskiej 8 we Wrocławiu w godzinach od 17:30 do 19:30. Frekwencja liczyła 35 osób oraz dodatkowo 5 organizatorów. Całość spotkania przebiegała według stałego planu:

- ✓ wprowadzenie (omówienie prezentacji),
- ✓ część warsztatowa (praca stolikowa),
- ✓ podsumowanie konsultacji i przedstawienie wyników.

Po przybliżeniu przez Annę Jurkowską ze Stowarzyszenia Żółty Parasol problematyki rewitalizacji, mieszkańcy skierowali do prowadzących pytania, na które odpowiedzi udzielał Sebastian Wolszczak - Zastępca Dyrektora Wydziału Partycypacji Społecznej.

Następnym etapem spotkania była część warsztatowa. Z powodu dużej ilości uczestników konsultacji organizatorzy wprowadzili zmianę i ograniczyli ilość stolików dyskusyjnych do dwóch. Stolik z mapą, przy którym wyznaczano problemy i negatywne zjawiska społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne na Ołbinie, a także konsultowano obszary wymagające rewitalizacji, moderowali Maria Zięba i Piotr Uhle. Ze względu na duże zainteresowanie tematem powołania Komitetu Rewitalizacji został temu poświęcony drugi stolik, a jego moderatorką była Anna Ropiecka. Zgłoszone w trakcie tej części dyskusji opinie zostały zebrane i przedstawione w odrębnym raporcie z konsultacji pn. „Komitet Rewitalizacji”.

Podsumowaniem spotkania było wspólne omówienie i zaprezentowanie wyników rozmów dotyczących obszaru rewitalizacji. Wyniki zebrano i przedstawiono w niniejszym raporcie w **TABELI PYTAŃ I OPINII ZE SPOTKAŃ**, s. 14.

c) Osiedle Kleczków

Spotkanie w ramach konsultacji społecznych na Osiedlu Kleczków odbyło się 16 maja 2019 r. w Stowarzyszeniu na rzecz promocji zdrowia „Curatus”, przy ul. Kleczkowskiej 5 we Wrocławiu, w godzinach od 17:00 do 19:00. W spotkaniu konsultacyjnym wzięło udział 10 osób oraz dodatkowo 5 organizatorów. Spotkanie poprowadziły Maja Zabokrzycka z Infopunktu Nadodrże oraz Anna Jurkowska ze Stowarzyszenia Żółty Parasol. Na pytania uczestników spotkania

odpowiedzi udzielał przedstawiciel Urzędu Miasta - Krzysztof Ziental, Kierownik Działu ds. Partycypacji Społecznej w Wydziale Partycypacji Społecznej UM.

Spotkanie przebiegło według stałego harmonogramu. W temat rewitalizacji wprowadziła mieszkańców Maja Zabokrzycka. Po wysłuchaniu prezentacji „Rewitalizacja - budujemy więzi, naprawiamy przestrzeń” mieszkańcy Osiedla Kleczków zgłosili do prowadzących liczne pytania oraz podzielili się swoimi opiniami.

Po zakończeniu części dyskusyjnej, rozpoczęto część warsztatową. Uczestnicy spotkania zostali podzieleni na dwie grupy. Pierwsza z nich wraz z moderatorką, Mają Zabokrzycką, konsultowała problemy występujące na osiedlu Kleczków nanosząc je na mapę, grupa druga natomiast, moderowana przez Annę Ropiecką, dyskutowała nad tematem Komitetu Rewitalizacji. Po upływie ustalanego czasu nastąpiła zmiana stolików. Opinie zgłoszone przy stoliku dyskutującym o Komitecie Rewitalizacji zebrano i przedstawiono w odrębnym raporcie z konsultacji pn. „Komitet Rewitalizacji”.

Podsumowaniem spotkania było wspólne omówienie i zaprezentowanie wyników rozmów dotyczących obszaru rewitalizacji. Wyniki te zostały zebrane i przedstawione w niniejszym raporcie w **TABELI PYTAŃ I OPINII ZE SPOTKAŃ**, str.14.

d) Osiedle Plac Grunwaldzki

Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami Osiedla Plac Grunwaldzki odbyło się 23 maja 2019 r. w Bibliotece Miejskiej nr 29 przy ul. Mikołaja Reja 1 we Wrocławiu w godzinach od 17:00 do 18:00. Pomimo, że organizatorzy poczynili wszelkie starania, aby powiadomić mieszkańców o organizowanym spotkaniu, miało ono niską frekwencję. Na spotkanie przybyły 3 osoby. Spotkanie prowadzili: Anna Jurkowska ze Stowarzyszenia Żółty Parasol, Jacek Sterczewski i Maria Zięba. Udział w spotkaniu wzięła także Paulina Olejniczak-Brząkała z Wydziału Partycypacji Społecznej.

Na początku spotkania Anna Jurkowska wyjaśniła zasady funkcjonowania procesu rewitalizacji, oraz omówiła jego etapy. W dalszej części spotkania konsultacyjnego przeprowadzono warsztaty z wykorzystaniem mapy osiedla Placu Grunwaldzkiego, które moderował Jacek Sterczewski.

Pytania i opinie na temat powołania Komitetu Rewitalizacji zadane i zgłoszone podczas spotkania, a któremu zostały poświęcone odrębne konsultacje, zostały zebrane i przedstawione w odrębnym raporcie z konsultacji pn. „Komitet Rewitalizacji”.

Podsumowaniem spotkania było wspólne omówienie i zaprezentowanie wyników rozmów dotyczących obszaru rewitalizacji. Wyniki te zostały zebrane i przedstawione w niniejszym raporcie w **TABELI PYTAŃ I OPINII ZE SPOTKAŃ**, s. 14.

e) Osiedle Przedmieście Świdnickie

Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami Osiedla Przedmieście Świdnickie odbyło się 30.05.2019 r. w godzinach od 18.00 do 20:00 w Ośrodku Działań Artystycznych „Firlej” przy ul. Grabiszyńskiej 56 we Wrocławiu. Po przedstawieniu przez Annę Jurkowską krótkiej prezentacji na temat rewitalizacji, mieszkańcy Przedmieścia Świdnickiego zgłosili swoje pytania i opinie.

Na koniec części wprowadzającej Anna Jurkowska przedstawiła zebranych harmonogram kolejnych spotkań konsultacyjnych, a także zachęciła do aktywnego udziału w dyskusji nad rewitalizacją i wyrażenie swojej opinii w ankiecie internetowej na stronie Wrocław Rozmawia. W części warsztatowej spotkania Jacek Sterczewski i Maria Zięba moderowali stanowisko przy mapie, służące zebraniu od mieszkańców rekomendacji o największym stopniu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych.

Ze względu na duże zainteresowanie tematem powołania Komitetu Rewitalizacji został temu poświęcony drugi stolik, a jego moderatorką była Agata Bulicz z Dolnośląskiej Federacji Organizacji Pozarządowych. Zgłoszone w trakcie tej części dyskusji opinie zebrano i przedstawiono w odrębnym raporcie z konsultacji pn. „Komitet Rewitalizacji”.

Podsumowaniem spotkania było wspólne omówienie i zaprezentowanie wyników rozmów dotyczących obszaru rewitalizacji. Wyniki te zostały zebrane i przedstawione w niniejszym raporcie w **TABELI PYTAŃ I OPINII ZE SPOTKAŃ**, s. 14.

f) Osiedle Szczepin

Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami osiedla Szczepin odbyło się 06.06.2019 r. w Muzeum Współczesnym we Wrocławiu przy Placu Strzegomskim 2a, w godzinach od 18:00 do 20:00. Na spotkanie przybyło 21 interesariuszy. Poza tym obecnych było również pięciu organizatorów. W

pierwszej części spotkania Anna Jurkowska przedstawiła prezentację na temat procesu rewitalizacji oraz harmonogram kolejnych konsultacji, a także zachęciła uczestników spotkania do wypełniania ankiety internetowej dotyczącej obszaru rewitalizacji. Na pytania mieszkańców Osiedla Szczepin odpowiadał przedstawiciel Urzędu Miasta - Sebastian Wolszczak – Zastępca Dyrektora Wydziału Partycypacji Społecznej.

Po udzieleniu odpowiedzi na pytania oraz zaprotokołowaniu opinii zgłoszonych przez mieszkańców, rozpoczęto drugą część spotkania (warsztatową), w której podzielono uczestników na dwie grupy. Stanowisko z mapą, gdzie wyznaczano obszar do rewitalizacji moderowała Maria Zięba.

Ze względu na duże zainteresowanie tematem powołania Komitetu Rewitalizacji został temu poświęcony drugi stolik, a jego moderatorką była Anna Ropiecka. Zgłoszone w trakcie tej części dyskusji opinie zostały zebrane i przedstawione w odrębnym raporcie z konsultacji pn. „Komitet Rewitalizacji”.

Podsumowaniem spotkania było wspólne omówienie i zaprezentowanie wyników rozmów dotyczących obszaru rewitalizacji. Wyniki te zostały zebrane i przedstawione w niniejszym raporcie w **TABELI PYTAŃ I OPINII ZE SPOTKAŃ** na s. 14.

g) Przedmieście Oławskie

Ostatnie spotkanie w ramach konsultacji społecznych, dotyczące osiedla Przedmieście Oławskie, odbyło się 13.06.2019 r. w godzinach od 18.00 do 20.00 w Przedpokój H13, przy ul. Hercena 13. W spotkaniu uczestniczyły 22 osoby oraz pięciu organizatorów. Po zaprezentowaniu informacji na temat przebiegu procesu rewitalizacji na nowych zasadach przez Sebastiana Wolszczaka - Zastępcy Dyrektora Wydziału Partycypacji Społecznej oraz Annę Jurkowską ze Stowarzyszenia Żółty Parasol, mieszkańcy Przedmieścia Oławskiego zadali pytania i zgłosili opinie.

Po zakończeniu części wprowadzającej, rozpoczęto część warsztatową. Podzielono uczestników na dwie grupy. Przy pierwszym stanowisku, z mapą, które moderował Jacek Sterczewski, konsultowano wyznaczenie obszaru do rewitalizacji na osiedlu Przedmieście Oławskie. Przy drugim stanowisku, funkcję moderatorki przyjęła Anna Jurkowska, prowadząc rozmowę na temat Komitetu Rewitalizacji. Zgłoszone w trakcie tej części dyskusji opinie zebrano i przedstawiono w odrębnym raporcie z konsultacji pn. „Komitet Rewitalizacji”.

Podsumowaniem spotkania było wspólne omówienie i zaprezentowanie wyników rozmów dotyczących obszaru rewitalizacji. Wyniki te zostały zebrane i przedstawione w niniejszym raporcie w **TABELI PYTAŃ I OPINII ZE SPOTKAŃ**, s. 14.

3.1.3 TABELA PYTAŃ I OPINII ZE SPOTKAŃ.

Podczas spotkań zgłaszano opinie dotyczące wyznaczenia obszaru rewitalizacji na poszczególnych osiedlach oraz szereg innych komentarzy, które wiązały się z podjętym tematem. Poniższa tabela stanowi ich zbiorcze zestawienie wraz z odpowiedziami Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Lp.	OPINIA/PYTANIE	ODPOWIEDŹ UM
1.	Jaki obszar Wrocławia zostanie objęty rewitalizacją?	Zapisy Ustawy o rewitalizacji ograniczają obszar rewitalizacji we Wrocławiu do terenu obejmującego maksymalnie 20% jego powierzchni i zamieszkałego przez 30% mieszkańców miasta.. Należy jednak podkreślić, że dzięki programowi OdNowa wspólnie z mieszkańcami zostaną wyznaczone te fragmenty miasta, które szczególnie wymagają podjęcia działań nakierowanych na poprawę jakości życia ich mieszkańców, a które nie mogą być objęte rewitalizacją.
2.	Czy istnieją określone ramy czasowe dla poszczególnych etapów rewitalizacji?	<p>Rewitalizacja jest procesem, który rozpoczyna się od niniejszych konsultacji. Kolejnym krokiem w procesie będzie uchwalenie przez Radę Miasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> -uchwały delimitacyjnej, wyznaczającej na terenie miasta Wrocławia obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji, - uchwały o Komitecie Rewitalizacji, -przygotowanie i uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji.
3.	Jak będą finansowane działania rewitalizacyjne po roku 2021?	Działania rewitalizacyjne będą pokrywane w większości ze środków miejskich.
4.	Na ile rewitalizacja jest priorytetowym działaniem w polityce Wrocławia?	Rewitalizacja i OdNowa jest inicjatywą Prezydenta Miasta Wrocławia oraz jest jednym z istotnych punktów programu prezydentury „Rewitalizacja 13 wrocławskich dawnych wsi i 3 miasteczek”.
5.	Czy będą kontynuowane aktualne projekty prowadzone w ramach rewitalizacji na terenie miasta Wrocław?	Rozpoczęte działania zostaną dokończzone i ich finansowanie nie ulegnie przerwaniu. Zakończenie prac przewiduje się na koniec 2019 i początek 2020 roku. Obecnie wprowadzanie nowych działań rewitalizacyjnych na terenie miasta Wrocław nie jest możliwe z powodu wygaśnięcia z dniem 31 grudnia 2018 roku dokumentu Lokalnego Programu Rewitalizacji.
6.	Czy obecne działania rewitalizacyjne będą kontynuowane po likwidacji spółki	Likwidacja Spółki nie oznacza całkowitego zamknięcia wszystkich

Lp.	OPINIA/PYTANIE	ODPOWIEDŹ UM
	Wrocławska Rewitalizacja?	istniejących projektów. Jednocześnie będą kontynuowane rozmowy na temat dalszego realizowania działań, które na mocy uchwały Rady Miejskiej Wrocławia, przejmuje Wydział Partycypacji Społecznej Departamentu Spraw Społecznych. Kontynuatorem części z tych działań prawdopodobnie zostanie także Departament Strategii Rozwoju.
7.	Czy podwórko, na którym przeprowadzano remont (jednak zabrakło środków i prace zostały wstrzymane), ma szansę na dokończenie?	Remonty podwórek nie są finansowane wyłącznie z rewitalizacji. Remonty podwórek trwają niezależnie od rewitalizacji i są finansowane również z innych środków. Wszelkie remonty, modernizacje oraz inwestycje infrastrukturalne same w sobie nie są celem rewitalizacji, a jedynie narzędziem do osiągnięcia celu, czyli ożywienia obszaru.
8.	Kto będzie wyznaczał obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji?	Decyzję o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego formalnie podejmuje Rada Miejska Wrocławia.
9.	Jakie kryteria decydują o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji?	Podstawą do wyznaczenia obszaru zdegradowanego będzie diagnoza, w której szczegółowo zostaną przedstawione dane dotyczące negatywnych zjawisk na terenie wrocławskich osiedli. Natomiast obszar rewitalizacji będzie efektem przebytych rozmów z mieszkańcami, w wyniku których powstanie projekt uchwały. Na całość procesu wyznaczania obszaru zdegradowanego i rewitalizacji składają się więc: statystyka, strategia miasta, wola mieszkańców oraz decyzja Prezydenta.
10.	Czy mieszkańcy mają wpływ na decyzję o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji?	Tak, poprzez udział w konsultacjach społecznych. Jest to zagwarantowane w ustawie o rewitalizacji, która nakazuje poddać konsultacjom każdy etap procesu rewitalizacji.
11.	Czy środki z budżetu miejskiego przeznaczone na rewitalizację zostaną odpowiednio rozdysponowane?	Podział środków na rewitalizację zostanie określony w Gminnym Programie Rewitalizacji. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji uchwała ta będzie poddana konsultacjom społecznym.
12.	Czy istotne problemy mieszkańców zostaną uwzględnione w procesie rewitalizacji?	Zgodnie z zapisem Ustawy o rewitalizacji każdy kolejny etap procesu rewitalizacji będzie poddany konsultacjom społecznym. Zostanie powołany Komitet Rewitalizacji złożony z przedstawicieli mieszkańców i użytkowników obszaru rewitalizacji, który będzie dbał o to, aby istotne potrzeby mieszkańców były uwzględnione

Lp.	OPINIA/PYTANIE	ODPOWIEDŹ UM
		w działaniach prowadzonych na obszarze rewitalizacji.
13.	Czy konsultacje społeczne zostaną przeprowadzone rzetelnie?	<p>Do przeprowadzenia konsultacji społecznych zostały zaangażowane lokalne organizacje pozarządowe aby zapewnić lepszą współpracę z mieszkańcami.</p> <p>Organizatorzy starali się dotrzeć z informacją o konsultacjach do jak największej liczby mieszkańców, spotkania konsultacyjne odbywały się w godzinach dostępności większości mieszkańców oraz w miejscach dobrze znanych i uczęszczanych na osiedlach.</p> <p>Włączono w działania dzieci i młodzież w szkołach, co wpłynęło na dotarcie do szerszych kręgów odbiorców.</p> <p>Każdy kolejny etap procesu rewitalizacji będzie także poddany konsultacjom społecznym, zgodnie z zapisem Ustawy o rewitalizacji.</p>
14.	Infrastruktura miejska, zwłaszcza zły stan chodników na wrocławskich osiedlach (szczególnie na Nadodrze, Ołbinie, Psim Polu) nadal nie została objęta rewitalizacją. Jest to dla mieszkańców sprawa priorytetowa, którą koniecznie należy uwzględnić w planie rewitalizacji.	Opinia zasadna, zostanie rozpatrzona w trakcie przygotowania projektu Uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz w kolejnych uchwałach dotyczących rewitalizacji.
15.	Czy w działaniach rewitalizacyjnych uwzględnia się zanieczyszczenie powietrza oraz walkę ze smogiem?	Wymienione problemy mogą wpisywać się w działania rewitalizacyjne, jednak plan konkretnych działań powstanie na etapie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji. Każdy zgłoszony projekt może zostać wpisany do GPR, jednak czy uda się go zrealizować, to zależy od założeń budżetowych.
16.	Czy aspekty takie jak np. brak miejsc parkingowych, wyznaczenie stref płatnego parkowania lub organizacja ruchu drogowego mogą być elementami rewitalizacji?	Wymienione problemy mogą wpisywać się w działania rewitalizacyjne, jednak plan konkretnych działań powstanie na etapie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji. Każdy zgłoszony projekt może zostać wpisany do GPR, jednak czy uda się go zrealizować, to zależy od założeń budżetowych.

Lp.	OPINIA/PYTANIE	ODPOWIEDŹ UM
17.	Czy kamienice również zostaną objęte rewitalizacją?	Remont kamienic może wpisywać się w działania rewitalizacyjne. Jednak plan konkretnych działań powstanie na etapie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji. Każdy zgłoszony projekt może zostać wpisany do GPR, jednak czy uda się go zrealizować, to zależy od założeń budżetowych.
18.	Czy Ustawa określa minimalne obszary, jakie mogą być objęte rewitalizacją?	Ustawa o rewitalizacji nie wspomina o rozmiarze minimalnym obszaru objętego rewitalizacją. Zgodnie z nią, obszar rewitalizacji nie może objąć więcej niż 20% obszaru gminy i nie może być zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców. Objęte rewitalizacją mogą być zarówno poszczególne podwórka, jak i całe osiedla, o ile cechują się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.
19.	Czy wiadomo już jakie inwestycje są zaplanowane w ramach rewitalizacji?	O tym jakie działania rewitalizacyjne na wyznaczonym obszarze zostaną podjęte, będzie wiadomo na etapie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji. GPR zawiera, oprócz celów rewitalizacji oraz kierunków działań, również opis przedsięwzięć, które będą realizowane na obszarze rewitalizacji.
20.	W konsultacjach dotyczących rewitalizacji powinni brać udział Przedstawiciele Zarządu Zasobu Komunalnego oraz Wrocławskich Mieszkań.	Organizatorzy starali się dotrzeć z informacją o konsultacjach do jak największej liczby mieszkańców, w tym również do zarządców nieruchomości na osiedlach.
NADODRZE		
21.	Nadodrze jest obszarem miasta, który powinien zostać objęty rewitalizacją.	Opinia zasadna, zostanie rozpatrzona w trakcie przygotowania projektu Uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.
22.	<p>Praktycznie cały obszar Nadodrza został wskazany jako obszar zdegradowany i do rewitalizacji. Jedynie nowe inwestycje na Kępie Mieszkańskiej wskazano jako obszar niewymagający rewitalizacji.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska społeczne:</p> <p>długotrwałe bezrobocie, wysoki poziom ubóstwa, handel narkotykami, handel</p>	Opinia zasadna, zostanie rozpatrzona w trakcie przygotowania projektu Uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Lp.	OPINIA/PYTANIE	ODPOWIEDŹ UM
	<p>dopalaczami, alkoholizm, niebezpieczna okolica/przestępczość.</p> <p>Występujące w szczególności w rejonie ulic: Pomorska, Jedności Narodowej, Plac Staszica, Niemcewicz, Kilińskiego, Roosevelta, Plac Strzelecki, ul. Świętego Wincentego, Ołbińska, Jagiellończyka/Rydygiera, Park Staszica, Plac Świętego Macieja, Probusa, Dubois.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska techniczne:</p> <p>zły stan techniczny chodników na całym obszarze osiedla Nadodrże, zły stan techniczny nawierzchni ulic na całym obszarze osiedla Nadodrże, duża liczba podwórek wymagających remontu, duża liczba mieszkań niewyposażonych w toalety.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska funkcjonalno-przestrzenne:</p> <p>wymagany remont budynku oraz zagospodarowanie przestrzeni przy Dworcu Nadodrże (Plac Staszica), chodniki o złym stanie nawierzchni oraz brak oświetlenia - (przy ulicach: Ptasiej, Ołbińskiej, Krętej), zdegradowana zieleń (szczególnie podwórka przy ulicach: Dubois, Śrutowa, Cybulskiego, Strażnicza, Plac Staszica, Słowiańska, Trzebnicka, Roosevelta, Rydygiera), brak zieleni (ulice: Dubois, Pomorska, Roosevelta, Rydygiera, Śrutowa, Słowiańska, Trzebnicka, Rydygiera), brak miejsc do wyprowadzania psów.</p> <p>Potrzeba stworzenia parków kieszonkowych (ulice: Brodnickiego, Śrutowa), zła organizacja ruchu drogowego na Nadodrze, postulat przywrócenia ruchu na ul. Łokietka.</p> <p>Brak obiektów sportowych.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska środowiskowe:</p> <p>potrzeba większej ilości koszy na śmieci, zaśmiecone tereny, (w szczególności ulice:</p>	

Lp.	OPINIA/PYTANIE	ODPOWIEDŹ UM
	Dubois, Henryka Brodatego, Ołbińska, Niemcewicz, Jedności Narodowej, Mieszkańska przy wale nad Odrą), problem z wywozem śmieci (ulice: Łokietka, Pasteura, Pomorska, Niemcewicz, Probusa), problem z zanieczyszczeniem powietrza/piece węglowe (w szczególności ulice: Paulińska, Wąska, Pasteura, Józefa Rostafińskiego, Rydygiera).	
	OŁBIN	
23.	Czy w zakres rewitalizacji będą wchodziły całe ulice Ołbina, na których występują skoncentrowane problemy?	Obszar rewitalizacji jest obszarem obejmującym całość lub część obszaru zdegradowanego. Rewitalizacja ma stanowić przyczynek do poprawy jakości życia mieszkańców. Jeśli więc przebudowa konkretnej ulicy na osiedlu jest tym, czego mieszkańcy najbardziej potrzebują do poprawy warunków życia na Ołbinie, to sfinansowanie remontu całej ulicy ma sens.
24.	Czy rewitalizacja obejmie jeden większy projekt czy kilka mniejszych?	Wszystko zależy od skali problemu występującego na obszarze wskazanym przez mieszkańców. Jeśli jest on skoncentrowany np. na jednej z ulic, to nic nie stoi na przeszkodzie, aby zamiast kilku mniejszych projektów miękki stworzyć jeden duży projekt likwidujący problem i poprawiający komfort życia mieszkańców.
25.	Ołbin jest osiedlem, które powinno zostać objęte rewitalizacją.	Opinia zasadna, zostanie rozpatrzona w trakcie przygotowania projektu Uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.
26.	<p>Jako obszar zdegradowany i do rewitalizacji wskazano duży obszar osiedla pomiędzy ulicami: Prusa, Jedności Narodowej i Wyszyńskiego. Z pozostałej części osiedla wymieniano ulice: Nowowiejską na całej długości, Reja, Walecznych, Rozbrat, Sępa Szarzyńskiego, Piastowską, Górnickiego.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska społeczne:</p> <p>długotrwałe bezrobocie, wysoki poziom ubóstwa, bezdomność, handel narkotykami, handel dopalaczami, alkoholizm, niebezpieczna okolica, napady, strzelaniny; występujące w szczególności w rejonie ulic: Nowowiejska/Wyszyńskiego, Jedności Narodowej, Daszyńskiego, Damrota, Żeromskiego, Rychtańska, Park Edyty Stein, Oleśnicka, Kluczborska, Skwer Skaczącej Gwiazdy, Skwer Obrońców Westerplatte,</p>	Opinia zasadna, zostanie rozpatrzona w trakcie przygotowania projektu Uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Lp.	OPINIA/PYTANIE	ODPOWIEDŹ UM
	<p>Wzgórze Słowiańskie</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska techniczne:</p> <p>duża liczba podwórek wymagających remontu (przy ulicach: Barlickiego, Żeromskiego, Walecznych, Piastowska, Na Szańcach, Świętokrzyska, Jedności Narodowej, Skwer Skaczącej Gwiazdy, Prusa), zły stan mienia komunalnego (ul. Żeromskiego/Daszyńskiego, Jedności Narodowej, Kluczborska, Prusa/ Wyszyńskiego), problem sanitarny, wybijanie kanalizacji (Daszyńskiego, Damrota, Górnickiego), zły stan techniczny chodników na wskazanym obszarze osiedla, zły stan techniczny nawierzchni ulic na wskazanym obszarze osiedla.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska funkcjonalno-przestrzenne:</p> <p>brak miejsc do zorganizowania wydarzeń kulturalnych, (oprócz Biblioteki Grafit, Żółtego Parasola), znikające zawody/brak usług np. szewc, krawiec, problemy z parkowaniem, samochody stoją po dwóch stronach jezdni i są nieodpowiednio zaparkowane (cały obszar osiedla Ołbin), zdegradowana, zaniedbana zielen, (ulice: Skwer Ludzi ze znakiem „P”, Skwer Skaczącej Gwiazdy, Sępa Szarzyńskiego/Rozbrat, Bacha/Wyszyńskiego, Orzeszkowa, Prusa/Nowowiejska/ Daszyńskiego, Żeromskiego, Barycka), brak zieleni (Żeromskiego, Daszyńskiego)</p> <p>przestrzeń nieprzystosowana dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska środowiskowe:</p> <p>problem niewywożonych śmieci (ogródki działkowe przy ul. Westerplatte)</p> <p>zaśmiecony teren (wały nad Odrą), problem z zanieczyszczeniem środowiska, dym z kominów.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska gospodarcze (na obszarze całego osiedla):</p>	

Lp.	OPINIA/PYTANIE	ODPOWIEDŹ UM
	szybko pojawiają się i znikają usługi gastronomiczne; mało usług; brak miejsc, w których można spędzać czas wolny, brak kawiarni/pubów.	
	KLECZKÓW	
27.	Kleczków koniecznie wymaga objęcia programem rewitalizacji, ponieważ na tym obszarze występuje koncentracja wielu negatywnych zjawisk. Uczestnicy spotkania konsultacyjnego stwierdzili, że przyszli na nie z nadzieją na wprowadzenie realnych zmian zmierzających do poprawy komfortu życia na osiedlu.	Osiedle Kleczków, na podstawie statystyk, zostało wytypowane jako spełniające wymogi ustawowe tj. jest obszarem kryzysowym, występuje na nim koncentracja negatywnych zjawisk, szczególnie w sferze społecznej. Opinia zasadna, zostanie rozpatrzona w trakcie przygotowania projektu Uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.
28.	Osiedle Kleczków w porównaniu z sąsiadującym osiedlem Nadodrze jest zaniedbywane przez władze Wrocławia pod względem ilości realizowanych inwestycji.	Opinia ta zostanie wykorzystana w pracach nad wyznaczeniem Obszaru Rewitalizacji
29.	Osiedle Kleczków jest zdewastowane przez przejeżdżające ciężarówki, w związku z tym ulice są w bardzo złym stanie technicznym. Kierowcy nie przestrzegają ograniczenia prędkości do 30 km/h. Policja nie reaguje na nieprzestrzeganie przepisów przez kierowców ciężarówek, nawet po licznych interwencjach ze strony mieszkańców.	Opinia wykracza poza zakres konsultacji.
30.	Jako obszar zdegradowany i do rewitalizacji wskazano obszar ograniczony ulicami: Trzebnicką, Wybrzeżem Korzeniowskiego, ulicą Reymonta i torami kolejowymi. Natomiast jako obszary, które nie wymagają rewitalizacji wskazano: Wybrzeże Reymonta i Promenady Wrocławskie. Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska społeczne: długotrwałe bezrobocie, wysoki poziom ubóstwa, bezdomność, handel narkotykami, handel dopalaczami, alkoholizm (duża ilość sklepów monopolowych), niebezpieczna okolica, przestępczość. Występują one w szczególności w rejonie ulic: Struga, Zegadłowicza, Kleczkowska, Siemieńskiego; podwórko przy Stowarzyszeniu na rzecz promocji zdrowia „Curatus” - ul. Kleczkowska 5; Kleczkowska; Kraszewskiego, Trzebnicka, Dębickiego.	Opinia zasadna, zostanie rozpatrzona w trakcie przygotowania projektu Uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Lp.	OPINIA/PYTANIE	ODPOWIEDŹ UM
	<p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska techniczne:</p> <p>duża liczba podwórek wymagających remontu, (przy ul. Zegadłowicza, Kleczkowskiej, Trzebnickiej, Kraszewskiego, podwórko przy torach kolejowych (ul. Kleczkowska), zły stan mienia komunalnego na wskazanym obszarze</p> <p>zły stan techniczny chodników (ulice: Trzebnicka, Kleczkowska, Kraszewskiego, Siemieńskiego, Dębickiego, Struga), zły stan techniczny nawierzchni ulic (Trzebnicka, Kleczkowska, Kraszewskiego, Siemieńskiego, Dębickiego, Struga).</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska funkcjonalno-przestrzenne:</p> <p>częste wypadki samochodowe, zła organizacja ruchu; zły stan chodników i jezdni (ulice: Trzebnicka, Kleczkowska, Kraszewskiego, Siemieńskiego, Dębickiego, Struga), brak oświetlenia (ul. Wybrzeże Józefa Korzeniowskiego), duży hałas, potrzeba zamontowania ekranów akustycznych (ul. Kleczkowska przy torach kolejowych), potrzeba remontu Portu Miejskiego, brak zieleni, zieleń zdegradowana, zaniedbana, duża ilość parkujących samochodów, blokujących chodniki, słaby dostęp do usług zdrowotnych/edukacyjnych/kulturalnych, brak miejsca do zorganizowania wydarzeń kulturalnych (mieszkańcy chcą otwarcia CALu), miejsca stygmatyzowane (oddział odwykowy, zakład karny, szpital psychiatryczny), brak obiektów sportowych, duże różnice w infrastrukturze między „starym” i „nowym” Kleczkowem.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska środowiskowe:</p> <p>problem z wywozem śmieci; niewłaściwe składowanie śmieci; zanieczyszczenie powietrza – piece węglowe.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska gospodarcze:</p> <p>słaby poziom przedsiębiorczości, mała ilość usług na osiedlu</p>	

Lp.	OPINIA/PYTANIE	ODPOWIEDŹ UM
	PLAC GRUNWALDZKI	
31.	Plac Grunwaldzki jest obszarem miasta, który powinien zostać objęty rewitalizacją.	Opinia zasadna, zostanie rozpatrzona w trakcie przygotowania projektu Uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.
32.	<p>Jako obszar zdegradowany i do rewitalizacji wskazano obszar ograniczony ulicami: Piastowską, Sienkiewicza, Wyszyńskiego, Szczytnicką, oraz ulice Nauczycielską, Wrocławczyka i Nehringa.</p> <p>Jako niewymagające rewitalizacji wskazano kampusy uczelni wyższych: UW, PWr oraz UP.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska społeczne:</p> <p>długotrwałe bezrobocie, wysoki poziom ubóstwa, bezdomność, alkoholizm, niebezpieczna okolica, przestępczość.</p> <p>Występujące w szczególności w rejonie ulic: Grunwaldzka, okolice Pasażu Grunwaldzkiego, Benedyktyńska, Hoene-Wrońskiego, Piastowska, Nehringa, Nauczycielska.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska techniczne:</p> <p>zły stan techniczny chodników na wskazanym obszarze osiedla, zły stan techniczny nawierzchni ulic na wskazanym obszarze osiedla, mieszkania niewyposażone w toalety (Reja, Grunwaldzka), w niektórych kamienicach klatki schodowe są w bardzo złym stanie technicznym, stanowią zagrożenie dla mieszkańców.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska funkcjonalno-przestrzenne:</p> <p>brak zieleni lub zieleń zdegradowana (skwer pomiędzy ulicami: Górnickiego, Benedyktyńską, Ładną), duża ilość parkujących samochodów, blokujących chodniki, częste i poważne wypadki komunikacyjne (Reja/Sienkiewicza).</p>	Opinia zasadna, zostanie rozpatrzona w trakcie przygotowania projektu Uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Lp.	OPINIA/PYTANIE	ODPOWIEDŹ UM
	<p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska środowiskowe:</p> <p>problem z wywozem śmieci; niewłaściwe składowanie śmieci.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska gospodarcze:</p> <p>słaby dostęp do usług w niektórych częściach osiedla, degradacja usług przy ul. Szczytnickiej.</p>	
	PRZEDMIEŚCIE ŚWIDNICKIE	
33.	Osiedle Przedmieście Świdnickie jest obszarem miasta, który powinien zostać objęty rewitalizacją.	Opinia zasadna, zostanie rozpatrzona w trakcie przygotowania projektu Uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.
34.	<p>Na osiedlu wskazano trzy obszary zdegradowane i do rewitalizacji:</p> <p>obszar ograniczony ulicami: Dworcową, Kościuszki, Piłsudskiego, Plac Muzealny ze szczególnym uwzględnieniem rejonu ulic Kołłątaja, Stawowa, Rejtana, Gwarna, pl. Kościuszki (podwórka), Bałuckiego;</p> <p>obszar przylegający do ulicy Tęczowej na całym jej przebiegu;</p> <p>obszar ulic: Jęczmienna, Pszenna, Żytnia, Owsiana.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska społeczne:</p> <p>długotrwałe bezrobocie, wysoki poziom ubóstwa, bezdomność, handel narkotykami, handel dopalaczami, alkoholizm, niebezpieczna okolica, wysoki poziom przestępczości, wandalizm.</p> <p>Występujące w szczególności w rejonie ulic: Stawowa, Piłsudskiego, Tęczowa, Podwale, Hugona Kołłątaja, plac Orłąt Lwowskich przy Dworcu Świebockim, okolice Dworca Głównego ul. Piłsudskiego, Grabiszyńska, Szpitalna, Jęczmienna, Rejtana, Park Lesława Węgrzynowskiego, Dworcowa, Plac Kościuszki, Bałuckiego, Gwarna, Pszenna,</p>	Opinia zasadna, zostanie rozpatrzona w trakcie przygotowania projektu Uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Lp.	OPINIA/PYTANIE	ODPOWIEDŹ UM
	<p>Świebodzka.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska techniczne:</p> <p>zły stan chodników (ulice: Tęczowa, Rejtana), zły stan techniczny podwórek, wymagany remont (ulice: Grabiszyńska, Jęczmienna, Kościuszki, Bałuckiego), zły stan techniczny nawierzchni ulic na wskazanym obszarze osiedla, kamienice wymagające remontu (ulice: Jęczmienna, Dworcowa, Żytnia), mieszkania niewyposażone w toalety (ulice: Żytnia, Tęczowa), problem z odpływami, stojąca woda po deszczu (pl. Kościuszki, podwórza).</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska funkcjonalno-przestrzenne:</p> <p>liczne potrącenia pieszych, nieprzestrzeganie znaków drogowych przez kierowców (przy placu Muzealnym w okolicy przedszkola), miejsca słabo oświetlone (podwórka przy ul. Kościuszki oraz Grabiszyńskiej), zdegradowana zieleń (w podwórkach przy ul. Piłsudskiego oraz Sądowej, ul. Kościuszki, Pszena (zniszczony plac zabaw), brak zieleni (ulice: Plac Legionów, Pszena, Przestrzenna, skrzyżowanie przy Placu Kościuszki, Czysta), problem z parkowaniem (ulice: Tęczowa, Tadeusza Kościuszki, Świebodzka, Rejtana, Stawowa, Sądowa) i w podwórkach przy ww. ulicach oraz przy ulicach: Podwale, Hugona Kołłątaja, Grabiszyńska, Dworcowa, Plac Kościuszki, przejście przy Dworcu Świebodzkim</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska środowiskowe:</p> <p>zanieczyszczenie środowiska, palenie w piecach węglowych (ulic: Rejtana, Zdrowa, Prosta, Bałuckiego, Kołłątaja, Żytnia, Tęczowa, róg Szpitalnej, Lwowska, Grabiszyńska, Pochyła, Zdrowa), mała ilość śmietników (ul. Tęczowa, Jęczmienna, Plac Kościuszki), zaśmiecony obszar (ul. Tęczowa przy targowisku), problem z wywozem śmieci (ulice: Rejtana, Stawowa, Pszena), występowanie dużej ilości szczurów (Rejtana, Stawowa, zabudowania przy dawnym Cefarmie, ul. Kościuszki, Tęczowa).</p>	

Lp.	OPINIA/PYTANIE	ODPOWIEDŹ UM
	SZCZEPIN	
35.	Szczepin jest osiedlem miasta, które powinno zostać objęte rewitalizacją.	Opinia zasadna, zostanie rozpatrzona w trakcie przygotowania projektu Uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.
36.	<p>Na osiedlu wskazano dwa obszary zdegradowane i do rewitalizacji:</p> <p>obszar ograniczony ulicami: Legnicką, Poznańską, Ścinawską, Młodych Techników, Inowrocławską ze szczególnym uwzględnieniem rejonu Skweru Damiana de Veuster oraz ulicy Czarnieckiego;</p> <p>obszar ograniczony ulicami: Legnicką, Nabycińską i Robotniczą, ze szczególnym uwzględnieniem ulicy Dobrej i Ziemowita.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska społeczne:</p> <p>długotrwałe bezrobocie, wysoki poziom ubóstwa, bezdomność, handel narkotykami, handel dopalaczami, alkoholizm, niebezpieczna okolica, wysoki poziom przestępczości, wandalizm, kradzieże samochodów, problemy społeczne - wielodzietność, niski kapitał społeczny, ubóstwo.</p> <p>Występujące w szczególności w rejonie ulic: Lubińska, Zielonogórska, Skwer Św. o. Damiana de Veuster, róg ulic Ścinawskiej i Litomskiej, ul. Zachodnia przy świetlicy Rady Osiedla gdzie wydawana jest żywność z Banku Żywności, ul. Góralska, Dworzec Świebodzki, ul. Robotnicza, ul. Bolesławiecka, Park przy ul. Jaworskiej, ul. Litomska/Kruszwicka – przy skwerze.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska techniczne:</p> <p>zdegradowane podwórka, zła infrastruktura, sanitariaty na zewnątrz w kamienicach (ul. Łęczycka), zły stan chodników i nawierzchni drogowej (ulice: Góralska, Młodych Techników, Zachodnia, Salezjańska, Ścinawska, Litomska, Poznańska, Czarnieckiego (nr 1-50), skrzyżowanie Legnicka/Poznańska), podwórko w złym stanie przy ul.</p>	Opinia zasadna, zostanie rozpatrzona w trakcie przygotowania projektu Uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Lp.	OPINIA/PYTANIE	ODPOWIEDŹ UM
	<p>Rybacka/Sikorskiego).</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska funkcjonalno-przestrzenne:</p> <p>brak przestrzeni do uprawiania sportu, a także miejsc do rekreacji i spędzania czasu wolnego, brak lokali, w których można zjeść niedrogie posiłki, zaniedbana zieleń, brak zieleni (Wrocław Mikołajów ul. Stacyjna, Bolesławiecka, Żagańska).</p> <p>Dla ulic: Braniborska, Dobra, Legnicka, Lubińska przy Centrum Treningowym „Spartan”, Góralska, Młodych Techników, Zachodnia, Salezjańska, Ścinawska, Poznańska, Czarnieckiego, Litomska, Górka Szczepińska) brak zieleni, potrzeba zasadzenia drzewek bezpośrednio przy ulicy, wysokie temperatury, brak cienia (wzdłuż ul. Legnickiej, Robotnicza, Braniborska), brak oświetlenia (Skwer Św. o. Damiana de Veuster, Wrocław Mikołajów ul. Stacyjna, Ziemowita, Nabycińska, Legnicka, Dobra, Górka Szczepińska, Litomska, Czarnieckiego, Młodych Techników, Żagańska), problemy z parkowaniem (ulice: Litomska, Kruszwicka, Legnicka – od Business Garden Wrocław, Strzegomska), brak zieleni, miejsce z potencjałem na skwer (Muzeum Współczesne Plac Strzegomski), brak infrastruktury dla dzieci (place zabaw) (ul. Szprotawska, Chojnowska, Góralska), utrudnione przejście dla pieszych, szczególnie osób starszych i niepełnosprawnych (przejście podziemne - ul. Młodych Techników, ul. Legnicka).</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska środowiskowe:</p> <p>śmieci, zaniedbany teren, (tereny PKP przy ul. Robotniczej), zaśmiecanie terenu, problem z wywozem śmieci (ul. Dobra), zanieczyszczenie powietrza, palenie w piecach węglowych (ul. Czarnieckiego, ul. Braniborska, ul. Robotnicza, ul. Litomska, ul. Czarnieckiego, ul. Zachodnia), problem z wywozem śmieci (bloki przy ul. Litomskiej, ul. Ziemowita, ul. Nabycińska, ul. Legnicka).</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska gospodarcze:</p> <p>słaby dostęp do usług na wskazanym obszarze, zwłaszcza usług sportu i rekreacji,</p>	

Lp.	OPINIA/PYTANIE	ODPOWIEDŹ UM
	gastronomii.	
	PRZEDMIEŚCIE OŁAWSKIE	
37.	Działania rewitalizacyjne powinny być przeprowadzane tylko na jednym fragmencie miasta (np. jednym osiedlu). Realizowanie działań rewitalizacyjnych tj. np. remont kilku podwórek jednocześnie na różnych osiedlach nie ma sensu, ponieważ zasadniczo nie wpływa to na poprawę wyglądu miasta.	Działania rewitalizacyjne będą skoncentrowane na jednym fragmencie miasta tj. na tzw. Obszarze Rewitalizacji. Dzięki temu będą one bardziej dostrzegalne.
38.	Osiedle Przedmieście Oławskie jest obszarem miasta, który koniecznie powinien zostać objęty rewitalizacją.	Opinia zasadna, zostanie rozpatrzona w trakcie przygotowania projektu Uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.
39.	<p>Praktycznie cały obszar zabudowy mieszkaniowej i usługowej Przedmieścia Oławskiego a także tereny zielone nad rzeką Oławą w okolicy Żabiej Ścieżki został wskazany jako obszar zdegradowany i do rewitalizacji.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska społeczne:</p> <p>długotrwałe bezrobocie, koczowiska bezdomnych, wysoki poziom ubóstwa, handel narkotykami, handel dopalaczami, alkoholizm, niebezpieczna okolica/przestępczość, wandalizm</p> <p>Występujące w szczególności w rejonie ulic: ul. Na Niskich Łąkach, ul. Brzeska, Miernicza, Prądyńskiego, Więckowskiego, Komuny Paryskiej, Kościuszki, Pułaskiego, Krakowska, podwórka przy ulicy Kościuszki i Placu Zgody, Więckowskiego, Traugutta, Żabia Ścieżka</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska techniczne:</p> <p>zły stan techniczny chodników oraz infrastruktury drogowej (ulice: Komuny Paryskiej, Miernicza, Haukego-Bosaka, Kościuszki, Prądyńskiego), rozpadające się kamienice, stwarzające zagrożenie dla przechodniów (ul. Traugutta), zły stan infrastrukturalny budynków, liczne pustostany.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska funkcjonalno-przestrzenne:</p>	Opinia zasadna, zostanie rozpatrzona w trakcie przygotowania projektu Uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Lp.	OPINIA/PYTANIE	ODPOWIEDŹ UM
	<p>zły stan techniczny infrastruktury osiedla, brak lokali gastronomicznych, zdegradowana zielen (róg ulic Kościuszki i Pułaskiego, ul. Komuny Paryskiej, ul. Zgodna, ul. Dąbrowskiego, ul. Kniaziewiczza, Worcella, Haukego Bosaka, wzdłuż torów, Szybka, przy Moście Oławskim), problem z zaparkowaniem (róg ulic Kościuszki i Pułaskiego, ul. Miernicza, Plac Zgody, ul. Zgodna, ul. Komuny Paryskiej, ul. Worcella, ul. Krasieńskiego, ul. Haukego Bosaka, ul. Szybka);</p> <p>częste korki uliczne, problemy z komunikacją, (Traugutta, Pułaskiego, Komuny Paryskiej), potrzeba przywrócenia linii tramwajowej (Kościuszki), brak ścieżki rowerowej (ul. Pułaskiego), brak zieleni (Plac Społeczny, ul. Krakowska, Worcella, Haukego Bosaka, wzdłuż torów, Szybka), brak placów zabaw dla dzieci oraz siłowni (Żabia Ścieżka, Na Grobli), brak ścieżek rowerowych (ulice: Krakowska, Na Niskich Łąkach), brak miejsc do spędzania czasu wolnego np. park kieszonkowy (ul. Miernicza), brak miejsc w których można zorganizować wydarzenia kulturalne.</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska środowiskowe:</p> <p>problem z wywozem śmieci, zaśmiecony obszar (podwórko przy Placu Zgody, ul. Zgodna, ul. Komuny Paryskiej, ul. Oławska, ul. Kościuszki, ul. Traugutta, podwórko przy Pułaskiego, ul. Worcella, ul. Haukego Bosaka, ul. Szybka, Oławska), zanieczyszczenia wody przez fabrykę, przykry zapach (ul. Na Grobli), zaśmiecienie terenów zielonych (Żabia Ścieżka, Na Grobli), zanieczyszczenie powietrza, piece węglowe (problem całego osiedla, szczególnie ul. Rakowiecka).</p> <p>Najczęściej zgłaszane negatywne zjawiska gospodarcze:</p> <p>brak usług, wiele pustych lokali do zagospodarowania (ul. Traugutta, ul. Krakowska), brak lokali gastronomicznych.</p>	

3.2 SPACERY BADAWCZE

W ramach konsultacji zrealizowano 8 spacerów badawczych z udziałem mieszkanek i mieszkańców:

LP	Termin spaceru	Nazwa osiedla	Trasa	Udział kobiet	Udział mężczyzn	Prowadzenie
1	17.05.2019	Nadodrze	Podwórko przy Cybulskiego - start spaceru → Podwórko przy Dubois → Podwórko przy H.Brodatego → Skwer przy H.Brodatego → ul. Rydygiera → Róg ul. Paulińskiej i ul. Wąskiej → Podwórka na ul. Paulińskiej → ul. Jagiellończyka → Plac Św. Macieja → ul. Trzebnicka → ul. Św. Wincentego → Skwer przy ul. Św. Wincentego i Rydygiera → Plac Staszica → ul. Pomorska → podwórka przy ul. Pomorskiej - koniec trasy.	1	1	Moderatorka Maria Zięba Obserwatorzy: Magdalena Gajewska, Łukasz Bielica
2	27.05.2019	Ołbin	Róg ul. Oleśnicka / Żeromskiego - start spaceru → Kwatera Kluczborska / Wygodna / Jedności Narodowej → Kwatera Jedności Narodowej / Nowowiejska/Żeromskiego → Kwatera Orzeszkowej/Żeromskiego/Daszyńskiego → Ul. Rychtańska/ Jedności Narodowej → Ul. Ustronie - koniec trasy.	2	1	Moderatorka: Maria Zięba Obserwator: Mikołaj Krysiński
3	29.05.2019	Kleczków	Róg ul. Reymonta i Kleczkowskiej - start spaceru → Kwatera Kleczkowska/ Reymonta/ Dębickiego → Kwatera Kleczkowska / Struga/ Zegadłowicza/ Kraszewskiego → Kwatera Kleczkowska / Zegadłowicza/ Kraszewskiego/ Siemieńskiego → Kwatera Siemieńskiego / Kleczkowska / Trzebnicka/ Kraszewskiego → Róg Trzebnickiej i Kraszewskiego (w podwórku) - koniec trasy.	2	1	Moderatorka: Maria Zięba Obserwator: Michał Sobol
4	03.06.2019	Pl.Grunwaldzki	Róg ul. Piastowskiej i Grunwaldzkiej - start spaceru → Ul. Piastowska → Kwatera Reja/ Grunwaldzka/ Sienkiewicza/ Piastowska (w szczególności teren za przedszkolem „Wolinek”) → Kwatera Reja/Grunwaldzka/Górnickiego/Sienkiewicza	3	1	Moderator: Mikołaj

LP	Termin spaceru	Nazwa osiedla	Trasa	Udział kobiet	Udział mężczyzn	Prowadzenie
			→ Sienkiewicza/Benedyktyńska/ Sienkiewicza/ Górnickiego → Skwer przy ul. Piwnej oraz Teren pomiędzy Wrocławczyka a Szczytnicką → Przyziemie sedesowców (w szczególności od Nauczycielskiej i Nehringa) - koniec trasy.			Krysiński Obserwatorka: Maria Zięba
5	11.06.2019	Przedmieście Świdnickie	Róg ul. Kolejowej/ Lelewela - start spaceru → Róg ul. Jęczmiennej i Pszennej → Kwartal Żytia/ Szpitalna → Wiadukt przy ul. Grabiszyńskiej → Skup złomu przy ul. Tęczowej → Ul. Tęczowa/ Zdrowa → Kwartal Tęczowa/ Prosta/ Kolejowa - koniec trasy	4	0	Moderatorka: Maria Zięba Obserwatorka: Dagmara Jacuńska
6	11.06.2019	Przedmieście Świdnickie	Ul. Kościuszki 21 - start spaceru → Plac T. Kościuszki → Kwartal Kościuszki/ Stawowa / Piłsudskiego → Kwartal Kościuszki/ Stawowa/ Kołtąja → Róg Kołtąja/ Kościuszki → Kwartal Kołtąja/ Podwale/ Dworcowa (za szkołą) - koniec spaceru	2	2	Moderatorka: Dagmara Jacuńska Obserwator: Mikołaj Krysiński
7	18.06.2019	Szczepin	Ul. Czarneckiego - start spaceru → Róg ul. Czarneckiego i ul. Poznańskiej → "Spartan" → ul. Poznańska → Skwer przy ul. Młodych Techników → ul. Zachodnia - koniec trasy			Moderatorka: Anna Kamzol Obserwatorka: Karolina

LP	Termin spaceru	Nazwa osiedla	Trasa	Udział kobiet	Udział mężczyzn	Prowadzenie
						Wrembel
8	19.06.2019	Przedmieście Oławskie	Niskie Łąki - start spaceru → ul. Kościuszki/ Biedronka → ul. Chudoby → ul. Traugutta → ul. Miernicza - koniec trasy	1	1	Moderatorka: Karolina Wrembel Obserwatorka: Anna Kamzol

Ponadto zespół realizujący spaceru udał się w celu sporządzenia dokumentacji uzupełniającej w dodatkowych terminach na spaceru badawcze na trzech osiedlach, na których nie udało się zrealizować drugiego spaceru w wyznaczonym terminie:

- Przedmieście Oławskie - ul. Miernicza → ul. Brzeska → ul. Komuny Paryskiej → ul. Zgodna → ul. Prądyńskiego → Ogrody Bonifratów - koniec trasy
- Nadodrże - ul. H. Probusa → ul. Jedności Narodowej → ul. Ołbińska → ul. Roosvelta → u. Słowiańska → ul. H. Pobożnego - koniec trasy

3.2.1 OPINIE I INFORMACJE ZEBRANE PODCZAS SPACERÓW.

NADODRZE

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
Podwórko przy Cybulskiego	Zdewastowany plac - „dziki parking” (samochody), proponowane uporządkowanie miejsc parkingowych. Brak miejsc parkingowych w okolicy.

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
	<p>Brak zieleni, proponowane zazielenienie np. ściany.</p> <p>Brak przestrzeni dla mieszkańców.</p> <p>Problem alkoholizmu przy bramie.</p> <p>Zdewastowana brama wejściowa od ulicy Dubois, niecenzuralne napisy (mowa nienawiści).</p>
Podwórko przy Dubois	<p>Problem alkoholizmu (młodzież) przy bramie i na murkach.</p> <p>Problem z pozostawionymi butelkami szklanymi.</p> <p>Przepełnione śmietniki.</p>
Podwórko przy H. Brodatego	<p>Wyeksponowane śmietniki oraz śmieci na ziemi.</p> <p>Brak zieleni.</p> <p>Problem alkoholizmu.</p>
Skwer przy H. Brodatego	<p>Pomysł na zagospodarowanie – mała zieleń.</p> <p>Stare drzewa powinny pozostać.</p>
ul. Rydygiera	<p>Chodniki w złym stanie technicznym.</p> <p>Kamienica pod nr 32 w złym stanie technicznym.</p> <p>Oświetlenie jest dobre.</p>
ul. Paulińska/ Wąska	<p>Problem ze śmietnikami.</p>
Podwórko przy ul. Paulińskiej	<p>Problem alkoholizmu.</p> <p>Problem z widocznymi śmietnikami.</p> <p>Docenienie występowania w przestrzeni starych drzew. Pomysł na park kieszonkowy.</p> <p>Pytania mieszkańców dotyczące remontu podwórka.</p>

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
ul. Jagiellończyka	<p>Chodnik w złym stanie technicznym.</p> <p>Problem alkoholizmu.</p> <p>Kamienica i wejście pod nr 16 są w złym stanie technicznym.</p>
Plac św. Macieja	<p>Problem alkoholizmu.</p> <p>Pojedyncze kamienice w złym stanie technicznym.</p> <p>W lecie wykorzystywanie fontanny do kąpiel.</p> <p>Komunikacja miejsca w tym rejonie jest oceniana pozytywnie.</p> <p>Problem zaśmiecania przestrzeni.</p>
ul. Trzebnicka	<p>Puste lokale, postępująca dewastacja.</p>
ul. Św. Wincentego	<p>Problem z zaśmieceniem chodnika.</p> <p>Puste lokale ulegające dewastacji.</p> <p>Chodniki w złym stanie technicznym.</p> <p>Istnienie usług z kategorii branż zanikających (pozytywne).</p>
Skwer przy ul. Św. Wincentego i Rydygiera	<p>Problem alkoholizmu.</p> <p>Obawa o bezpieczeństwo w nocy.</p> <p>Dobra dostępność do komunikacji publicznej.</p>
ul. Rydygiera/ Otwarta	<p>Mowa nienawiści - napisy na murach, usuwane i od nowa malowane w tym miejscu.</p>
Plac Staszica	<p>Park jest pozytywnie odbierany przez mieszkańców, natomiast nocą nie jest tutaj bezpiecznie.</p>
ul. Pomorska	<p>Torowisko tramwajowe w złym stanie technicznym.</p> <p>Wiele kamienic złym stanie technicznym.</p>

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
Podwórka przy ul. Pomorskiej	Brak zieleni. Problem z widocznymi śmietnikami. Niecenzuralne napisy na kamienicach. Problem alkoholizmu.
ul. Boya - Żeleńskiego	SP nr 94 - getto, brak chętnych, sprzedaż dopalaczy - punkt umiejscowiony na podwórku za szkołą.
Skwer na skrzyżowaniu ul. Ołbińskiej i Jedności Narodowej	Śmieci, nieporządek, nieprzyjemny zapach, libacje alkoholowe.
Róg ul. Ołbińskiej i ul. Krętej	Skwer na którym brakuje ławek i koszy na śmieci. Kamienice z toaletami na klatkach schodowych, w złym stanie.
ul. Roosevelta	Podwórko z murem - rozjeżdżona nawierzchnia, budynki do rewitalizacji.
ul. Słowiańska	Okolice bunkra przeciwlotniczego - dewastacje, nielegalny parking, duże zaśmiecenie, miejsce regularnych libacji alkoholowych. Brama jadłodajni Caritas - dewastacje, proceder wyłudzenia dowodów osobistych od osób bezdomnych, w podwórzu duża społeczność Romska, podwórko wymaga rewitalizacji (do tej pory odnowiono jedynie niewielki fragment w tylnej części podwórka), w bramie butelki po alkoholu, nieprzyjemny zapach.
ul. Henryka Pobożnego	Miejsce z potencjałem - skwerki częściowo zazielenione przez mieszkańców, obecnie jednak bardzo zaśmiecone.

Miejsca nieobjęte spacerem, sygnalizowane przez uczestników jako wymagające rewitalizacji: skwer na ul. Kaszubskiej/Kurkowej.

Podsumowanie spaceru: Podczas spaceru po Nadodrze widać było pozytywne zmiany, dokonane dzięki programowi rewitalizacji, którym to osiedle jest objęte od wielu lat. Nadal jednak są to zmiany punktowe, a znaczna część osiedla oczekuje na rewitalizację zarówno w sferze infrastruktury jak i w sferze społecznej. Wciąż trudno tu mówić o silnych więziach wspólnotowych. Przy czym trzeba podkreślić, że w procesie rewitalizacji udało się wypracować sieć lokalnych partnerstw między podmiotami prowadzącymi tu działalność. Często jednak zainaugurowane tu miejsca i inicjatywy funkcjonują obok mieszkańców, a proces dialogu ze społecznością lokalną wymaga dalszego wsparcia. Jak wynika z narracji osób uczestniczących w spacerach jak i obserwacji, infrastruktura: mieszkaniowa, drogowa oraz piesza są w wielu miejscach w bardzo złym stanie technicznym. Problem pogłębiają liczne dewastacje. Wiele miejsc jest też po prostu zaniedbanych. W

tkance społecznej przeważa widoczne ubóstwo i problemy związane z zażywaniem substancji odurzających. Wiele z miejsc odwiedzonych przez nas podczas spaceru zostało określonych przez mieszkańców jako mało bezpieczne.

b) OŁBIN

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
Skrzyżowanie Oleśnicka/Żeromskiego start spaceru	<p>Zgłoszone opinie ogólne.</p> <p>Sprzedaż dopalaczy – Kluczborska, Oleśnicka, Barycka (często sprzedaż z samochodów); problem powraca wraz z powrotem zatrzymanych osób na wolność.</p> <p>Kwestie sanitarne – do poprawy między innymi budowa wiat śmietnikowych (są prowadzone prace, ale potrzeby ogromne).</p> <p>Parkowanie, duży stwarzający niebezpieczeństwo ruch (szczególnie ul. Daszyńskiego).</p> <p>Problem bezdomności - najczęściej skupiający się wokół sklepów, w których “dają na kreskę”.</p> <p>W wielu miejscach fatalny stan kamienic.</p> <p>Duży problem z przemocą.</p> <p>Podpalenia, np. wiat śmietnikowych.</p> <p>Duże zagęszczenie lombardów (często rzeczy kradzione, np. z terenów budowy).</p> <p>Duża ilość dzieci, a brak oferty do nich skierowanych.</p> <p>Wzdłuż ul. Wyszyńskiego i Nowowiejskiej występowanie wysokiego wskaźnika przestępczości.</p>
ul. Żeromskiego	<p>Deficyt (a właściwie brak) zieleni, problem z bezpieczeństwem, zły stan infrastruktury(nierówny chodnik).</p> <p>Duża odległość do koszy na śmieci, w efekcie dochodzi do zaśmiecania przestrzeni (problem ogólny, dotyczy nie tylko ul. Żeromskiego).</p>

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
	<p>Niesprzątnięty "tymczasowy" kontener na odpady budowlane (ten sam problem występuje również na innych ulicach).</p> <p>Propozycja: stworzenie na skrzyżowaniu Żeromskiego z Daszyńskiego podobnego terenu jak na skrzyżowaniu Kluczborskiej z Wygodną - połączenie funkcji rekreacyjnej, usługowo-handlowej oraz społecznej.</p>
ul. Kluczborska	<p>ul. Kluczborska 23 (przy bramie) – dziura służąca do chowania dopalaczy.</p> <p>Skrzyżowanie ul. Kluczborska/Wygodna; miejsce z potencjałem - stworzenie skwerku, placu typu rynek na Psim Polu łączącego funkcje handlowo-usługową, rekreacyjną oraz społeczną.</p>
ul. Wygodna	<p>Skwerek – częste miejsce spotkań osób "podejrzanych" (najczęściej na murku wzdłuż ulicy).</p> <p>Funkcjonuje jako mini park dla osób wyprowadzających psy.</p> <p>Miejsce objęte programem WBO (ograniczono się do wybudowania dwóch ścieżek prowadzących do nikąd).</p> <p>Powstanie park kieszonkowy (problem właściwie załatwiony).</p> <p>Problem z czystością, brak wiaty śmietnikowej (ul. Żeromskiego 38, śmietniki od ul. Wygodnej).</p> <p>Ul. Wygodna 13 – fatalny stan kamienicy, balkon podparty belkami.</p>
ul. Nowowiejska	Niebezpieczne przejścia dla pieszych (ul. Nowowiejska przy Wygodnej oraz Nowowiejska przy Barlickiego).
ul. Jedności Narodowej	<p>Skrzyżowanie ul. Jedności Narodowej/Rychtalska - mimo zakazu skrętu w lewo wielu skręcających.</p> <p>Duży ruch, niebezpiecznie dla pieszych.</p> <p>Wysoki wskaźnik przemocy i alkoholizmu.</p>
ul. Daszyńskiego	Ul. Daszyńskiego 40 – problem z zajmowaniem pustostanów.
Podwórko w kwartale ulic Oleśnicka/ Żeromskiego/ Jedności Narodowej/ Kluczborska	<p>Określane jako „legendarnie niebezpieczne”.</p> <p>Problemem oficyna z mieszkaniami socjalnymi (najwięcej zgłoszeń) - imprezy na zewnątrz budynku, alkoholizm.</p> <p>Do poprawy kwestie sąsiedzkie/społeczne.</p>
Podwórko w kwartale ulic Nowowiejska/ Żeromskiego/	Ogromna przestrzeń do zagospodarowania.

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
<p>Jedności Narodowej/ Daszyńskiego</p>	<p>Problem z odgradzaniem budynków (bloki w zarządzie wspólnoty wojskowej; blok przy ul. Daszyńskiego 5-11).</p> <p>Duży problem z osobami nadmiernie spożywającymi alkohol, zanieczyszczaniem przestrzeni publicznej oraz wandalizmem.</p> <p>Duża liczba osób korzystających z pomocy MOPS-u. Osoby przesiadujące i pijące alkohol przy jednej z oficyn.</p> <p>Oficina za blokiem Daszyńskiego 5-11 – duże problemy z przemocą, nadmiernym spożywaniem alkoholu, podpaleniami.</p> <p>Brak wiat śmietnikowych (ich montaż trwa, natomiast jest nadal wiele miejsc, w których jest problem z składowaniem śmieci).</p> <p>Domek na Jesionie – częste imprezy, do niedawna koczujący tam bezdomny, nieprzyjemny zapach wewnątrz.</p> <p>Mieszkańcy nie spędzają tu czasu (najczęściej wybierają Górkę Słowiańską bądź Park Tołpy).</p> <p>Potrzebne miejsca parkingowe (problem z parkowaniem), uporządkowanie zieleni (ewentualnie skatepark), dużo miejsca do stworzenia na przykład boiska.</p> <p>Namiastka dbania o przestrzeń (mini ogródki przyblokowe).</p>
<p>Podwórko w kwartale ulic Orzeszkowej/ Żeromskiego, Daszyńskiego/ Wyszyńskiego</p>	<p>Problemy sanitarne (śmieci, szczury oraz kanalizacja), wandalizm (wulgarnie napisy).</p> <p>Problem z uskokiem (różnicą poziomów w nawierzchni) – samochody często zahaczające podwoziem.</p> <p>Problem z przejazdem przez przepust bramowy (wąsko, zły stan nawierzchni).</p> <p>Pękające od przejeżdżających samochodów kamienice.</p> <p>Na plus aktywność mieszkańców.</p>
<p>Podwórko w kwartale ulic Rychtalska/ Ustronie/ Jedności Narodowej</p>	<p>Problem z brakiem bezpieczeństwa dla np. dzieci bawiących się na podwórku - bliskość ulicy i brak ogrodzenia sprawiają że może dojść do tragicznego wypadku.</p> <p>Nawierzchnia w fatalnym stanie.</p>

Miejsca nie objęte spacerem a sygnalizowane przez uczestników jako wymagające rewitalizacji: Róg Nowowiejskiej/Prusa (skwerek); Podwórko Walecznych/Prusa; Podwórko Wyszyńskiego/Sienkiewicza/Sępa-Szarzyńskiego/Prusa; Podwórko pomiędzy ulicami Sępa-Szarzyńskiego a Rozbrat (brak możliwości przejazdu służb); Kamienice wzdłuż Prusa (na wysokości skweru Skaczącej Gwiazdy); Podwórko Bema/Sienkiewicza/Świętokrzyska/Na Szańcach.

Podsumowanie spaceru: Podczas spaceru najczęściej powracającym wątkiem była wysoka przestępczość i brak bezpieczeństwa. Wyraźnie widoczny jest problem z różnego rodzaju używkami, alkoholem i innymi środkami uzależniającymi, co było nie tylko sygnalizowane przez uczestników spaceru, ale też widoczne w trakcie jego trwania. Wiele zdegradowanych miejsc, które odwiedziliśmy, to miejsca regularnych spotkań osób spożywających alkohol. Z problemów infrastrukturalnych przeważają te związane ze złą organizacją ruchu i złym stanem chodników. W wielu miejscach brakuje również zieleni. Remontu wymagają podwórka, przy czym część z nich jest stopniowo odnawiana ze środków pochodzących z programów miejskich. Na Ołbinie, podobnie jak na Nadodrze, widoczny jest problem ubóstwa i dużego rozwarstwienia społecznego.

c) KLECZKÓW

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
ul. Kleczkowska	<p>Cała ulica w złym stanie technicznym.</p> <p>Na jezdni kostka brukowa zapada się, a na chodnikach znajdują się kałuże całkowicie blokujące przejście.</p> <p>Na skrzyżowaniu ul. Kleczkowskiej z Reymonta znajdują się dwa sklepy sprzedające alkohol o późnych godzinach, co przyciąga w te okolice osoby przejawiające zachowania dewiacyjne.</p>
Podwórka znajdujące się po prawej stronie ul. Kleczkowskiej	<p>Na podwórko prowadzą nieoświetlone bramy, teren nie jest w żaden sposób odgradzony od torowiska.</p> <p>Hałas przejeżdżających w pobliżu pociągów zakłóca spokój mieszkańców pobliskich kamienic.</p> <p>Zniszczona nawierzchnia na całym terenie utrudnia poruszanie się pieszo lub przy użyciu roweru.</p> <p>Potrzeba stworzenia zielonej infrastruktury, miejsc wypoczynku dla osób starszych.</p> <p>Potrzeba uporządkowania przestrzeni z uwzględnieniem miejsc: do zabaw dla dzieci, składowania śmieci oraz</p>

	parkingowych.
Teren pomiędzy ul. Kleczkowską 31 a Kleczkowską 33	Dawniej teren ten był placem zabaw, jednak stanowił on stałe miejsce libacji alkoholowych. Zniszczona zieleń. W pobliżu znajduje się budynek z salą wynajmowaną na imprezy, które zakłócają ciszę mieszkańców pobliskiej zabudowy.
Kamienica przy ul. Kleczkowskiej 29	Ze względu na problemy prawne budynek nie może zostać poddany renowacji - jego elewacja jest w bardzo złym stanie z wyłączeniem zerowej kondygnacji.
Przestrzeń pomiędzy ulicami Kleczkowską, Dębickiego i Zegadłowicza	Przestrzeń ta zastawiona jest przez samochody, w chaotyczny sposób, blokując całkowicie chodnik.
Szkoła Podstawowa nr 74	Przejścia, którymi dzieci chodzą do szkoły, nie są w żaden sposób oznaczone, a także w większości nie posiadają świateł. Problem z ciężarówkami przekraczającymi dozwoloną prędkość.
Garaże na tyłach Sanepidu	Teren, na którym znajdują się garaże, jest bardzo zaniedbany. Powierzchnie działki stanowi w znacznej większości klepisko, sprzyjające powstawaniu dużych kałuż, poprzez zerową przepustowość deszczówki, dodatkowo na działce nie ma żadnych kontenerów.
Podwórka pomiędzy ulicami Struga i Zegadłowicza	Problem z dużym zaśmieceniem, uszkodzoną nawierzchnią (kałuże). Brak ławek, chodników, wiat śmietnikowych i oświetlenia.
Ul. Zegadłowicza	Zdegradowana zabytkowa infrastruktura. Infrastruktura niedostosowana do potrzeb osób starszych, które tu mieszkają. Zły stan chodników. Zniszczona zieleń.
Podwórka kwartału pomiędzy Zegadłowicza i Siemieńskiego	Na podwórku znajdują się nowe pojemniki na śmieci kontrastujące z kępami pokrzyw oraz fragmentami rozpadającego się muru. Potencjalnie dobre miejsce na park kieszonkowy.

Ul. Siemieńskiego	<p>Druga najładniejsza ulica na Kleczkowie zaraz po ulicy Zegadłowicza.</p> <p>Elewacje budynków są w bardzo złym stanie technicznym, liczne dewastacje.</p> <p>Powierzchnia jezdni i chodników jest nierówna i zaniedbana.</p>
Podwórka kwartału pomiędzy Siemieńskiego a Trzebnicką	<p>Brak oświetlenia w obu bramach prowadzących na podwórko.</p> <p>Problem z libacjami alkoholowymi.</p> <p>Mimo tego, że środek podwórka jest zagospodarowany i wyremontowany, a cały teren ma zapewnioną infrastrukturę taką jak latarnie, ławki i śmietniki, to przestrzeń najbliżej budynków jest w większości nierównym klepiskiem.</p> <p>Liczne kałuże, latarnie przechylone przez uderzenia aut, nieskoszona trawa, hałdy śmieci.</p> <p>Budynek z odpadającą elewacją.</p> <p>Zaniedbane garaże.</p>
Ul. Kraszewskiego	<p>Bardzo zły stan techniczny budynków.</p> <p>Problem z przekraczaniem prędkości przez auta.</p>
Teren podwórek po północnej stronie ul. Kraszewskiego w kwartale ulic: Trzebnickiej, Kraszewskiego, Zegadłowicza, Wybrzeża	<p>Zniszczona nawierzchnia, zaniedbane garaże.</p> <p>Problem z zaśmieceniem. Brak uporządkowanej infrastruktury.</p> <p>Zdegradowana zieleń.</p>
Teren TBS Wrocław	<p>Mocno zniszczona droga wiodąca przez ten teren.</p>
Plac na rogu ul. Trzebnickiej i Wybrzeża / Korzeniowskiego	<p>Teren ten zastawiony jest przez samochody mieszkańców pobliskich budynków (brak alternatywy).</p> <p>Zniszczona nawierzchnia.</p> <p>Potrzeba zaprojektowania pieszych ciągów komunikacyjnych oraz przestrzeni zielonej.</p>

Podsumowanie spaceru: Trasa spaceru badawczego obejmowała cały obszar tzw. Starego Kleczkowa, którym został wskazany przez uczestników jako wymagający rewitalizacji. Przeprowadzony spacer potwierdził ten wniosek. Kleczków przedstawiony nam przez uczestników spaceru to miejsce niebezpieczne. Nagminne są akty wandalizmu, zachowań aspołecznych i nadużywania substancji psychoaktywnych. Każde odwiedzone podwórko jest w bardzo złym stanie technicznym. Nie są one w żaden sposób uporządkowane. Większość powierzchni podwórek to klepiska lub niekoszona zieleń, a częstym widokiem są przypadkowo rozstawione śmietniki, hałdy śmieci wielkogabarytowych, ogromne kałuże utrudniające komunikację pieszą jak i kołową, a także chaotycznie zaparkowane samochody. Warto zwrócić uwagę na stan techniczny ulic znajdujących się w tej części dzielnicy; w wielu miejscach można dostrzec jezdnię zapadającą się pod ciężarem przejeżdżających tamtędy ciężarówek. Widoczne są zaniedbane chodniki oraz niszczone elewacje budynków. Brakuje też miejsc, w których mieszkańcy mogliby spędzać wspólnie wolny czas.

d) PLAC GRUNWALDZKI

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
Ul. Piastowska (od Sienkiewicza)	Zły stan kamienic i podwórek, zły stan bram, dewastacje.
Ul. Grunwaldzka	Sklep monopolowy (w pobliżu skrzyżowania z ul. Piastowską); osoby spożywające alkohol, zaczepiające przechodniów, załatwiający swoje potrzeby fizjologiczne w okolicznych bramach. Skwerek za Pasażem Grunwaldzkim przy ul. Grunwaldzkiej; osoby spożywające alkohol, zaczepiające przechodniów, brak poczucia bezpieczeństwa. Bardzo zły stan podwórek we wszystkich kwartałach pomiędzy ulicą Grunwaldzką i Sienkiewicza. Widoczne w podwórkach dziury - siedliska szczurów, rozjeżdżona nawierzchnia, zdegradowana zieleń lub zupełny jej brak. Miejsca uważane za niebezpieczne. Zupełny brak oświetlenia bram i podwórek.
Podwórko w kwartale ulic Grunwaldzka/ Reja/ Sienkiewicza/ Piastowska	Brama od ul. Grunwaldzkiej; osoby spożywające alkohol, załatwiający swoje potrzeby fizjologiczne. Zniszczona nawierzchnia, brak możliwości przejazdu od wjazdu z ul. Grunwaldzkiej w dalszą część podwórka w stronę ul. Sienkiewicza; wskazywane jako problem.

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
	<p>Skwerek przy wjeździe od ul. Grunwaldzkiej; osoby spożywające alkohol, brak poczucia bezpieczeństwa.</p> <p>Problem z parkowaniem; klienci siłowni "Puncher" zajmujący miejsce mieszkańcom (brak uporządkowanego parkowania).</p> <p>Brak wiaty śmietnikowej, obecność szczurów.</p> <p>Brak oświetlenia.</p>
<p>Podwórko w kwartale ulic Grunwaldzka/ Górnickiego/ Sienkiewicza/ Reja</p>	<p>Degradacja zieleni, rozjeżdżona nawierzchnia.</p> <p>Uszkodzona nawierzchnia (wiele dziur i kolein), w szczególności wjazd od ul. Górnickiego.</p> <p>Brak infrastruktury dla dzieci.</p> <p>Brak relacji sąsiedzkich.</p> <p>Brak infrastruktury sąsiedzkiej, miejsc gdzie mieszkańcy mogliby spędzić wspólnie czas.</p> <p>Liczna społeczność Romska.</p> <p>Okolica uznawana za niebezpieczną.</p> <p>Problemy z wywozem śmieci, ogólne zanieczyszczenie.</p> <p>Brak oświetlenia.</p> <p>Brak wiaty śmietnikowej.</p> <p>Wzmożona obecność szczurów; szczurze nory w wielu miejscach podwórka.</p> <p>Skwerek od ul. Reja; brak oświetlenia oraz ławek, miejsce przesiadywania osób spożywających alkohol.</p> <p>Na plus - urządzone na własną rękę przydomowe ogródki.</p>
<p>Podwórko w kwartale ulic</p>	<p>Brak uporządkowanej zieleni, zły stan nawierzchni (dziury, koleiny, przy braku opadów kurz, a po opadach błoto) oraz</p>

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
Benedyktyńska/ Sępa-Szarzyńskiego/ Sienkiewicza/ Górnickiego	nieuporządkowane parkowanie. Brak miejsca do spędzania czasu z dziećmi (brak placu zabaw). Niedokończony fragment boiska, a także niewielki uporządkowany przez mieszkańców jednej z kamienic skwerek (mieszkańcy jednak traktują go "na wyłączność" niechętnie dopuszczając sąsiadów). Problem ze wzmożoną obecnością szczurów, szczurze nory w nawierzchni.
Ul. Benedyktyńska	Handel używkami. Okolica wskazywana jako niebezpieczna.
Skwer pomiędzy ulicami Miła, Szczyńska, Sępa Szarzyńskiego, Piwna	Wskazany jako miejsce z potencjałem (mieszkańcy spędzają tam czas, brak jednak oświetlenia czy zadbanych ławek).
Ul. Szczyńska	Puste lokale, drobni usługodawcy wycofują się nie wytrzymując konkurencji centrum handlowego. Pustostan pod numerem 29.
Róg ul. Grunwaldzka/ Ładna	Podwórko do remontu.
Ul. Sępa - Szarzyńskiego	Problem z parkowaniem (pracownicy okolicznych biurów, turyści bądź klienci Pasażu Grunwaldzkiego zajmujący miejsce mieszkańcom). Bałagan oraz osoby spożywające alkohol w okolicach sklepu Biedronka (na tyłach).
Ul. Nehringa (tył tzw. "sedesowców")	Nieuporządkowane śmietniki (brak wiaty), mieszkańcy narzekają na nieprzyjemny zapach z nich się wydobywający. Problem z parkowaniem, samochody zastawiające chodniki (uniemożliwiające przejście).

Podsumowanie spaceru: Na Osiedle Plac Grunwaldzki z jednej strony mocny wpływ wywiera społeczność akademicka, z drugiej strony kwartały od strony ulicy Sienkiewicza borykają się z wieloma problemami społecznymi, i wymagają rewitalizacji. Obszar jest społecznie silnie zróżnicowany. Istnieje potrzeba integracji i aktywizacji społecznej. Oferta działań kulturalnych i społecznych adresowanych do mieszkańców jest bardzo uboga, brakuje podmiotów prowadzących regularną działalność na terenie osiedla. Jego częściowo komercyjny charakter oraz duży procent powierzchni użytkowanej przez instytucje publiczne (w tym uczelnie) sprawia, że problem ten jest niewidoczny, natomiast istniejące rozwarstwienie społeczne ulega pogłębieniu, i trudno jest budować spójną kulturę sąsiedzką. Objęta spacerem część osiedla zmagają się również z wieloma problemami infrastrukturalnymi: złym stanem kamienic (wliczając w to stare piece grzewcze i toalety na zewnątrz), zły stan dróg i chodników, zaniedbane

podwórka, brak oświetlenia. Dużym problemem osiedla jest też zanieczyszczenie i „rozjeżdżanie” go przez osoby korzystające w ciągu dnia z oferty centrum handlowego, przyjeżdżające w związku z edukacją, lub pracą.

e) PRZEDMIEŚCIE ŚWIDNICKIE

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
Plac Tadeusza Kościuszki	Przestrzeń oceniana pozytywnie, dobrze zagospodarowana, zieleń zadbane. Brak ławek w obawie o mogących zajmować je bezdomnych, czy tzw. “podejrzany element”. Wokół usługi (kawiarnie, sklepy).
Ul. Bałuckiego	Osoby spożywające alkohol w miejscach publicznych, przesiadujące w bramach kamienic, stwarzające zagrożenie dla przechodniów i okolicznych mieszkańców. Kamienice z toaletami na zewnątrz, niewymienione piece węglowe w budynkach, palenie śmieciami czy plastikiem. Duża grupa mieszkańców mająca problem z alkoholem, przestępczością itp.
Ul. Stawowa	Do niedawna funkcjonujący punkt ze sprzedażą dopalaczy, obecnie punkt jest zamknięty, a problem przynajmniej chwilowo nie występuje.
Ul. Kościuszki	Od ul. Kołłątaja do ul. Stawowej przestrzeń oceniana przez mieszkańców na plus (ścieżka rowerowa, zagospodarowana zieleń). Od ul. Kołłątaja do ul. Dworcowej problem z parkującymi pojazdami - wjeżdżają one na chodnik, rozjeżdżają trawniki - postulowane zmiany.
Ul. Kołłątaja	Problem z utrzymaniem czystości przed sklepami, punktami usługowymi znajdującymi się w parterze “mezonetowca”. Problem zgłaszany do zarządcy, jednak brak zdecydowanych działań. Brak dbałości o zieleń (usychające w wyniku braku podlewania drzewa).
Podwórko w kwartale ulic Kościuszki/Łąkowa/ Podwale/ Świdnicka	Dewastacja oraz brak zagospodarowanej zieleni. Drzewa w złym stanie, usychające. Brak nowych nasadzeń.

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
	<p>Budynki zamieszkałe przede wszystkim przez osoby starsze.</p> <p>Magazyny utrudniające przejazd, ograniczające przestrzeń oraz szpecące przestrzeń.</p> <p>Zaplecze kawiarni generujące uciążliwe, duszące zapachy.</p> <p>Nawierzchnia w stanie umiarkowanym.</p> <p>Postulowane działania: rewitalizacja zieleni, stworzenie skwerku z zagospodarowaną zielenią, ławkami w celu odpoczynku okolicznych mieszkańców.</p> <p>Przestrzeń z potencjałem pod wybudowanie np. parku kieszonkowego.</p>
<p>Podwórko 2 (Kościuszki, Bałuckiego, Piłsudskiego, Świdnicka)</p>	<p>Skwerek znajdujący się wewnątrz podwórka zrewitalizowany kilka lat wcześniej – powstał plac zabaw, przestrzeń do wypoczynku mieszkańców.</p> <p>Mieszkańcy korzystają z przestrzeni licznie i chętnie (dużo rodziców z dziećmi) jednak teren jest zaniedbany, brak zainteresowania utrzymaniem przez okolicznych lokatorów.</p> <p>Brak również odpowiedniego zabezpieczenia terenu (przejeżdżające wokół samochody sprawiające zagrożenie dla bawiących się tam dzieci).</p> <p>Za kamienicą z adresem ul. Kościuszki 13 niebezpieczne dziury w nawierzchni tworzące się pod wpływem parkujących tam samochodów.</p> <p>Część dziur zabetonowana, część prowizorycznie zabezpieczona płytą pilśniową.</p> <p>Część podwórka zagospodarowana pod garaże, brak estetycznie zagospodarowanej przestrzeni.</p> <p>Zamontowana nowa wiata śmietnikowa.</p>
<p>Podwórko w kwartale ulic Świdnicka/ Piłsudskiego/ Stawowa/ Kościuszki</p>	<p>I część podwórka (od ul. Świdnickiej, przy DCF):</p> <p>W pierwszej części podwórka od ul. Świdnickiej kino, ośrodek kultury (Dolnośląskie Centrum Filmowe).</p>

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
	<p>Duża grupa mieszkańców korzystająca z instytucji ze względu na niskie ceny biletów, czy też seanse bądź spotkania, oferty skierowane specjalnie dla nich (na przykład spotkania dla seniorów organizowane przez radę osiedla, vouchery dla mieszkańców).</p> <p>Miejsce pozytywnie określane przez mieszkańców.</p> <p>Podwórko wyremontowane w roku ubiegłym (wymiana nawierzchni jezdni oraz chodników zagospodarowanie zieleni, montaż ławek i koszy na śmieci).</p> <p>II część podwórka (przy przedszkolu):</p> <p>Przestrzeń rozjeżdżona przez samochody (problem z parkowaniem).</p> <p>Brak wiaty śmietnikowej (w efekcie walające się po podwórku kosze na śmieci, problem z higieną).</p> <p>Brak oświetlenia.</p> <p>Wieczorami problem z osobami wchodzącymi w bramy, pijącymi alkohol czy palącymi “podejrzane substancje”; dotyczy również pozostałych części podwórka.</p> <p>III część podwórka (przy komisariacie):</p> <p>Problem ze śmietnikami (porozrzucane śmieci, brak wiaty śmietnikowej).</p> <p>Brak oświetlenia.</p> <p>Do niedawna poważny problem z osobami spożywającymi dopalacze, które zbierały się na tym podwórku po wcześniejszym zakupie substancji w zamkniętym sklepie na ul. Stawowej (obecnie sklep zamknięty więc problem nie funkcjonuje).</p>
Podwórko w kwartale ulic Stawowa/Rejtana/ Kołtąja/ Kościuszki	<p>Remont znajdujących się w tym kwartale kamienic – przestrzeń zmieniająca się na plus, bardzo korzystnie odbierana przez mieszkańców.</p> <p>W jednej z kamienic toalety na korytarzu (tylko na jednym piętrze).</p>

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
	<p>Przestrzeń (podwórze) za „mezonetowcem” – brak zieleni, nieuporządkowane parkowanie, powyrywane słupki zagradzające wjazd na chodniki, problem z higieną, ze śmieciami (brak wiaty śmietnikowej).</p> <p>Sam budynek zaniedbany, jednak już z przyznaną dotacją na remont (obecnie trwa przetarg).</p> <p>Problem społeczny z osobami spożywającymi alkohol, zaczepiającymi przechodniów (bezpośrednio przed – od strony podwórza - kamienicą i w bramie kamienicy przy ul. Rejtana 10), opakowania po alkoholu oraz dopalaczach z tego miejsca najwięcej zgłoszeń odnośnie bójek, spożywania alkoholu czy dopalaczy.</p> <p>Brama kamienicy określana jako skupisko ww. problemów.</p> <p>Skwerek od ul. Kołłątaja (przy „mezonetowcu”); przestrzeń uznawana jako miejsce z potencjałem (obecnie brak zadbanej zieleni, przesiadujące tam osoby pijące alkohol, brak oświetlenia).</p>
<p>Podwórko 5 (Kościuszki, Dworcowa, Podwale, Kołłątaja)</p>	<p>Pomiędzy zamontowaną wiatą śmietnikową a budynkami garaży jest wnęka, w której przebywają osoby spożywające alkohol.</p> <p>Od ul. Dworcowej podwórko wyremontowane, powstał plac zabaw oraz parking dla samochodów.</p> <p>Na spotkaniu konsultacyjnym przestrzeń oceniana na plus, jednak z rozmowy z okolicznymi mieszkańcami wynika, że negatywnie oceniają oni wyremontowane miejsce wskazując, iż jest ono niefunkcjonalne. Twierdzą, że założenia i projekt, który im pokazywano był inny od efektu finalnego. Mieszkańcy krytykują brak piaskownic czy niewielką ilość urządzeń na placu zabaw, a także, ich zdaniem, za duży parking.</p> <p>Teren dawnego klubu sportowego Burza, ul. Kołłątaja 31/33 (obecnie pusta działka, kamienica wyburzona w 2014 roku) - według mieszkańców tzw. czarny punkt. Duża liczba osób tam gromadzących się i pijących alkohol. Problem z bezpieczeństwem, ale również z nielegalnym wyrzucaniem tam odpadów. Teren jest własnością prywatną.</p>
<p>Ul. Lelewela/ Kolejowa</p>	<p>Problemy z parkowaniem w niedozwolonych miejscach (zakręty ulic), zawłaszczenie przestrzeni zielonych na parkowanie.</p> <p>Zły stan techniczny chodników.</p> <p>Wulgarnie napisy na kamienicach.</p>
<p>Ul. Lelewela/ Grabiszyńska</p>	<p>Tereny zielone dobrze zagospodarowane przez Spółdzielnie Cichy Kącik.</p>
<p>Ul. Jęczmienna</p>	<p>Ulica Jęczmienna pomimo częściowego zagospodarowania przez Spółdzielnię Cichy Kącik, potrzebuje konkretnych</p>

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
	<p>wytucznych do zmian części wspólnych, podstawowego zagospodarowania terenów wspólnych i zielonych.</p> <p>Plac zabaw przy nasypie kolejowym - dobrze zagospodarowany ale zaniedbany, jednocześnie miejsce zachowań patologicznych - libacje alkoholowe.</p> <p>Kamienice do remontu, toalety poza mieszkaniem, niebezpieczne zachowania społeczne.</p> <p>Problemy z wyrzucaniem odpadów, brak kontenerów na wielkogabarytowe przedmioty, problemy z oświetleniem.</p> <p>Jęczmienna 18 – „wieczne śmieci”, brak kontenerów na odpady.</p> <p>Przy nasypie kolejowym niekontrolowane złomowisko.</p> <p>Korzystne miejsca na parki kieszonkowe – ul. Pszenna, ul. Jęczmienna.</p>
Ul. Tęczowa	<p>Ogromny potencjał na zmiany, „kopciuchy”, śmietnisko.</p> <p>Brak zieleni.</p> <p>Tęczowa 69 - pustostany.</p> <p>Nocny Targ jako inspirujące miejsce ale niedowartościowane, brak promocji, zapewnienie bezpieczeństwa, marketingu, niewykorzystany potencjał społeczny.</p>

Podsumowanie spaceru: Przeprowadzone na Przedmieściu Świdnickim spacerowały pokazały, że dużym problemem jest tutaj rozwarstwienie społeczne, a podmioty działające na rzecz mieszkańców osiedla potrzebują wsparcia. W sferze infrastruktury należy wymienić zły stan techniczny wielu budynków, w tym bardzo dużo pustostanów (np. na ul. Tęczowej). Zauważalny jest także zły stan lub miejscami zupełny brak infrastruktury zielonej. Na osiedlu brakuje miejsc umożliwiających bezpieczne spędzanie wolnego czasu, zwłaszcza rodzinom z małymi dziećmi. W sferze społecznej, przeważają problemy alkoholowe, na osiedlu w kilku miejscach są też koczowiska osób bezdomnych. Obszarem najbardziej potrzebującym zmian jest ulica Tęczowa, gdzie brakuje chodników, a liczni mieszkańcy borykają się z problemami socjalno – bytowymi. Przy wspomnianej ulicy znajduje się wysypisko i pusty plac, który warto zagospodarować. W wielu miejscach brakuje należytego oświetlenia co sprawia, że są one postrzegane przez mieszkańców jako miejsca niebezpieczne. Dużym problemem na osiedlu jest zanieczyszczenie środowiska, miejsca nielegalnego wyrzucania i składowania odpadów.

f) SZCZEPIN

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
Ul. Czarnieckiego	<p>Chodnik na ulicy Czarnieckiego wymaga remontu. Jest to droga, której pokonanie przysparza wiele problemów osobom starszym.</p> <p>Na zbiegu ulic Czarnieckiego/Poznańskiej zieleń wymaga pielęgnacji.</p> <p>W okolicach Czarnieckiego 27a stoją niezabezpieczone śmietniki, które stanowią siedlisko szcurów i owadów. Mając na uwadze bliskie sąsiedztwo szkoły, sytuacja ta wymaga interwencji.</p> <p>Zieleń przed Szkołą Podstawową nr 18 nie spełnia swojej funkcji i wymaga działań pielęgnacyjnych i dodatkowych nasadzeń.</p>
Ul. Lubińska/ Ścinawska	<p>Przy „Spartanie” jest intensywny ruch samochodowy, który stanowi barierę w korzystaniu z tego punktu rekreacyjnego.</p> <p>Przy granicy działki „Spartana” potrzebne są nasadzenia krzewów, które stanowiłyby barierę przed dużym ruchem samochodowym.</p> <p>Na terenie „Spartana”, w jego sercu plac zabawy wymaga remontu i renowacji. Mieszkańcy zasugerowali również dołożenie kilku przyrządów do ćwiczeń na świeżym powietrzu dla rodziców dzieci, które przychodzą na plac.</p>
Ul. Poznańska	<p>Ulica Poznańska ze względu na swoją nawierzchnię generuje ogromny hałas, który jest uciążliwy dla mieszkańców.</p>
Ul. Młodych Techników	<p>Skwer przy ulicy Młodych Techników został wyposażony w przepiękny plac zabaw, jednak sytuacja społeczna tego miejsca się nie zmieniła; problem bezdomności, miejsce częstych libacji alkoholowych, miejsce uznawane za niebezpieczne.</p> <p>Siedzące na ławce osoby starsze zgłosiły problem braku dostępu do sklepów. Te istniejące są dla nich zdecydowanie za daleko, co stanowi problem ze względu na trudności z mobilnością.</p> <p>Seniorki zgłosiły również potrzebę zlokalizowania na terenie skweru toalety publicznej, która byłaby dla nich ogromnym ułatwieniem w korzystaniu z tego miejsca.</p> <p>Podczas deszczowej pogody, bezdomni szukają schronienia między blokami przy ul. Inowrocławskiej, co nie jest pozytywnie odbierane przez okolicznych mieszkańców.</p> <p>Orlik niedaleko siedziby Rady Osiedla jest miejscem, gdzie przesiadują osoby uzależnione od alkoholu.</p> <p>W budynku, gdzie ma siedzibę RO oraz Klub Osiedlowy wydawane są darmowe posiłki. Osoby chcące skorzystać z tej formy wsparcia</p>

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
	<p>gromadzą się licznie przed ww. budynkiem kilka godzin wcześniej, zachowują głośno oraz agresywnie, a także pozostawiają resztki po jedzeniu.</p> <p>Uczestnicy wskazali budynek jako potencjalną siedzibę CAL'u.</p> <p>W dalszej części wspomnianej okolicy znajduje się zapomniany plac zabaw; jest zaniedbany i nie spełnia swojej funkcji, choć zlokalizowany jest w sercu „blokowiska”.</p>

Podsumowanie spaceru: Najbardziej widocznym problemem na Szczepinie jest ubóstwo i duże skupisko osób bezdomnych. Szczepin, to osiedle, na którym mieszka wielu seniorów i to właśnie ich przede wszystkim dotyczy problem biedy. Infrastruktura osiedlowa zupełnie nie jest przystosowana do potrzeb osób starszych. Duża liczba funkcjonujących tutaj osób bezdomnych oraz innych, korzystających ze wsparcia MOPS (Zespół ds. Osób Bezdomnych i Uchodźców) sprawia, że w wielu miejscach na osiedlu mieszkańcy nie czują się bezpiecznie, a sama okolica jest w dużym stopniu zanieczyszczona. Uczestnicy spaceru potrafili wskazać miejsca z potencjałem, wymagające jednak zmian i naprawy, przede wszystkim tworzenia infrastruktury zielonej. Mieszkańcy podkreślają słaby dostęp do usług i miejsc z ofertą czasu wolnego. Pozytywnym wyjątkiem jest Kontener ESK, wokół którego organizowane są liczne inicjatywy sąsiedzkie.

Na całym osiedlu istnieje problem z parkowaniem, rozjeżdżane są trawniki i inne tereny zielone, które nie są w żaden sposób zabezpieczone. Osoby biorące udział w spacerze podkreślały kwestię rozszerzenia strefy płatnego parkowania. Według nich spowodowałoby to częściowe rozwiązanie problemu.

g) PRZEDMIEŚCIE OŁAWSKIE

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
Ul. Kościuszki	<p>Fatalny stan ulicy Kościuszki, kamienice - podparte balkony, bardzo zły stan techniczny.</p> <p>Kamienice za Biedronką (brak wentylacji).</p> <p>Uciążliwy hałas, będący konsekwencją złego stanu technicznego kostki brukowej - tylko jedna strona usługowa - problem ze śmietnikami.</p>
Ul. Chudoby	Wielkogabarytowe zalegające śmieci.

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
	<p>Zdewastowane podwórka, wyraźnie widoczne miejsca libacji alkoholowych, częste awantury.</p> <p>Zawalone garaże, śmieci, zapach moczu.</p>
Kwartal Więckowskiego/Traugutta	Problemy społeczne, bliskość stale otwartego sklepu monopolowego, problem z psimi odchodami.
Przystanek Świstackiego	<p>"Kącik" alkoholowy na krzesetkach przyniesionych z domu.</p> <p>Brak infrastruktury dla dzieci, oblegane murki.</p> <p>"Wieczny plac budowy", zaśmiecenie niedopałkami papierosów.</p> <p>Odgródzenie Nowej Papierni stanowiące barierę dla mieszkańców.</p>
Ul. Miernicza	<p>Fatalny stan techniczny całej ulicy, zarówno budynków jak i infrastruktury drogowej i pieszej.</p> <p>Siatki na zabytkach.</p>
Ul. Brzeska	<p>Potrzebna zieleń, skwer.</p> <p>Problem zamykania drobnych usług - starsi ludzie nie mają gdzie robić zakupów.</p> <p>Kamienice należące do UM – pluskwy, prusaki.</p> <p>Lokale usługowe ciągle się zmieniają, "sieciovki" mają się najlepiej.</p>
Ul. Komuny Paryskiej	<p>Zagłębienie drobnych usług (niszowe usługi - krawiec, motoryzacja).</p> <p>Wydawanie koncesji licznym punktom monopolowym przez miasto.</p>
Ul. Zgodna	<p>Wszystko plajtuje - "trójkąt rozpaczy".</p> <p>Mieszkańcy boją się wieczorami wychodzić na podwórka.</p> <p>Problematyczne miejsce na rynek na osiedlu (zgłoszone WBO - uspokojenie ruchu, problem ze skrzynką Tauronu, mieszkańcy chcą skweru).</p>
Niskie Łąki	Strefa rekreacji osiedla.

LOKALIZACJA	ZGŁOSZONE OPINIE
	Na Niskich Łąkach konieczna zmiana MPZP. Brak plaży dawnego kąpieliska na Niskich Łąkach.
Ul. Prądyńskiego	Porzucona inwestycja, "szkieletor". Wymiana bram w kamienicach - podwójny zysk stolarzy: robią nowe i sprzedają zabytkowe. Brak drogerii, AGD. Sklepy monopolowe wypierają inne sklepy. Tylko dwie świetlice dla dzieci na całe osiedle. Wiaty śmietnikowe na podwórkach wiecznie przepełnione. Niezaślepienie okienka w piwnicach - problem ze szczurami.
Ogrody Bonifratów	Wątpliwość- czy będą one dostępne dla wszystkich mieszkańców?
Park Słowackiego	Miejsce z potencjałem – „płuca dla Wrocławia”.

Podsumowanie spaceru: Na Przedmieściu Oławskim bardzo zły stan infrastruktury na terenie całego osiedla sprawia, że mieszkańcy czują się tu niekomfortowo, niebezpiecznie i nie mają możliwości zaspokajania swoich podstawowych potrzeb. Brakuje infrastruktury sąsiedzkiej - miejsc, gdzie mieszkańcy mogliby bezpiecznie spędzać czas wolny. Na całym osiedlu brakuje także ścieżek rowerowych, dużym problemem jest zaśmiecenie i zanieczyszczenia. Według rozmówców, na osiedlu utrzymuje się wysoka przestępczość oraz występują liczne problemy społeczne. W odwiedzanych przez nas podwórkach, spotykaliśmy osoby pijące alkohol, w tym również kobiety w ciąży. Liczne dewastacje i treść napisów na murach świadczą o chuligaństwie. Stopniowo wypierani są też kolejni drobni usługodawcy, co dodatkowo wpływa na obniżenie jakości życia na osiedlu.

3.3 WNIOSKI Z OPINII ZEBRANYCH W CZASIE SPOTKAŃ I SPACERÓW

Mieszkańki i mieszkańcy Wrocławia uczestniczący w konsultacjach mieli dużą wiedzę na temat swojego najbliższego otoczenia. W trakcie spotkań warsztatowych i spacerów wskazywali miejsca, które w ich ocenie wymagają odnowy. Zazwyczaj wskazywano na takie problemy jak: zły stan techniczny infrastruktury osiedlowej, zanieczyszczenie środowiska oraz występowanie w przestrzeni publicznej osób bezdomnych, spożywających alkohol.

Niezależnie od miejsca przeprowadzania spotkań i/lub warsztatów, wszyscy uczestnicy konsultacji społecznych podkreślali, że osiedle, na którym mieszkają powinno być objęte działaniami rewitalizacyjnymi.

Za najbardziej wymagające rewitalizacji obszary uczestnicy konsultacji uznali:

- **Nadodrze** – prawie *cały obszar* osiedla, z wyłączeniem nowych inwestycji na Kępie Mieszczańskiej;
- **Ołbin** – obszar ograniczony ulicami: *Prusa, Jedności Narodowej i Wyszyńskiego* oraz ulice: *Nowowiejską na całej długości, Walecznych, Rozbrat, Sępa Szarzyńskiego, Piastowską, Górnickiego*;
- **Kleczków** – tzw. „stary Kleczków” – obszar ograniczony ulicami: *Trzebnicką, Wybrzeżem Korzeniowskiego, ulicą Reymonta i torami kolejowymi*. Natomiast jako obszary, które nie wymagają rewitalizacji wskazano: Wybrzeże Reymonta, Promenady Wrocławskie;
- **Plac Grunwaldzki** - obszar ograniczony ulicami *Piastowską, Sienkiewicza, Wyszyńskiego, Szczytnicką, oraz ulice Nauczycielską, Wrocławczyka i Nehringa*. Jako niewymagające rewitalizacji wskazano kampusy uczelni wyższych: UW, PWr oraz UP;
- **Przedmieście Świdnickie** – trzy obszary: 1. obszar ograniczony ulicami: *Dworcową, Kościuszki, Piłsudskiego, Plac Muzealny ze szczególnym uwzględnieniem rejonu ulic Stawowa, Rejtana, Gwarna, pl. Kościuszki, Bałuckiego* 2. obszar przylegający do *ulicy Tęczowej* na całym jej przebiegu, 3. Obszar ulic: *Jęczmiennej, Pszennej, Żytniej, Owsianej*;
- **Szczepin** - dwa obszary: 1. obszar ograniczony ulicami: *Legnicką, Poznańską, Ścinawską, Młodych Techników, Inowrocławską ze szczególnym uwzględnieniem rejonu Skweru Damiana de Veuster oraz ulicy Czarnieckiego* 2. obszar ograniczony ulicami: *Legnicką, Nabycińską i Robotniczą, ze szczególnym uwzględnieniem ulicy Dobrej i Ziemowita*;
- **Przedmieście Oławskie** - cały obszar zabudowy mieszkaniowej i usługowej Przedmieścia Oławskiego, a także tereny zielone nad rzeką Oławą w okolicy Żabiej Ścieżki.

Według uczestników konsultacji społecznych, wyznaczając obszar rewitalizacji, należy w szczególności zwrócić uwagę na takie czynniki, jak:

Społeczne:

- bezdomność,
- alkoholizm,
- handel narkotykami i dopalaczami,
- przestępczość,
- wandalizm,
- długotrwałe bezrobocie,
- wysoki poziom ubóstwa,
- niewielki stopień uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym.

Funkcjonalno-przestrzenne:

- słaby dostęp do usług,
- brak miejsc spotkań dla mieszkańców,
- brak miejsc do uprawiania sportu i rekreacji,
- brak miejsc w których można organizować wydarzenia kulturalne,
- zaniedbane podwórka,
- brak zieleni lub zieleni zdegradowana,
- brak miejsc parkingowych,
- samochody nieprawidłowo zaparkowane, tarasujące chodniki.

Techniczne:

- zły stan techniczny chodników,
- zły stan techniczny nawierzchni ulic,
- zły stan techniczny budynków,
- mieszkania komunalne w złym stanie technicznym,
- mieszkania niewyposażone w toalety i łazienki.

Środowiskowe:

- Problemy z wywozem śmieci;
- Nieprawidłowe składowanie odpadów;
- Zanieczyszczenie powietrza z pieców węglowych.

Gospodarcze:

- Usługi słabej jakości,
- Brak różnorodności usług,
- Puste lokale usługowe,
- Brak przedsiębiorców na osiedlu.

Wyżej wymienione czynniki, wraz ze wskazaniem obszaru, na którym następuje ich koncentracja są kluczowe dla wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Przedstawiono łącznie **39** opinii związanych z problematyką dotyczącą procesu rewitalizacji oraz wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Do zgłoszonych opinii UM Wrocławia ustosunkował się w następujący sposób:

- **15** opinii zostanie rozpatrzone w trakcie przygotowania projektu Uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.
- **24** opinie miały ogólny charakter dotyczący procesu rewitalizacji – odpowiedź została udzielona w trakcie spotkania.

Zgłoszone opinie i odpowiedzi niedotyczące tematyki rewitalizacji:

- zgłoszone opinie przyjęto do wiadomości.

4 | ANKIETA

4.1 METODOLOGIA BADAŃ

4.1.1 Cel badań

Celem badania ankietowego było:

- poznanie opinii mieszkanek i mieszkańców Wrocławia na temat stopnia oraz specyfiki degradacji poszczególnych osiedli wrocławskich,
- ustalenie miejsc o największym stopniu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych.

4.1.2 Przebieg badań, zebrane dane

W ramach konsultacji społecznych w czasie od 7 maja do 19 czerwca przeprowadzono ankietę internetową, którą zamieszczono na stronie Wrocław Rozmawia. Ankietę wypełniło 289 osób. Dodatkowo, na prośbę mieszkanek i mieszkańców Wrocławia, ankietę udostępniono w wersji papierowej. W ten sposób kwestionariusz uzupełniło 48 osób. W sumie podczas badań zebrano 337 ankiet.

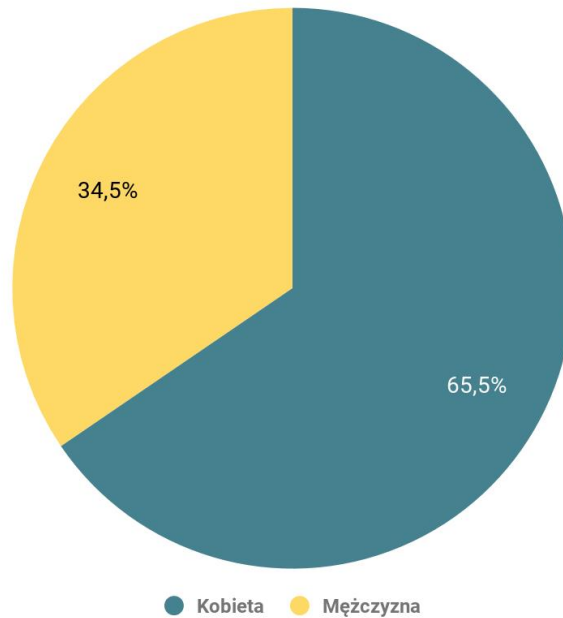
4.1.3 Informacje o kwestionariuszu

Kwestionariusz zawierał 4 pytania, z których 3 posiadały możliwość rozwinięcia odpowiedzi o szczegółowe informacje w sposób swobodny, a także 3 pytania metryczkowe. Procent uzupełnienia odpowiedzi o własne swobodne wypowiedzi był zróżnicowany w poszczególnych pytaniach. Około połowa badanych po zaznaczeniu odpowiedzi z przygotowanej listy skorzystała z możliwości uzupełnienia odpowiedzi.

4.1.4 Informacje o badanych

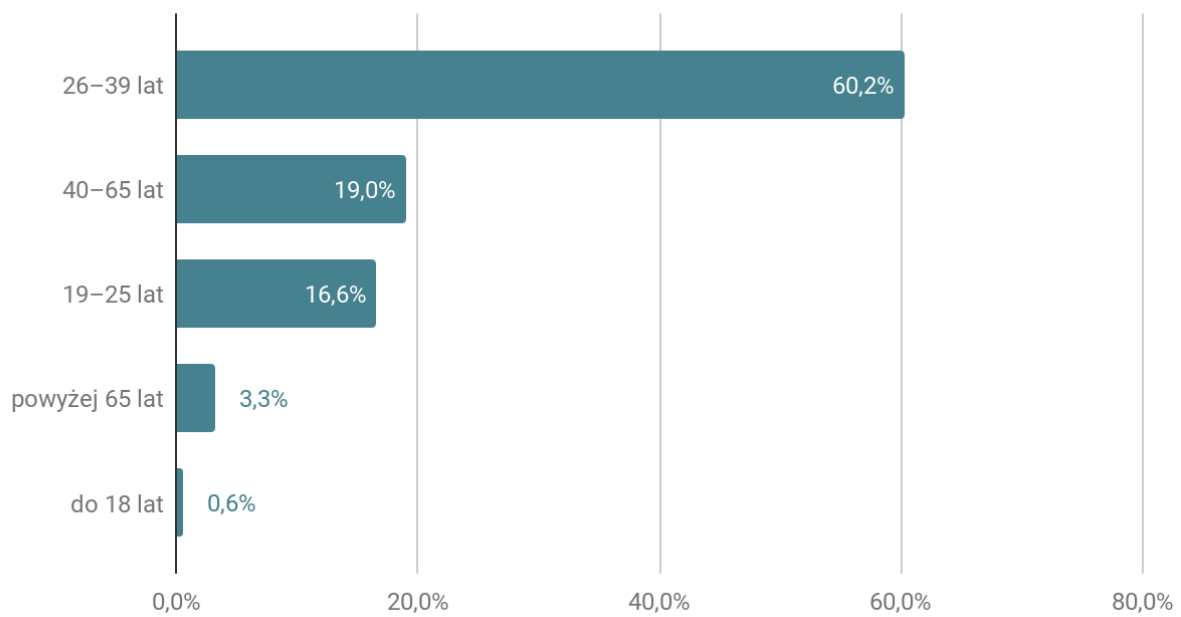
N = 337

Płeć

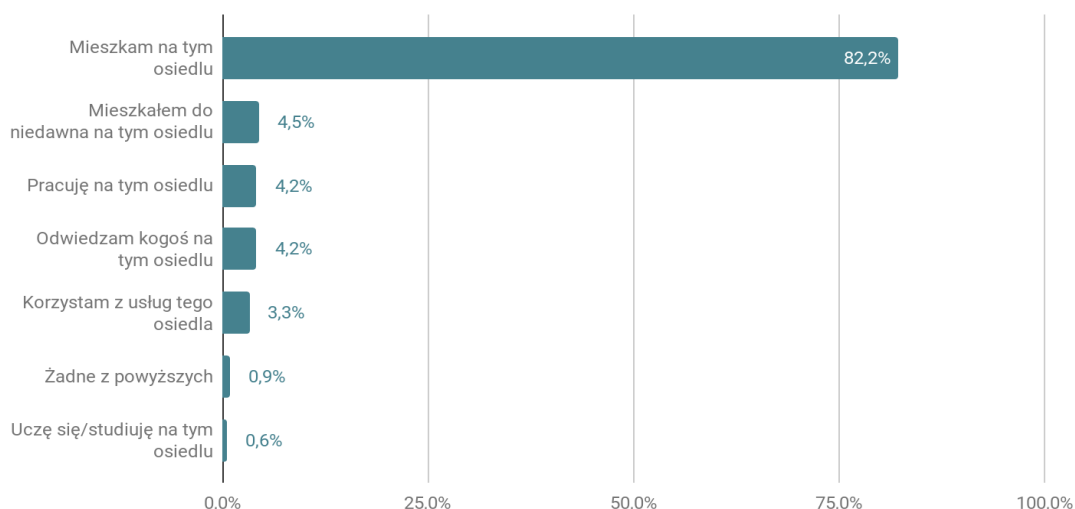

N = 337

Wiek

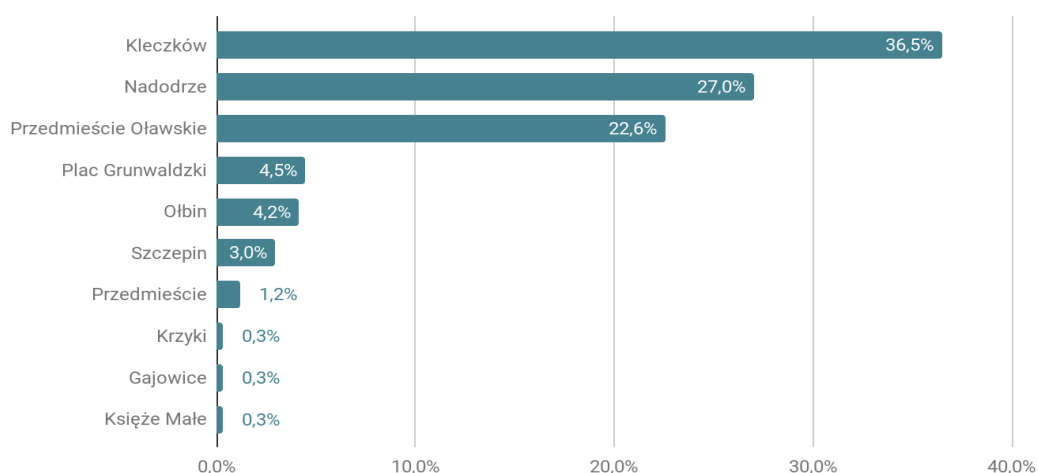
Które z poniższych stwierdzeń najlepiej oddają Pana(i) aktywność na zaznaczonym osiedlu?

4.1.5 Wybór osiedla

Badani i badane na wstępie zostali poproszeni o wybranie z listy lub samodzielne wskazanie osiedla, w którego obrębie powinien zostać wyznaczony obszar rewitalizacji. Ponad 1/3 respondentów i respondentek wskazało Kleczków. Na drugim miejscu znalazło się Nadodrze, a następnie Przedmieście Oławskie. Wskazań na pozostałe 4 osiedla jakimi są Plac Grunwaldzki, Ołbin, Szczepin oraz Przedmieście Świdnickie było zdecydowanie mniej. Pojawiły się 3 wskazania na osiedla spoza przygotowanej listy. Są to Krzyki, Gajowice oraz Księża Małe.

Odpowiedzi na pytanie 1: "W obrębie którego osiedla we Wrocławiu powinien być przede wszystkim wyznaczony według Pana(i) obszar rewitalizacji?"

N=337

Ze względu na cele badań, które uwzględniają uchwycenie odrębnej sytuacji każdego z wymienionych w ankiecie osiedli Wrocławia, poniższe wyniki przeprowadzonych badań przedstawione są dla każdego z osiedli osobno z wyjątkiem pytań metryczkowych.

W pytaniach, w których badani i badane mieli możliwość wybrania odpowiedzi z listy, zawarte były kategorie oraz klasyfikacje negatywnych zjawisk społecznych. Wyszczególnia je Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku (Dz.U. 2015 poz. 1777). Na ich podstawie możliwe jest wytyczenie obszaru koncentracji tych zjawisk i zarazem wytyczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

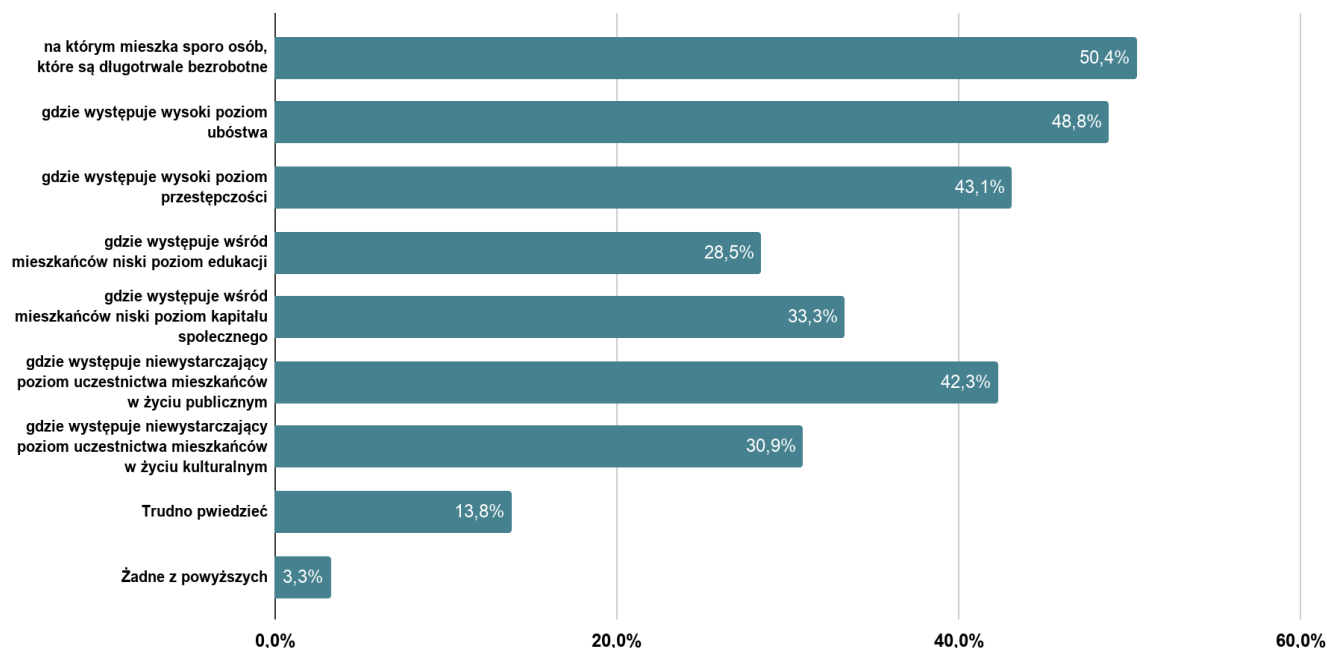
4. 2 WYNIKI BADAŃ

4.2.1 Kleczków

4.2.1.1 Charakterystyka osiedla pod kątem negatywnych zjawisk społecznych na podstawie przygotowanej listy

Badani i badane poproszeni zostali o scharakteryzowanie wybranego osiedla pod względem występujących na nim negatywnych zjawisk społecznych. Połowa respondentów i respondentek określiła Kleczków jako miejsce, na którym mieszka sporo osób, które są długotrwale bezrobotne, a nieco mniej jako miejsce, gdzie występuje wysoki poziom ubóstwa. W odpowiedziach często pojawiły się również określenia osiedla o wysokim poziomie przestępczości (43%) oraz niewystarczającym zaangażowaniu mieszkańców w życie publiczne (42%). 1/3 respondentów i respondentek określiło Kleczków jako miejsce gdzie występuje niski poziom kapitału społecznego wśród mieszkańców. Nieco mniej wskazań pojawiło się w określeniu osiedla jako miejsca, na którym jest niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym (31%) oraz gdzie występuje niski poziom edukacji wśród mieszkańców (28,5%).

Odpowiedzi na pytanie 2: Proszę zaznaczyć, z którymi z poniższych stwierdzeń się Pan(i) zgadza. Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem...

n = 123

Uzupełnienia odpowiedzi

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

“Proszę opisać w jaki sposób się to przejawia?”

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, na którym mieszka sporo osób, które są długotrwale bezrobotne. (60% uzupełnień odpowiedzi respondentów i respondentek)

Dla ponad 2/3 respondentów i respondentek przejawem długotrwałego bezrobocia na Kleczkowie jest występowanie w przestrzeni publicznej osiedla w godzinach zwykle przeznaczanych na pracę zarobkową osób w wieku produkcyjnym, które spożywają alkohol. Reszta odpowiedzi w sposób ogólny dotyczyła zauważanego przez badanych ubóstwa.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wysoki poziom ubóstwa. (47% uzupełnień)

Około 1/3 respondentów i respondentek w odpowiedziach dopatruje się przejawów wysokiego poziomu ubóstwa w złym stanie przestrzeni publicznych oraz budynków mieszkalnych. Nieco

poniżej 1/3 osób, które uzupełniło odpowiedź za przejaw ubóstwa odbiera zaniedbany wygląd mieszkańców, zwracając szczególną uwagę na ubiór dzieci oraz ich widoczne zaniedbanie. Część badanych zauważyła również zachowania świadczące o ubóstwie mieszkańców - zbieranie złomu i innych przedmiotów, picie alkoholu w miejscach publicznych, szukanie pożywienia w kontenerach na odpady, kradzieże.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem gdzie występuje wysoki poziom przestępczości. (54% uzupełnień)

Ok 1/3 odpowiedzi dotyczy kradzieży i napadów jako znanych respondentom przykładów przestępstw na Kleczkowie. Nieco mniej stanowią nawiązania do zachowań niepożądanych przez mieszkańców w przestrzeni publicznej osiedla - spożywania alkoholu, zażywania narkotyków i związanych z tym zachowaniami agresywnymi. Część badanych zaznaczała, że na osiedlu widoczne są akty wandalizmu.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wśród mieszkańców niski poziom edukacji. (37% uzupełnień)

Według respondentów niski poziom edukacji wśród mieszkańców Kleczkowa przejawia się w niedostatecznej dbałości o dobro wspólne (palenie odpadami, śmiecenie), a także w niedostatecznie wyedukowanej młodzieży, która mieszka na osiedlu. Zwracają również uwagę na sposób wystawiania się, który ich zdaniem świadczy o niskim poziomie odbytej lub pobieranej edukacji.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wśród mieszkańców niski poziom kapitału społecznego. (32% uzupełnień)

Odpowiedzi były zróżnicowane. Część badanych zwracała uwagę na niewielką aktywność społeczną mieszkańców, znikomy poziom uczestnictwa w działaniach wspólnotowych lub jego brak, a także małe zainteresowanie własnym otoczeniem. Część osób zaznaczyła zauważalne przez nich rozwarstwienie społeczne i wyraźny podział pomiędzy mieszkańcami starszej i nowszej części osiedla. Wpływa to zdaniem badanych na brak integracji społecznej, która stanowi przejaw niskiego poziomu kapitału społecznego. Zwracano również uwagę na małą ilość inicjatyw, w które mieszkańcy mogliby się zaangażować oraz zauważalną przez nich znikomą wiedzę na temat instytucji publicznych.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym. (48% uzupełnień)

Większość udzielonych odpowiedzi dotyczyła braku inicjatyw i wydarzeń skierowanych do mieszkańców oraz braku miejsc, w których mogliby spędzać czas wolny. Respondenci i respondentki zwracali również uwagę na niskie zainteresowanie mieszkańców osiedla inicjatywami lokalnymi, w tym głosowaniem do Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego.

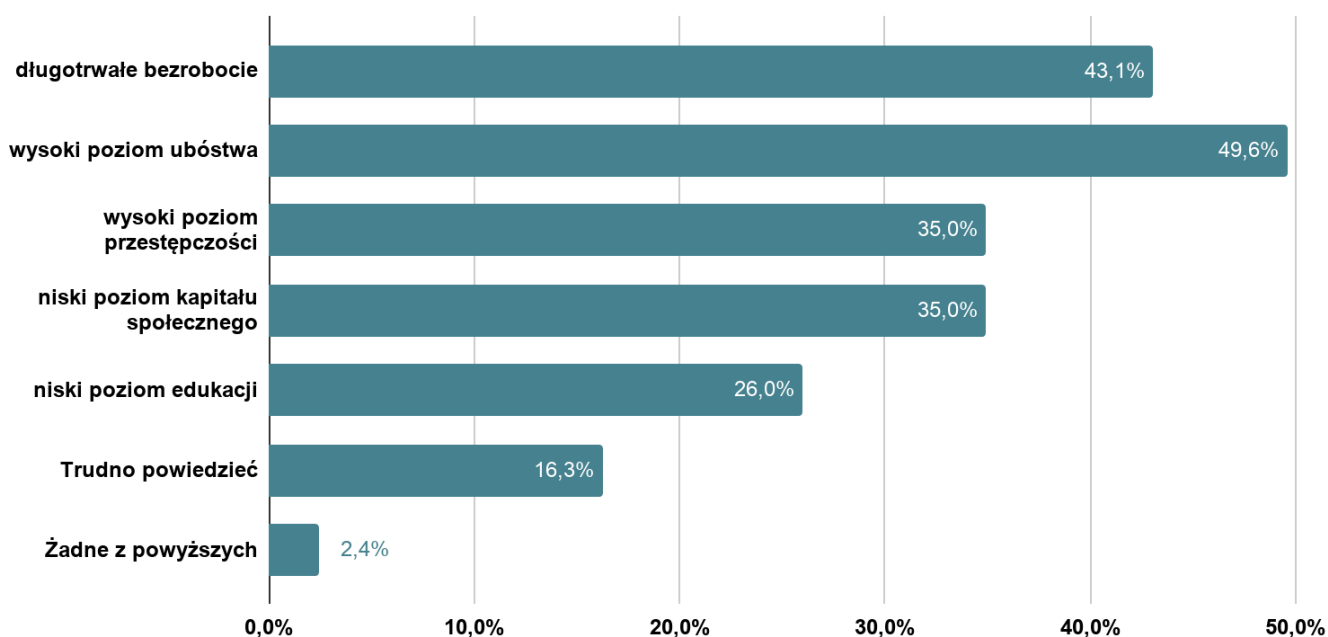
Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym. (37% uzupełnień)

Około połowa badanych upatruje przejawu, a zarazem przyczyny niewystarczającego poziomu uczestnictwa mieszkańców Kleczkowa w życiu kulturalnym w braku oferty kulturalnej lub niedostosowaniu jej do potrzeb lokalnych. Zdaniem badanych Kleczków nie posiada miejsca, w którym mieszkańcy mogliby się spotkać i spędzić czas wolny. Część respondentów nie zauważa wśród mieszkańców dużej potrzeby udziału w wydarzeniach kulturalnych.

4.2.1.2 Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w obrębie osiedli na podstawie przygotowanej listy

Następne pytanie dotyczyło tego, czy badani w obrębie wybranego osiedla zauważają miejsca, w których szczególnie występują wymienione negatywne zjawiska społeczne. Prawie połowa badanych dostrzega na osiedlu miejsca, w których występuje wysoki poziom ubóstwa, a nieco mniej, miejsca, w których szczególnie występuje problem długotrwałego bezrobocia. Jednakowa ilość wskazań padła w określeniu miejsc o wysokim poziomie przestępczości oraz niskim poziomem kapitału społecznego. Ponad ¼ badanych znajduje na Kleczkowie miejsca cechujące się niskim poziomem edukacji.

Odpowiedzi na pytanie 3: Czy na obszarze wybranego przez Pana(ią) osiedla zauważa Pan(i) miejsca, w których szczególnie występują niżej wymienione zjawiska?

n = 123

Uzupełnienia

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

Proszę określić fragment wytyczony ulicami lub wzdłuż wybranych ulic?

➤ **długotrwałe bezrobocie (55% uzupełnień)**

Zjawisko długotrwałego bezrobocia na Kleczkowie zauważalne było przez badanych w najgęściej zabudowanej, centralnej części osiedla, której granice można wytyczyć ulicami: Reymonta, Kraszewskiego, Trzebnicka, Kleczkowska. Sporadycznie pojawiał się obszar północny osiedla sięgający do wybrzeża Conrada-Korzeniowskiego. Padły również nieliczne określenia całego osiedla lub starszej części osiedla jako obszaru, na którym charakterystyczne jest występowanie długotrwałego bezrobocia.

➤ **wysoki poziom ubóstwa (61% uzupełnień)**

Najczęściej pojawiały się wypowiedzi wytyczające obszar wysokiego poziomu ubóstwa na środkowej części osiedla, wymieniając w szczególności ulicę Kleczkowską oraz Trzebnicką. Jediną ulicą spoza centralnej części, która pojawiła się w jednej z wypowiedzi to ul. Rychtalska.

➤ **wysoki poziom przestępczości (65% uzupełnień)**

Podobnie jak w poprzednich odpowiedziach - respondenci wymieniali głównie ulice i obszary środkowej części osiedla, lecz pojawiały się również ulice znajdujące się na wschodzie osiedla (ulice: Zakładowa, Czochrańskiego, Słonimskiego, Rychtalska).

➤ **niski poziom kapitału społecznego (47% uzupełnień)**

Niemal wszyscy badani w tej odpowiedzi uzupełniają ją o wyznaczenie ulic w centralnej części osiedla jako obszaru o niskim poziomie kapitału społecznego. Najczęściej wymienianą ulicą była ul. Kleczkowska. Jeden wyjątek stanowiło określenie całego osiedla, jako miejsca o takim nacechowaniu.

➤ **niski poziom edukacji (60% uzupełnień)**

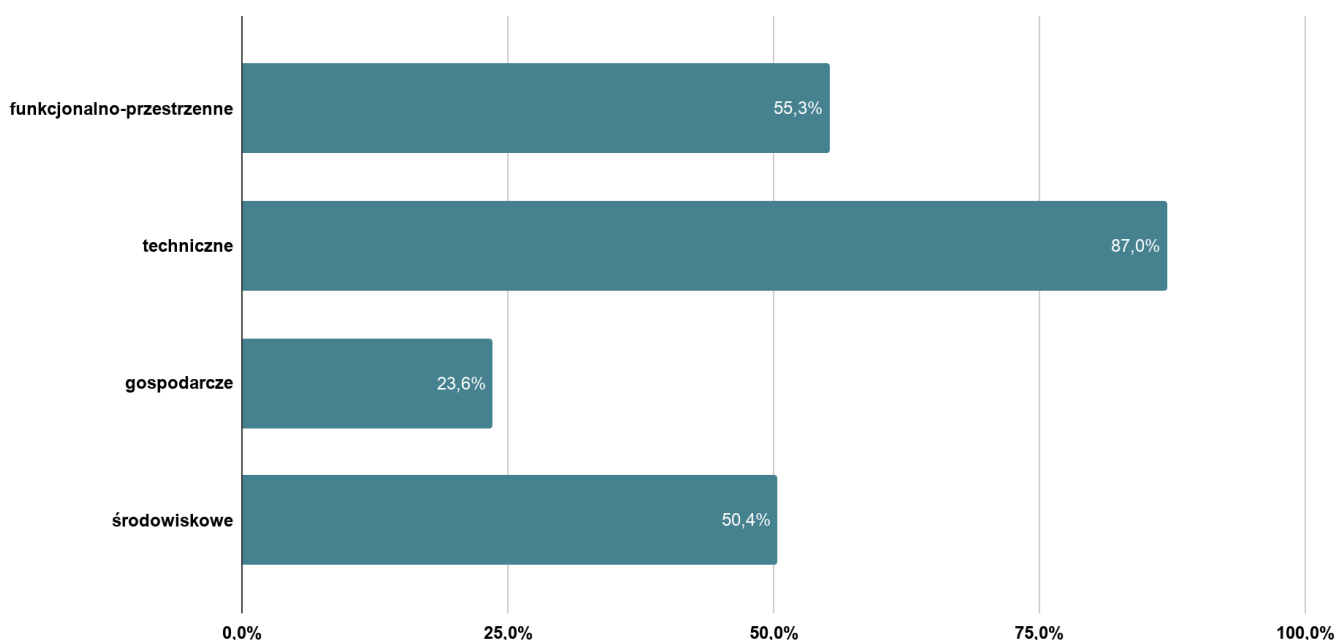
W tych wypowiedziach również znacznie przeważa wyznaczenie obszaru centralnej części osiedla, jako obszaru koncentracji niskiego poziomu edukacji. Wyjątek stanowi wymieniona ul. Rychtalska oraz określenie całego osiedla jako obszaru, na którym występuje niski poziom edukacji.

4.2.1.3 Inne kategorie negatywnych zjawisk w obrębie osiedli na podstawie przygotowanej listy, ich przejawy i miejsca koncentracji

Badani i badane zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie czy w obrębie wybranego osiedla zauważają miejsca, w których szczególnie występują inne kategorie negatywnych zjawisk, które wymienione są w Ustawie o rewitalizacji. Znacznie przeważająca większość badanych zauważa na osiedlu miejsca, w których występują negatywne **zjawiska techniczne**. Ponad połowa respondentów zauważa problemy **funkcjonalno-przestrzenne** oraz połowa - **środowiskowe**. Problemy **gospodarcze** zauważa mniej niż ¼ badanych.

n = 123

Odpowiedzi na pytanie 4: Czy na obszarze wybranego przez Pana(ią) osiedla zauważa Pan(i) miejsca, w których szczególnie występują niżej wymienione negatywne zjawiska?

Uzupełnienia

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

Proszę określić w jaki sposób i na jakim fragmencie osiedla wytyczonym ulicami lub wzdłuż wybranych ulic?

- aspekty funkcjonalno-przestrzenne (np. słaby dostęp do komunikacji miejskiej, usług, handlu lub gastronomii; usług zdrowia, usług edukacji i kultury; niewystarczająca ilość miejsc parkingowych; zdegradowane tereny zielone lub przemysłowe; brak lub słaba jakość terenów publicznych: place skwery, parki, deptaki, itp.) (65% uzupełnień)

Ponad połowa badanych wskazuje na niewystarczającą ilość lub brak terenów zielonych, rekreacyjnych oraz zaniedbane przestrzenie publiczne, szczególnie w rejonie pomiędzy ulicami Reymonta, a Trzebnicką. Licznie wskazywano również na zaniedbanie terenów nadrzecznych (odpady, brak ławek), a także brak miejsc przeznaczonych dla dzieci oraz niezagospodarowane podwórka w środkowej części osiedla. Pojawiła się jedna wypowiedź dotycząca niebezpiecznego przejścia dla pieszych na ul. Reymonta oraz niewystarczającej oferty usługowej w tym rejonie. Około 1/5 uzupełniających odpowiedzi wskazało ul. Zakładową jako ulicę z niewystarczającą ilością miejsc parkingowych. Kilka wypowiedzi wskazuje na niezadowalająco sprawną komunikację miejską, zarówno w części środkowej, jak i wschodniej osiedla (zbyt mała ilość połączeń i linii). Jedna osoba zauważyła problem przekraczania torowiska w niedozwolonych miejscach w okolicach Dworca Nadodrze przez osoby chcące dostać się na dworzec od strony Kleczkowa.

- **aspekty techniczne (np. zły stan techniczny ulic, budynków, podwórek, mieszkań komunalnych, duży udział pieców węglowych w ogrzewaniu mieszkań, mieszkania pozbawione łazienki i toalety, itp.) (65% uzupełnień)**

Jako obszar ogólnego złego stanu technicznego określono przede wszystkim starszą część Kleczkowa. Najczęściej wymieniane ulice, na których szczególnie występują negatywne zjawiska techniczne to ulice: Kleczkowska, Reymonta, Zegadłowicza i Kraszewskiego. Najczęściej wymienianymi problemami na osiedlu były: zły stan techniczny niewyremontowanych kamienic (ul. Trzebnicka, ul. Siemieńskiego), zły stan nawierzchni chodnika (ul. Kraszewskiego, most Osobowicki) i jezdni (ul. Trzebnicka, ul. Rychtalska, ul. Kraszewskiego, ul. Siemieńskiego, most Trzebnicki, ul. Zakładowa, ul. Reymonta, ul. Dębickiego), zaniedbane podwórka (obszar pomiędzy ulicami Reymonta - Kleczkowska - Trzebnicka - Conrada-Korzeniowskiego), zły stan torowisk (ul. Trzebnicka, ul. Reymonta, most Osobowicki), duży udział pieców węglowych w ogrzewaniu mieszkań (cały obszar starszej części Kleczkowa) oraz brak oświetlenia (ul. Rychtalska).

- **aspekty gospodarcze (np. słaby poziom przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw, itp.) (48% uzupełnień)**

Do obszarów, które charakteryzuje występowanie negatywnych zjawisk gospodarczych respondenci zaliczali w szczególności ulice: Reymonta, Kleczkowska, Siemieńskiego, Struga, a także znajdująca się na wschodzie ul. Rychtalska. Jako zjawiska występujące na osiedlu badani wymieniali przede wszystkim niską jakość i brak zróżnicowania usług: występowanie głównie sklepów monopolowych, lokali z automatami do gier w starszej części osiedla i kosmetyczek, fryzjerów na Promenadach Wrocławskich, przy jednoczesnym braku sklepów warzywnych w tej części osiedla.

- **środowiskowe (np. wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza, problem z wywozem śmieci, nielegalne składowanie śmieci, itp.) (66% uzupełnień)**

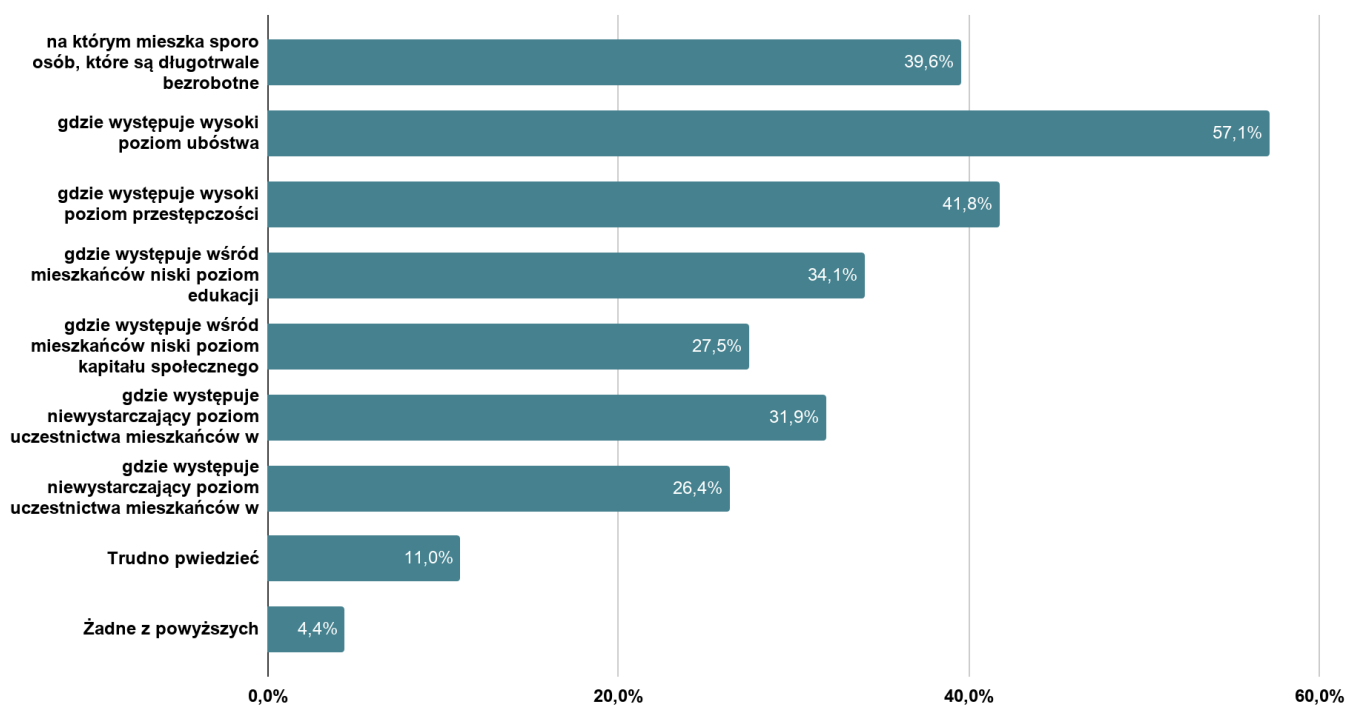
Według respondentów i respondentek obszarami, na których występują ogólne problemy środowiskowe są ulice: Zegadłowicza, Siemieńskiego, Kraszewskiego, Zakładowa. Najliczniej jako negatywne środowiskowe zjawiska respondenci wymieniali: zaleganie odpadów na wałach wzdłuż rzeki za sklepem Leclerc oraz palenie odpadami w piecach węglowych i wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza w starszej części osiedla.

4.2.2 Nadodrze

4.2.2.1 Charakterystyka osiedla pod kątem negatywnych zjawisk społecznych na podstawie przygotowanej listy

Badani i Badane poproszeni zostali o scharakteryzowanie wybranego osiedla pod względem występujących na nim negatywnych zjawisk społecznych. Niecałe 60% respondentów i respondentek określiło Nadodrze jako miejsce, na którym występuje wysoki poziom ubóstwa. Około 40% badanych określiło osiedle jako miejsce zamieszkiwane głównie przez osoby długotrwale bezrobotne oraz miejsce, gdzie występuje wysoki poziom przestępczości. Około 1/3 badanych wskazywało na Nadodrze jako miejsce, gdzie występuje niski poziom edukacji wśród mieszkańców oraz niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym. Ponad 1/4 badanych uznało wybrane osiedle za miejsce, gdzie występuje niski poziom kapitału społecznego wśród mieszkańców oraz niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym.

Odpowiedzi na pytanie 2: Proszę zaznaczyć, z którymi z poniższych stwierdzeń się Pan(i) zgadza.
Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem...

N = 91

Uzupełnienia

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

“Proszę opisać w jaki sposób się to przejawia?”

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, na którym mieszka sporo osób, które są długotrwale bezrobotne. (50% uzupełnień)

Wskazywano na częstą obecność osób spożywających alkohol w miejscach publicznych. Zaznaczano również na widoczne na ulicach ubóstwo wśród mieszkańców, zauważono wśród nich objawy wykluczenia społecznego i poczucia beznadziei. Nieliczne wypowiedzi dotyczyły częstego urządzania imprez z udziałem alkoholu w miejscach publicznych oraz zauważalnych osób proszących przechodniów o pieniądze.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wysoki poziom ubóstwa. (48% uzupełnień)

Jako przejawy wskazujące na wysoki poziom ubóstwa respondenci i respondentki wymieniali zachowania, które wskazują na niewystarczające środki do życia: zbieranie złomu, przeszukiwanie kontenerów na odpady, proszenie o pieniądze na ulicy, palenie w piecach węglowych odpadami. Część odpowiedzi dotyczyła przestrzeni osiedla publicznej, półpublicznej oraz prywatnej: zły stan kamienic, zły stan warunków mieszkaniowych, niezagospodarowane podwórka - respondenci za przejaw ubóstwa brali stan przestrzeni osiedla. Część respondentów zwraca uwagę na to, że ubóstwo jest w ogólny sposób widoczne na co dzień.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wysoki poziom przestępczości. (50% uzupełnień)

Respondenci wymieniali znane im okoliczności występowania wykroczeń i zachowań przestępczych na dużym poziomie ogólności, nie odnosząc się do konkretnych sytuacji. Najczęściej wymieniane to pobicia oraz kradzieże, a następnie wandalizm, zażywanie narkotyków oraz niebezpieczne sytuacje spowodowane nadużywaniem alkoholu.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wśród mieszkańców niski poziom edukacji. (41% uzupełnień)

Badani i badane którzy uważają, że Nadodrze jest miejscem, gdzie występuje niski poziom edukacji najczęściej zwracali uwagę na tego przejawy w postaci niedbałości o dobro wspólne (śmiecenie, niesegregowanie odpadów, wandalizm, palenie śmieciami). Zwracano również uwagę na sposób wystawiania się słyszalny na ulicach, niski poziom nauczania w lokalnych szkołach, oraz zjawisko bezrobocia; wg respondentów kwestie te świadczą o niskim poziomie edukacji.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wśród mieszkańców niski poziom kapitału społecznego. (48% uzupełnień)

Respondenci zwracali uwagę przede wszystkim na brak aktywności i zaangażowania w sprawy lokalne ze strony mieszkańców. Zaznaczano również, że natłok codziennych spraw, z którymi zmagają się mieszkańcy, wpływa na brak inicjatyw. Wskazywano również na niepełne dostosowanie oferty instytucji znajdujących się na osiedlu do potrzeb mieszkańców.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym. (24% uzupełnień)

Badani i badane przejawów niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym upatrują przede wszystkim w niskiej frekwencji na wyborach, a także w ogólnie ujętym brakiem aktywności.

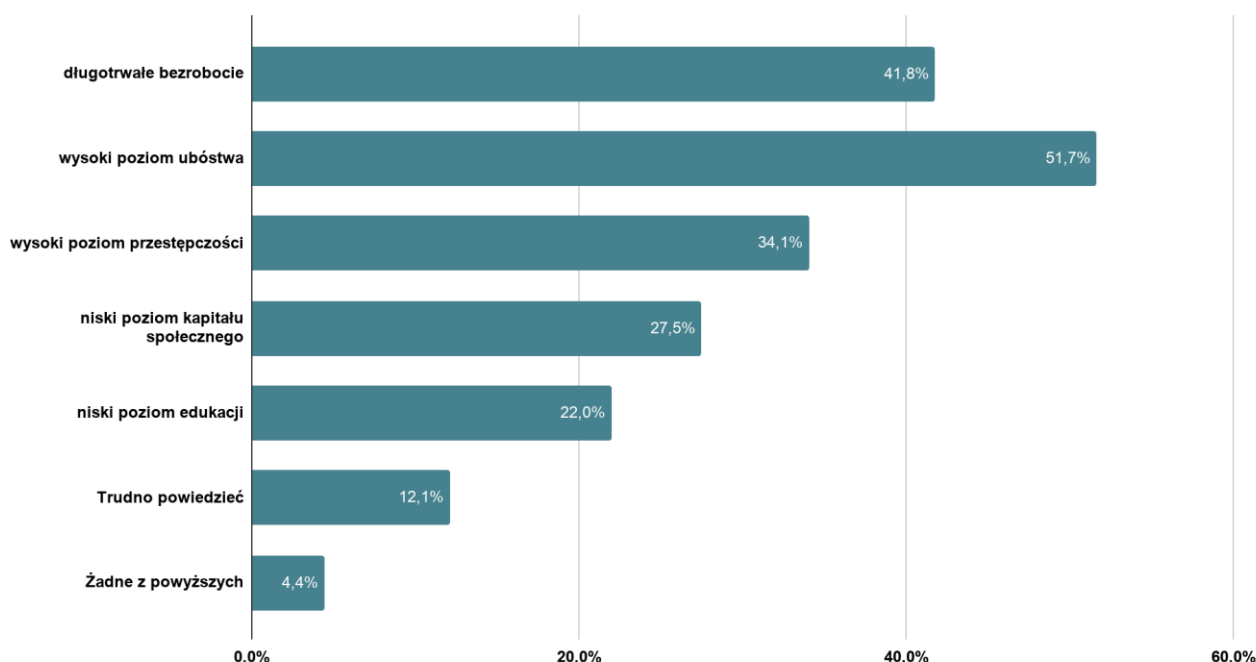
Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym. (21% uzupełnień)

Respondenci i respondentki zauważają mały odsetek mieszkańców Nadodrza biorących udział w wydarzeniach kulturalnych i niewielką potrzebę uczestniczenia w takich wydarzeniach. Szukając przyczyn, zwracają uwagę na brak środków, które według nich są potrzebne do uczestnictwa w życiu kulturalnym; na niedostosowanie oferty do mieszkańców, a także styl życia mieszkańców, który nie przewiduje uczestnictwa w życiu kulturalnym.

4.2.2.2 Charakterystyka osiedla pod kątem negatywnych zjawisk społecznych na podstawie przygotowanej listy

Badanym zostało zadane pytanie czy w obrębie wybranego osiedla zauważają miejsca, w których szczególnie występują wymienione negatywne zjawiska społeczne. Ponad połowa badanych zauważa na Nadodrze miejsca, w których szczególnie występuje wysoki poziom ubóstwa. Mniej osób zauważa miejsca, w których szczególnie występuje problem długotrwałego bezrobocia. Następnie ponad 1/3 badanych zauważa miejsca o wysokim poziomie przestępczości, a mniej osób jest w stanie wyodrębnić miejsca o niskim kapitale społecznym oraz niskim poziomie edukacji.

Odpowiedzi na pytanie 3: Czy na obszarze wybranego przez Pana(ią) osiedla zauważa Pan(i) miejsca, w których szczególnie występują niżej wymienione zjawiska?

N = 91

Uzupełnienia

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

Proszę określić fragment wytyczony ulicami lub wzdłuż wybranych ulic?

➤ **długotrwałe bezrobocie (47% uzupełnień)**

Respondenci wskazywali najczęściej środkową część osiedla. Wymieniane najczęściej ulice znajdują się na obszarze pomiędzy pl. Macieja, a parkiem Staszica i są to: ul. Rydygiera, ul. Trzebnicka, ul. Pomorska, ul. św. Wincentego, ul. Chrobrego, ul. Brodatego. Rzadziej w odpowiedziach pojawiała się również środkowo-zachodnia część Nadodrza, szczególnie obszar pomiędzy Kurkową, a Pomorską oraz wschodnia wskazując głównie na ulicę Jedności Narodowej. W odpowiedziach pojawiał się także cały obszar Nadodrza jako miejsce, na którym wśród mieszkańców występuje długotrwałe bezrobocie.

➤ **wysoki poziom ubóstwa (51% uzupełnień)**

Respondenci wymieniali nazwy ulic w sposób zróżnicowany. Jako okolicą cechującą się wysokim poziomem ubóstwa najczęściej pojawiała się środkowa część Nadodrza. Najczęściej wymieniana ulica to Rydygiera, a następnie ul. Trzebnicka, inne rzadziej pojawiające się w odpowiedziach

ulice to: Jagiellończyka, Brodatego, Wincentego, pl. św. Macieja. Niewiele rzadziej respondenci wymieniali środkowy zachód oraz środkowy wschód osiedla. Najczęściej pojawiająca się ulica to Jedności Narodowej, a następnie ulice: Roosevelta, Słowiańska, Kręta na wschodzie oraz Pomorska, Kurkowa, Ptasia. Dwukrotnie pojawił się również pl. Staszica, a więc środkowo - północna część osiedla. Część respondentów i respondentek wskazywało na cały obszar osiedla jako miejsce o wysokim stopniu ubóstwa.

➤ **wysoki poziom przestępczości (52% uzupełnień)**

Najczęściej wymienianą ulicą, która według badanych cechuje się wysokim poziomem przestępczości, to ul. Pomorska, a następnie Jedności Narodowej. Rzadziej występowały ulice: Kurkowa, Rydygiera, Słowiańska, Chrobrego oraz pl. Macieja. Pojedynczo wymieniane były większe ulice środkowej części osiedla - od zachodu do wschodu oraz ulice Dubois oraz Henryka Brodatego na południu. Przy tym pytaniu ankietowani również definiowali całe osiedle jako miejsce o wysokim poziomie przestępczości.

➤ **niski poziom kapitału społecznego (48% uzupełnień)**

Najczęściej wymienianymi ulicami były Rydygiera, a następnie Pomorska, św. Wincentego, Jedności Narodowej, Kurkowa, Kaszubska. Pojawiały się również pojedynczo 14 innych ulic w większości w środkowej części osiedla. Całe osiedle wskazywane było również jako miejsce o niskim kapitale społecznym.

➤ **niski poziom edukacji (50% uzupełnień)**

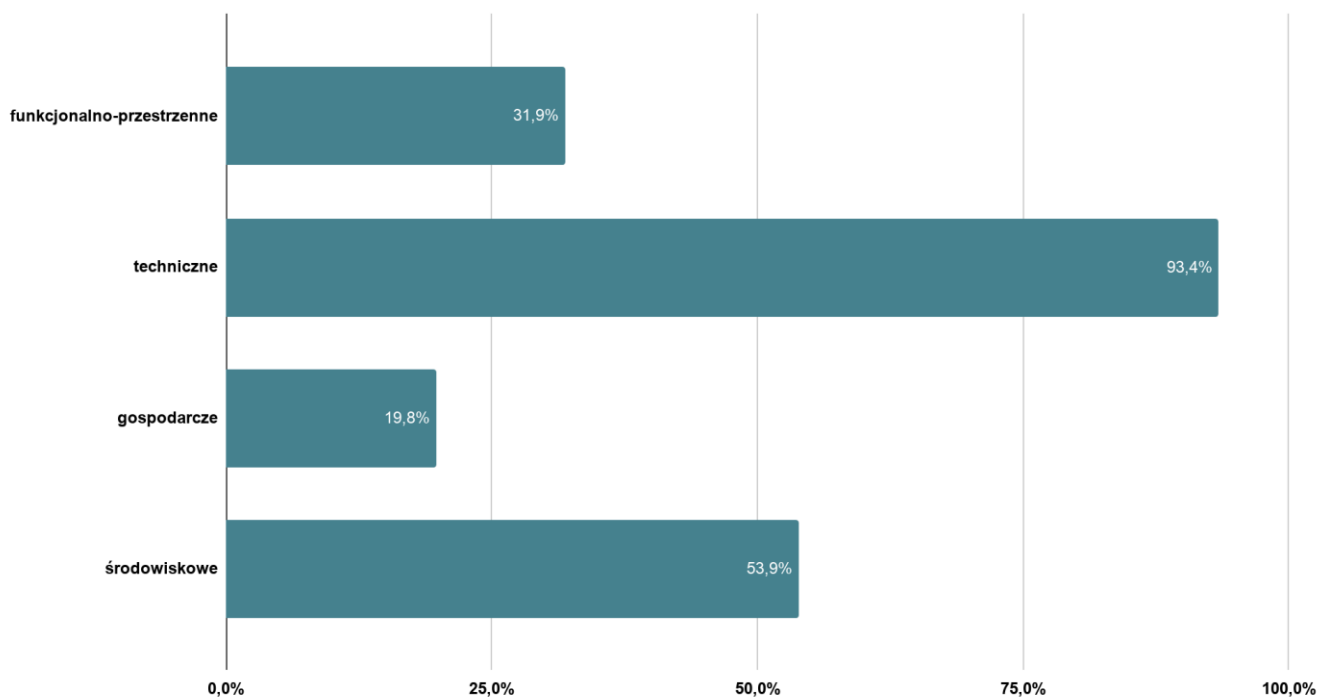
Jako rejony charakteryzujące się niskim poziomem edukacji respondenci wymieniają najczęściej ulicę Rydygiera, a następnie ulice: Pomorską, Brodatego, św. Wincentego, Staszica, Niemcewiczka oraz Ołbińską. Podobnie jak we wszystkich odpowiedziach z tego pytania - oprócz wymienionych, pojawiały się pojedyncze ulice w środkowej części osiedla wytyczając środkowy pas od ul. Kurkowej do ul. Jedności Narodowej oraz pojawiały się odpowiedzi wskazujące cały obszar Nadodrza jako miejsca, na którym występuje niski poziom edukacji.

4.2.2.3 Inne kategorie negatywnych zjawisk w obrębie osiedli na podstawie przygotowanej listy, ich przejawy i miejsca koncentracji

W dalszej części ankiety badani i badane zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie czy w obrębie wybranego osiedla zauważają miejsca, w których szczególnie występują inne kategorie negatywnych zjawisk, które wymienione są w ustawie o rewitalizacji.

Ponad 90% badanych zauważa na osiedlu miejsca, w których występują negatywne **zjawiska techniczne**. Ponad połowa respondentów zauważa problemy **środowiskowe**, niecała 1/3 problemy **funkcjonalno-przestrzenne**. Problemy **gospodarcze** zauważa niemal 1/5 badanych.

Odpowiedzi na pytanie 4: Czy na obszarze wybranego przez Pana(ią) osiedla zauważa Pan(i) miejsca, w których szczególnie występują niżej wymienione negatywne zjawiska?

N = 91

Uzupełnienia

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

Proszę określić w jaki sposób i na jakim fragmencie osiedla wytyczonym ulicami lub wzdłuż wybranych ulic?

- **aspekty funkcjonalno-przestrzenne (np. słaby dostęp do komunikacji miejskiej, usług, handlu lub gastronomii; usług zdrowia, usług edukacji i kultury; niewystarczająca ilość miejsc parkingowych; zdegradowane tereny zielone lub przemysłowe; brak lub słaba jakość terenów publicznych: place skwery, parki, deptak itp.) (34% uzupełnień)**

Wymienionymi ulicami, które w sposób ogólny skupiają problemy funkcjonalno-przestrzenne to przede wszystkim ulice: Rydygiera, Pomorska, Roosevelta, Wincentego, Jedności Narodowej, pl. św. Macieja, Niemcewicza, Cybulskiego, Dubois. Najczęściej wymienianymi przejawami tej kategoria negatywnych zjawisk to problemy z parkowaniem - zarówno nielegalnym parkowaniem, zajmowaniem chodników jak i niewystarczającą ilością miejsc parkingowych na św. Wincentego, Rydygiera oraz pl. Staszica. Negatywnymi zjawiskami występującymi na Nadodrze są również zdegradowana zieleń (zbieg ulic Roosevelta i Jedności Narodowej; Brodatego, Rydygiera, św. Wincentego) lub jej brak (ul. Roosevelta). Pojawiającym się

problemem była zła organizacja ruchu drogowego. Jeden respondent zwrócił również uwagę na zły stan nawierzchni na ul. św. Wincentego.

- **aspekty techniczne (np. zły stan techniczny ulic, budynków, podwórek, mieszkań komunalnych, duży udział pieców węglowych w ogrzewaniu mieszkań, mieszkania pozbawione łazienki i toalety, itp.) (55% uzupełnień)**

Około 1/3 odpowiedzi dotyczy złego stanu kamienic (elewacji, warunków mieszkaniowych, klatek schodowych), szczególnie na ulicach: Pomorska, Jagiellończyka, Ptasia, Probusa, Rydygiera, Kaszubska, oraz złego stanu podwórek. Niemal 1/3 odpowiedzi dotyczy stanu nawierzchni - zarówno dróg oraz chodników (ulice: Pomorska, Dubois, Rydygiera, Brodatego, św. Wincentego, Jedności Narodowej, Ołbińska). Jako obszary o ogólnym słabym stanie technicznym wymieniano wiele ulic w środkowym pasie osiedla od ulicy Kurkowej do ul. Jedności Narodowej. Część badanych zaznacza problem powszechnego wciąż palenia w piecach węglowych, co przyczynia się do zanieczyszczenia powietrza (ulice: Kurkową, Kilińskiego, Niemcewicza, Pobożnego, Jagiellończyka, Trzebnicka).

- **aspekty gospodarcze (np. słaby poziom przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw, itp.) (50% uzupełnień)**

Jako obszary ogólnie dotknięte negatywnymi zjawiskami gospodarczymi wyróżniono ulice: Łokietka, Cybulskiego, św. Wincentego, środkową część osiedla, a także całe osiedle jako miejsce, które koncentruje w sobie negatywne zjawiska gospodarcze. Niewielka część badanych wymieniło ul. Łokietka jako miejsce, w którym istnieje problem bankructw i zamykania się lokali usługowych. Badani zwracali również uwagę na słabą jakość usług na Nadodrze - wg nich przeważają punkty takie jak lombardy i lumpeksy.

- **aspekty środowiskowe (np. wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza, problem z wywozem śmieci, nielegalne składowanie śmieci, itp.) (49% uzupełnień)**

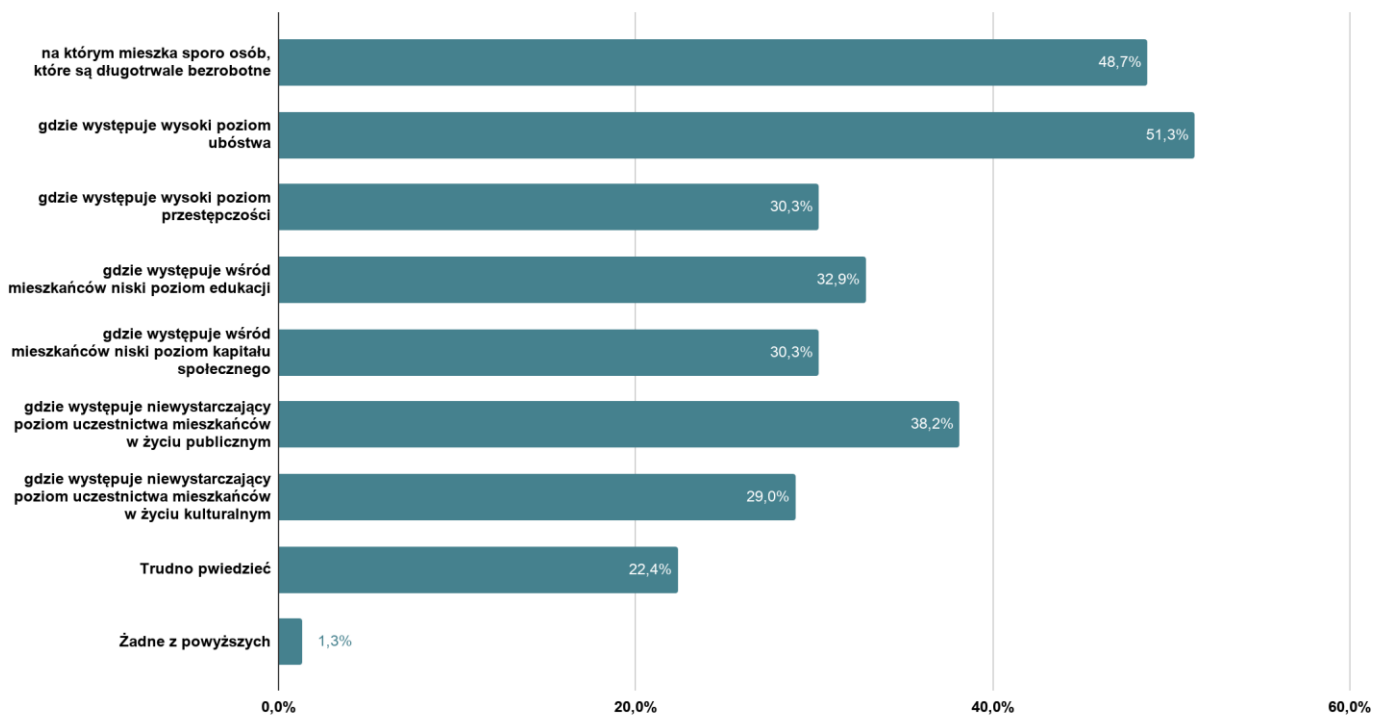
Według respondentów i respondentek obszarami szczególnie dotkniętymi negatywnymi zjawiskami środowiskowymi rozumianymi w ogólny sposób to środkowa część osiedla od ul. Pomorskiej do ul. Jedności Narodowej, wymieniając najczęściej ulice: Rostafińskiego, Niemcewicza, Rydygiera, Pomorską i Chrobrego. Badani zwracali szczególną uwagę na złą jakość powietrza, co jest widoczne oraz wyczuwalne i wg respondentów dotyczy całego osiedla. Jako drugą istotną kwestię, która pojawiała się nieco rzadziej, wymieniano problem odpadów - zalegających na ulicach, w kontenerach na śmieci oraz widocznych na ulicach, a także częsty brak segregacji odpadów. Rzadziej wymieniane zjawisko to występujące na osiedlu szczury.

4.2.3 Przedmieście Oławskie

4.2.3.1 Charakterystyka osiedla pod kątem negatywnych zjawisk społecznych na podstawie przygotowanej listy

Respondentki i respondenci poproszeni zostali o scharakteryzowania wybranego osiedla pod względem występujących na nim negatywnych zjawisk społecznych. Nieco ponad połowa określiła Przedmieście Oławskie jako miejsce, gdzie występuje wysoki poziom ubóstwa. Niecała połowa badanych określiła osiedle jako miejsce, na którym mieszka sporo osób długotrwale bezrobotnych. 38% badanych wskazywało na Przedmieście Oławskie jako miejsce, gdzie występuje niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym. Około 30% osób uznało osiedle za miejsce, gdzie występuje niski poziom edukacji wśród mieszkańców, wysoki poziom przestępczości oraz niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym.

Odpowiedzi na pytanie 2: Proszę zaznaczyć, z którymi z poniższych stwierdzeń się Pan(i) zgadza. Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem...

N = 76

Uzupełnienia

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

“Proszę opisać w jaki sposób się to przejawia?”

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, na którym mieszka sporo osób, które są długotrwale bezrobotne. (49% uzupełnień)

Znaczna większość odpowiedzi dotyczyła zaobserwowanych przez respondentów osób w wieku produkcyjnym, przebywających w przestrzeniach publicznych w godzinach zwykle przeznaczanych na pracę, często spożywających alkohol. Badani zauważają również bezdomnych przebywających na osiedlu oraz zachowania, które ich zdaniem wskazują na wysoki poziom bezrobocia takie, jak powszechne spożywanie alkoholu, agresywne zachowania, przeszukiwanie śmietników w poszukiwaniu pożywienia, proszenie o pieniądze.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wysoki poziom ubóstwa. (38% uzupełnień)

Osoby udzielające odpowiedź zauważają przejawy ubóstwa w zróżnicowany sposób. Część zwraca uwagę na zaniedbane kamienice, przestrzenie publiczne oraz mieszkania, a część na zaniedbany wygląd mieszkańców, szczególnie dzieci. Zauważają osoby kupujące w sklepach wyłącznie najbardziej podstawowe produkty, szukające pożywienia w śmietnikach oraz proszących o pieniądze na ulicy. Badani spotykają również osoby bezdomne.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wysoki poziom przestępczości. (44% uzupełnień)

Około połowa badanych wskazuje na kradzieże oraz wandalizm jako przejawy wysokiego poziomu przestępczości na Przedmieściu Oławskim. Respondenci i respondentki wymieniają również zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu oraz agresywne zachowania.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wśród mieszkańców niski poziom edukacji. (32% uzupełnień)

Zwracano głównie uwagę na sposób wystawiania się mieszkańców, w szczególności dzieci, co według badanych wskazuje na niski poziom edukacji. Zaznaczano również niski poziom świadomości obywatelskiej oraz brak zainteresowania sprawami lokalnymi.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wśród mieszkańców niski poziom kapitału społecznego. (30% uzupełnień)

Według badanych niski poziom kapitału społecznego przejawia się w widocznym braku potrzeby współpracy oraz integracji z innymi mieszkańcami, brakiem zainteresowania życiem lokalnym, niedbaniem o przestrzeń wspólną przez mieszkańców, a także w zachowaniach obniżających komfort przebywania na osiedlu (głośne zachowania, zaczepianie przechodniów).

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym. (31% uzupełnień)

Odpowiedzi dotyczyły głównie braku zainteresowania wyborami, polityką oraz sprawami osiedla. Według respondentów i respondentek mieszkańcy skupiają się raczej na sprawach związanych z życiem codziennym.

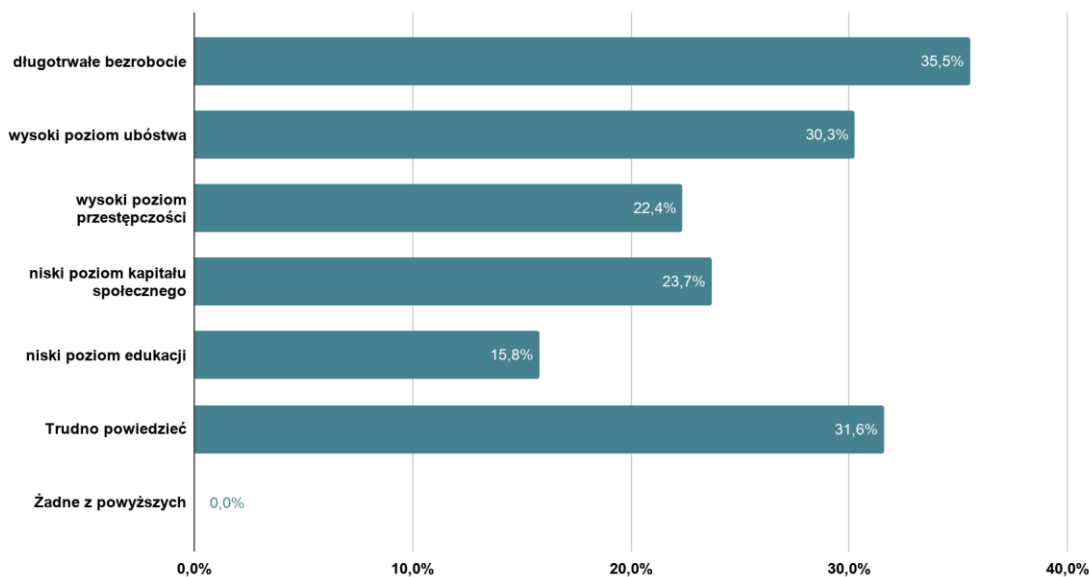
Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym. (27% uzupełnień)

Badani i badane upatrują przejawów niskiego poziomu uczestnictwa w życiu kulturalnym na osiedlu w małej liczbie wydarzeń, w których mieszkańcy mogliby wziąć udział, również ci o niższym statusie finansowym. Według badanych mieszkańcy nie interesują się ofertą kulturalną miasta oraz osiedla.

4.2.3.2 Charakterystyka osiedla pod kątem negatywnych zjawisk społecznych na podstawie przygotowanej listy

Badanych zapytano czy w obrębie wybranego osiedla zauważają miejsca, w których szczególnie występują wymienione negatywne zjawiska społeczne. Odpowiedzi były zróżnicowane. Ponad 1/3 badanych zauważa na osiedlu miejsca, w których szczególnie występuje problem długotrwałego bezrobocia. Nieco mniej zauważa miejsca, w których szczególnie występuje wysoki poziom ubóstwa. Mniej niż 1/4 badanych określa Przedmieście Oławskie jako miejsce o wysokim poziomie przestępczości oraz niskim poziomem kapitału społecznego. Nieco ponad 15% badanych znajduje na Przedmieściu Oławskim miejsca cechujące się niskim poziomem edukacji. Relatywnie dużo osób zaznaczyło odpowiedź "Trudno powiedzieć".

Odpowiedzi na pytanie 3: Czy na obszarze wybranego przez Pana(ią) osiedla zauważa Pan(i) miejsca, w których szczególnie występują niżej wymienione zjawiska?

N = 76

Uzupełnienia

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

Proszę określić fragment wytyczony ulicami lub wzdłuż wybranych ulic?

➤ **długotrwałe bezrobocie (67% uzupełnień)**

Jako miejsca, na którym występuje koncentracja osób długotrwałe bezrobotnych wymieniane były dwa obszary: południowy Przedmieścia Oławskiego (ulice: Więckowskiego, Świteckiego, Chudoby, Brzeska), część środkowa osiedla oraz środkowo-zachodnia (ulice: Miernicza, Komuny Paryskiej, Prądzyńskiego, a także Kościuszki, Traugutta oraz cały obszar pomiędzy nimi).

➤ **wysoki poziom ubóstwa (52% uzupełnień)**

Podobnie jak w poprzednich odpowiedziach pojawiającymi się rejonami, tu wskazanymi jako charakteryzujące się wysokim poziomem ubóstwa wymieniano południową część osiedla (ulice: Brzeska, Chudoby, Więckowskiego, Świstackiego) oraz środkowy i środkowo-zachodni rejon (pomiędzy ul. Komuny Paryskiej, a ul. Traugutta; pomiędzy ul. Pułaskiego, ul. Kościuszki, a ul. Traugutta oraz ciąg ulic Komuny Paryskiej i Kościuszki).

➤ **wysoki poziom przestępczości (76% uzupełnień)**

Obszarami, które cechują się wysokim poziomem przestępczości w obrębie Przedmieścia Oławskiego to, jak wskazują badani, rejony środkowy oraz środkowo-zachodni (wytyczone ulicami Komuny Paryskiej, Traugutta, Pułaskiego oraz ciąg ulic Komuny Paryskiej i Kościuszki).

➤ **niski poziom kapitału społecznego (39% uzupełnień)**

Najczęściej wymienianymi rejonami były ulice: Kościuszki oraz Traugutta; obszar pomiędzy tymi ulicami i ulicą Pułaskiego oraz ulice: Więckowskiego, Brzeska.

➤ **niski poziom edukacji (59% uzupełnień)**

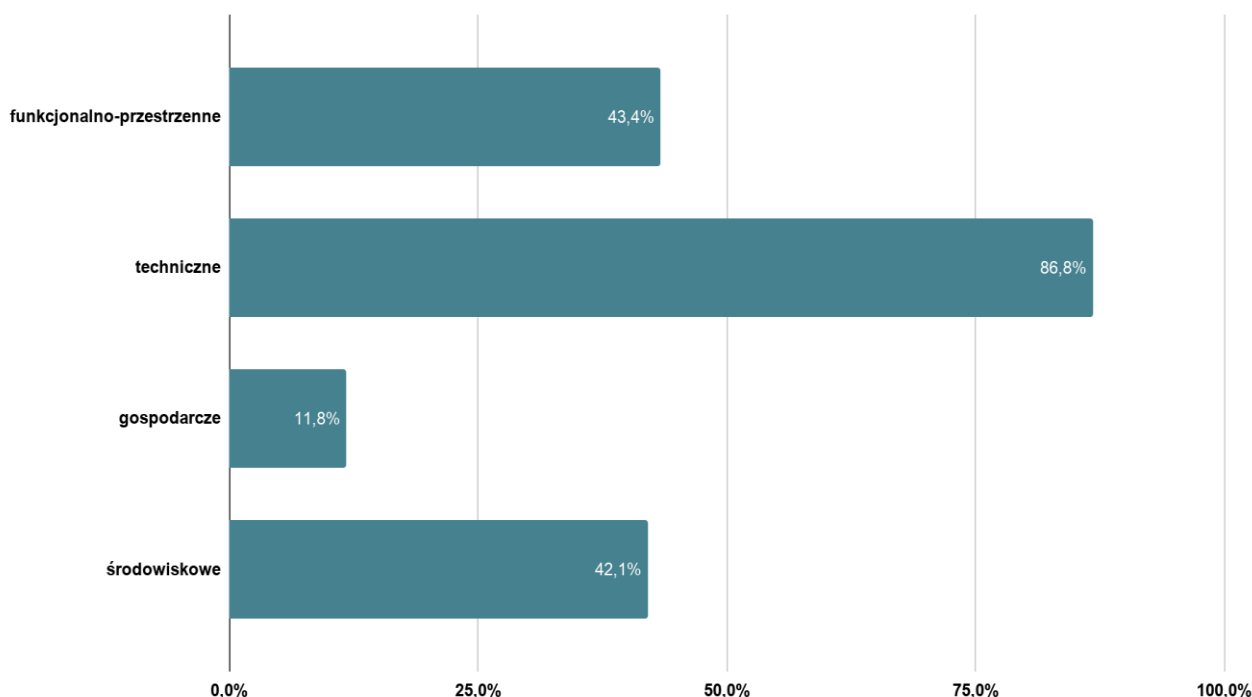
Najczęstszym pojawiającym się obszarem, który według respondentów i respondentek cechuje się niskim poziomem edukacji, to rejon wydzielony ulicami Pułaskiego, Traugutta, Kościuszki. Pojawiały się również południowe ulice osiedla: Brzeska, Chudoby, Więckowskiego.

4.2.3.3 Inne kategorie negatywnych zjawisk w obrębie osiedli na podstawie przygotowanej listy, ich przejawy i miejsca koncentracji

W dalszej części ankiety badani i badane zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie czy w obrębie wybranego osiedla zauważają miejsca, w których szczególnie występują inne kategorie negatywnych zjawisk, które wymienione są w ustawie o rewitalizacji.

Niemal 87% osób zauważa na osiedlu miejsca, w których występują negatywne **zjawiska techniczne**. Ok 43% badanych zauważa problemy **funkcjonalno-przestrzenne** oraz **środowiskowe**. Problemy **gospodarcze** zauważa niecałe 12% badanych.

Odpowiedzi na pytanie 4: Czy na obszarze wybranego przez Pana(ią) osiedla zauważa Pan(i) miejsca, w których szczególnie występują niżej wymienione negatywne zjawiska?

N = 76

Uzupełnienia

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

Proszę określić w jaki sposób i na jakim fragmencie osiedla wytyczonym ulicami lub wzdłuż wybranych ulic?

- **aspekty funkcjonalno-przestrzenne (np. słaby dostęp do komunikacji miejskiej, usług, handlu lub gastronomii; usług zdrowia, usług edukacji i kultury; niewystarczająca ilość miejsc parkingowych; zdegradowane tereny zielone lub przemysłowe; brak lub słaba jakość terenów publicznych: place skwery, parki, deptaki itp.) (58% uzupełnień)**

Negatywne zjawiska funkcjonalno-przestrzenne ujęte w ogólny sposób zauważono szczególnie na ulicach: Więckowskiego, Brzeska, Traugutta. Rzadziej wymieniane to: Komuny Paryskiej, Chudoby, Kościuszki, Świstackiego, Prądyńskiego, Miernicza oraz cały obszar Pułaskiego-Kościuszki-Traugutta. Zjawiskami wymienionymi przez badanych, które dotyka całe osiedle są: niewystarczająca liczba miejsc parkingowych, brak terenów zielonych i miejsc rekreacji. Część respondentów i respondentek uszczegóławiając swoje wypowiedzi zaznaczało, że brak terenów zielonych szczególnie dotkliwa jest u zbiegu ulic Kościuszki, Traugutta i Więckowskiego, gdzie zamiast terenów rekreacji znajdują się parkingi, a także przy ulicach: Pułaskiego, Komuny

Paryskiej, Więckowskiego, Świstackiego, Brzeska, Chudoby. Zwracano również uwagę na niewystarczającą ilość miejsc parkingowych: ul. Zgodna, a także cały obszar ulic Pułaskiego-Kościuszki-Traugutta, gdzie również zauważono zły stan podwórek.

- **techniczne (np. zły stan techniczny ulic, budynków, podwórek, mieszkań komunalnych, duży udział pieców węglowych w ogrzewaniu mieszkań, mieszkania pozbawione łazienki i toalety, itp.) (38% uzupełnień)**

Ogólne negatywne zjawiska z kategorii technicznych na Przedmieściu Oławskim badani zauważyli na obszarze Pułaskiego-Kościuszki-Traugutta oraz na poszczególnych ulicach: Chudoby, Więckowskiego, Świstackiego oraz rzadziej się pojawiające: Komuny Paryskiej i Brzeska. Najczęściej wymienianym negatywnym zjawiskiem gospodarczym zauważonym przez respondentów na całym osiedlu jest zły stan techniczny budynków, szczególnie fasad, podwórek, ulic oraz mieszkań. Często wymienianym zjawiskiem jest również powszechne używanie pieców węglowych. Obszarami, które według części badanych w szczególny sposób dotknięte są problemem dużej ilości używanych pieców węglowych są ulice: Traugutta, Kościuszki, Więckowskiego, Komuny Paryskiej. Te same ulice wymieniane były jako miejsca, gdzie koncentruje się problem niskiego standardu mieszkań i zaniedbanych budynków. Wg jednego z respondentów wyjątkowo złym stanem cechują się podwórka przy skrzyżowaniu ul. Kościuszki i ul. Chudoby.

- **gospodarcze (np. słaby poziom przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw, itp.) (22% uzupełnień)**

Negatywnym zjawiskiem gospodarczym zauważonym przez respondentów na osiedlu jest brak lokalnych przedsiębiorstw. Rejony, na których szczególnie widoczne są ogólnie ujęte negatywne zjawiska gospodarcze to ulice: Kościuszki, Więckowskiego, Świstackiego, Brzeska, Chudoby, Prądyńskiego oraz Miernicza.

- **środowiskowe (np. wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza, problem z wywozem śmieci, nielegalne składowanie śmieci, itp.) (50% uzupełnień)**

Ogólne negatywne zjawiska środowiskowe na Przedmieściu Oławskim badani zauważyli na ulicach: Traugutta, Chudoby, Więckowskiego oraz na całym obszarze wytyczonym przez ulice Pułaskiego-Kościuszki-Traugutta. Zjawiskiem wymienionym przez respondentów, które dotyka całe osiedle są zalegające odpady, nieregularne ich wywożenie i w związku z tym wysoki poziom zanieczyszczenia przestrzeni. Część badanych wymieniało rejony, w których zjawisko to ulega nasileniu: Chudoby, pomiędzy ulicami Pułaskiego-Kościuszki-Traugutta; ulice: Brzeska, Więckowskiego, Komuny Paryskiej, Zgodna. Negatywnym zjawiskiem pojawiającym się w wypowiedziach jest również palenie odpadami w piecach węglowych i wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza (obszar ulic Pułaskiego-Kościuszki-Traugutta, Więckowskiego, Świstackiego, Brzeska, Chudoby, Prądyńskiego, Miernicza).

4.2.4 Plac Grunwaldzki

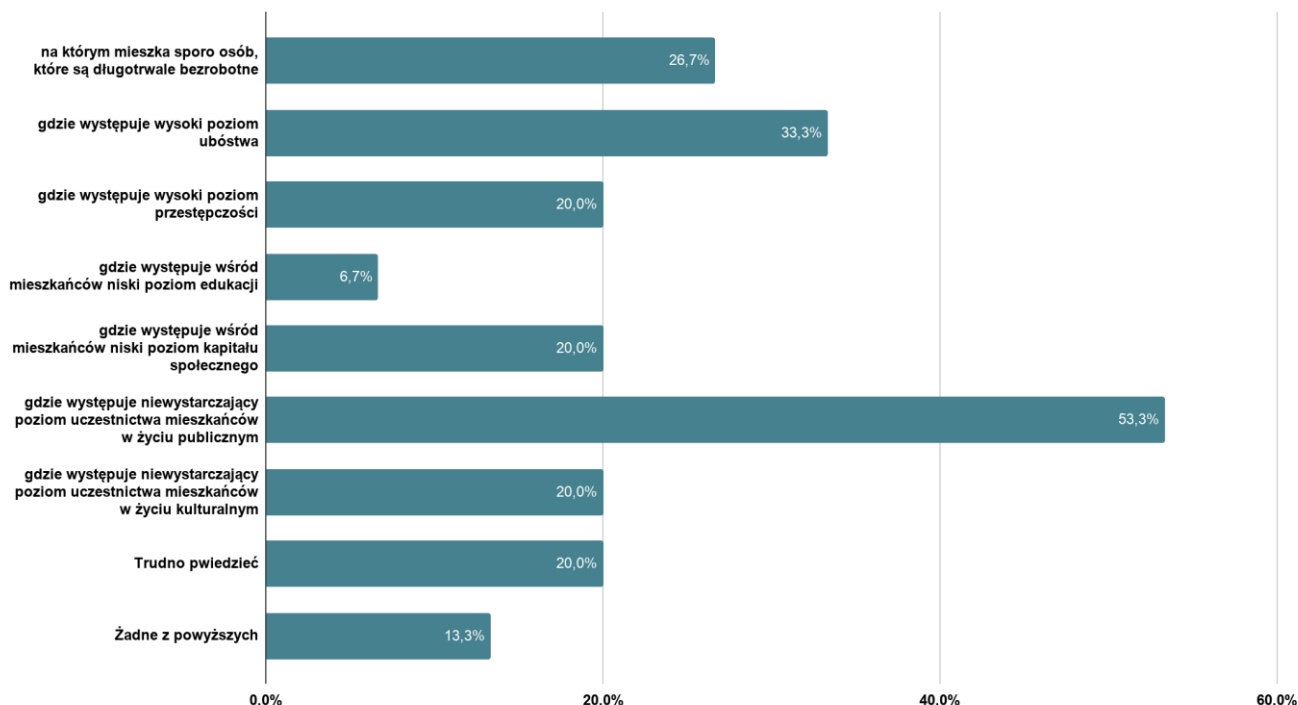
4.2.4.1 Charakterystyka osiedla pod kątem negatywnych zjawisk społecznych na podstawie przygotowanej listy

Wpłynęło 15 wypełnionych ankiet na temat Placu Grunwaldzkiego, co stanowi znaczną różnicę w porównaniu do trzech wcześniej omawianych osiedli. Odpowiedzi uzupełniających wyłącznie przy jednym pytaniu udzielono więcej niż 10, a więc wiedza uzyskana na temat Placu Grunwaldzkiego (jak i osiedli przedstawionych w dalszej części raportu) jest mniejsza.

Badani i badane podjęli się scharakteryzowania Placu Grunwaldzkiego pod względem występujących na nim negatywnych zjawisk społecznych. Ponad połowa respondentów określiła osiedle jako miejsce, gdzie występuje niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym. $\frac{1}{3}$ odpowiedzi wskazywała na wysoki poziom ubóstwa. Ponad $\frac{1}{4}$ określiła osiedle jako miejsce, na którym mieszka sporo osób, które są długotrwale bezrobotne. $\frac{1}{5}$ badanych wskazuje opisywany teren jako miejsce, gdzie występuje wysoki poziom przestępczości, niski poziom kapitału społecznego oraz niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym. Zaledwie jedna osoba wskazała na występujący wśród mieszkańców niski poziom edukacji.

N = 15

Odpowiedzi na pytanie 2: Proszę zaznaczyć, z którymi z poniższych stwierdzeń się Pan(i) zgadza. Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem...

Uzupełnienia

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

“Proszę opisać w jaki sposób się to przejawia?”

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem na którym mieszka sporo osób, które są długotrwale bezrobotne. (100% uzupełnień)

Niemal wszyscy badani i badane zwracają uwagę na powszechne spożywanie alkoholu w miejscach publicznych, oraz na przebywanie na osiedlu osób w wieku produkcyjnym w godzinach zwykle przeznaczanych na pracę.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem gdzie występuje wysoki poziom ubóstwa. (80% uzupełnień)

Zwracano uwagę na osoby przeszukujące kontenery na odpady. Dodatkowo, badani zaznaczali również, że zaniedbany wygląd wielu mieszkańców świadczy o wysokim poziomie ubóstwa.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wysoki poziom przestępczości. (67% uzupełnień)

Badani i badane zauważają, że na osiedlu dochodzi do napadów, powołują się też na statystyki policyjne.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wśród mieszkańców niski poziom edukacji. (0% uzupełnień)

Nikt z badanych nie uzupełnił odpowiedzi.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wśród mieszkańców niski poziom kapitału społecznego. (100% uzupełnień)

Osoby, które uzupełniły odpowiedź zwracają uwagę na brak dbałości o wspólną przestrzeń, głośne zachowanie, a także zauważają, że na osiedlu nie ma organizacji pozarządowych i inicjatyw społecznych, co według nich świadczy o niskim poziomie kapitału społecznego.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym. (62% uzupełnień)

Zwracano uwagę na bardzo nieliczny udział mieszkańców w konsultacjach społecznych, brak dbałości o dobro wspólne i wspólną przestrzeń (np. śmiecenie). Zauważalne jest przez nich znikome zainteresowanie sprawami lokalnymi.

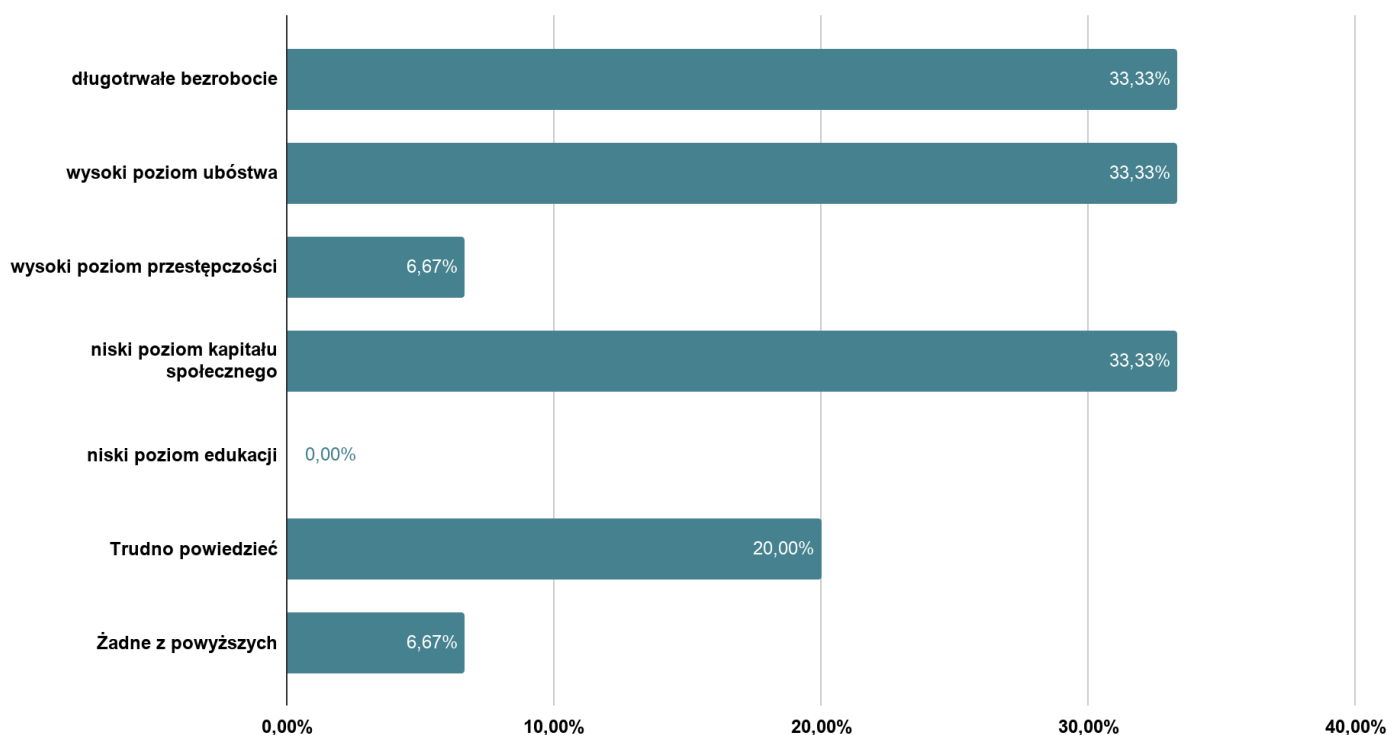
Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym (67% uzupełnień)

Jako przejaw niewystarczającego poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym badani i badane traktują głośne zachowania mieszkańców spożywających alkohol w miejscach publicznych.

4.2.4.2 Charakterystyka osiedla pod kątem negatywnych zjawisk społecznych na podstawie przygotowanej listy

W dalszej części ankiety badanym zostało zadane pytanie czy w obrębie wybranego osiedla zauważają miejsca, w których szczególnie występują wymienione negatywne zjawiska społeczne. 1/3 badanych zauważa występowanie problemu długotrwałego bezrobocia, wysokiego poziomu ubóstwa, a także niskiego poziomu kapitału społecznego. Jedna osoba wskazała na miejsca nacechowane wysokim poziomem przestępczości. Nikt z badanych nie uznał, że na osiedlu są miejsca, w których szczególnie występuje niski poziom edukacji.

Odpowiedzi na pytanie 3: Czy na obszarze wybranego przez Pana(ią) osiedla zauważa Pan(i) miejsca, w których szczególnie występują niżej wymienione zjawiska?

N = 15

Uzupełnienia

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

Proszę określić fragment wytyczony ulicami lub wzdłuż wybranych ulic?

➤ **długotrwałe bezrobocie (80% uzupełnień)**

Jako miejsca, na których zdaniem badanych osób szczególnie występuje długotrwałe bezrobocie wymieniany był północno-zachodni oraz północny obszar osiedla (ulice: Reja, Grunwaldzka, Sienkiewicza, Piastowska).

➤ **wysoki poziom ubóstwa (80% uzupełnień)**

Jako miejsca o wysokim poziomie ubóstwa wskazywano północny-zachód oraz północ obszaru osiedla (ulice: Reja, Miła, Ładna, Grunwaldzka, Górnickiego). Zostało również wskazane podwórko przy ul. Grunwaldzkiej 10a jako cechujące się wysokim poziomem ubóstwa.

➤ **wysoki poziom przestępczości (100% uzupełnień)**

Wpłynęła jedna opinia, która wskazała na ul. Reja oraz ul. Sienkiewicza jako miejsca o wysokim poziomie przestępczości.

➤ **niski poziom kapitału społecznego (100% uzupełnień)**

Wskazywano na całe osiedle, jako miejsce, na którym występuje niski poziom kapitału społecznego, ale również pojawiały się odpowiedzi wyodrębniające mniejsze obszary i były to północno-zachodnie rejony oraz północ osiedla (ulice: Grunwaldzka, Reja, Ładna, Piastowska, Sienkiewicz, Ukryta, Sępa-Szarzyńskiego, Wyszyńskiego, Szczytnicka).

➤ **niski poziom edukacji**

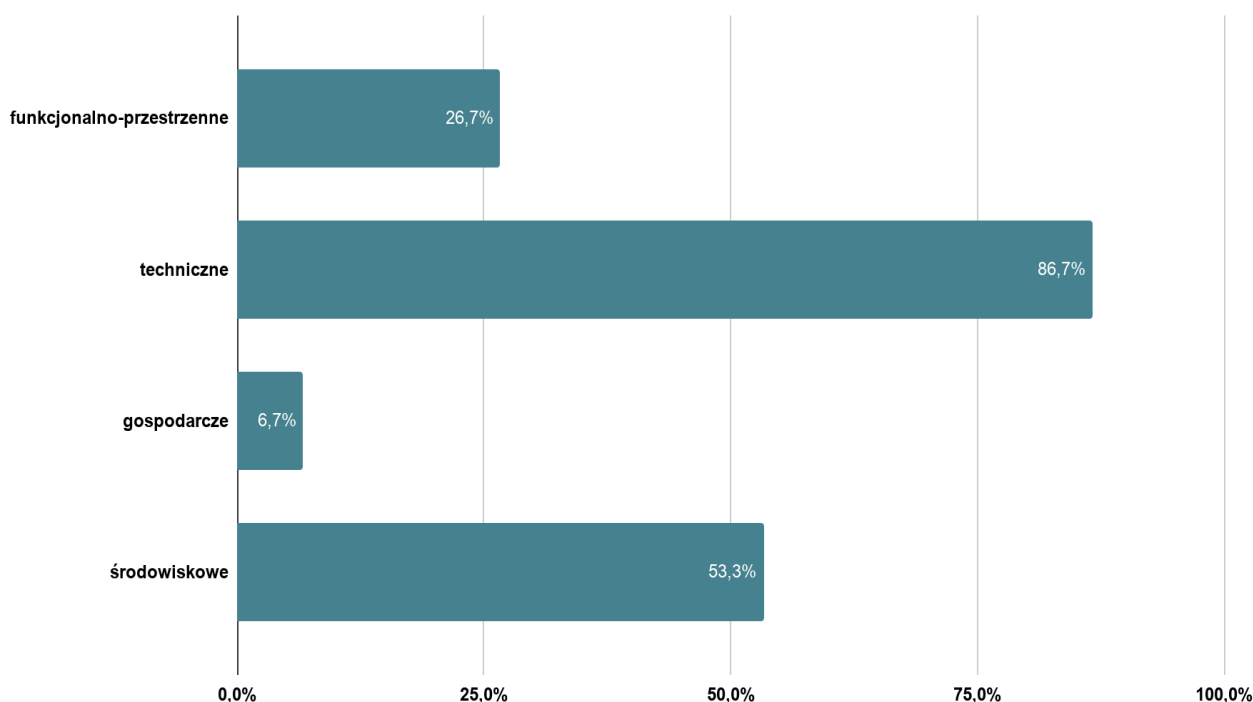
Nikt z badanych nie zaznaczył tej odpowiedzi.

4.2.4.3 Inne kategorie negatywnych zjawisk w obrębie osiedli na podstawie przygotowanej listy, ich przejawy i miejsca koncentracji

Poproszono o odpowiedź na pytanie czy w obrębie wybranego osiedla badani i badane zauważają miejsca, w których szczególnie występują inne kategorie negatywnych zjawisk, które wymienione są w ustawie o rewitalizacji.

Niemal 87% osób zauważa na osiedlu miejsca, w których występują negatywne **zjawiska techniczne**. Nieco ponad połowa badanych dostrzega problemy **środowiskowe**, a nieco ponad ¼ zauważa negatywne zjawiska **funkcjonalno-przestrzenne**. O problemach **gospodarcze** wspomniała jedna osoba.

Odpowiedzi na pytanie 4: Czy na obszarze wybranego przez Pana(ią) osiedla zauważa Pan(i) miejsca, w których szczególnie występują niżej wymienione negatywne zjawiska?

N = 15

Uzupełnienia

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

Proszę określić w jaki sposób i na jakim fragmencie osiedla wytyczonym ulicami lub wzdłuż wybranych ulic?

- **aspekty funkcjonalno-przestrzenne (np. słaby dostęp do komunikacji miejskiej, usług, handlu lub gastronomii: usług zdrowia, usług edukacji i kultury; niewystarczająca ilość miejsc parkingowych; zdegradowane tereny zielone lub przemysłowe; brak lub słaba jakość terenów publicznych: place skwery, parki, deptaki itp.) (100% uzupełnień)**

Jako rejony o ogólnie ujętych problemach funkcjonalno-przestrzennych uznano północny-zachód oraz północne rejony osiedla (ulice: Górnickiego, Grunwaldzka, Sienkiewicza, Reja). Negatywnymi zjawiskami wymienianymi jako problemy całego osiedla są: słaba jakość przestrzeni publicznych, problemy z parkowaniem, brak terenów zielonych, występowanie szczurów.

- **aspekty techniczne (np. zły stan techniczny ulic, budynków, podwórek, mieszkań komunalnych, duży udział pieców węglowych w ogrzewaniu mieszkań, mieszkania pozbawione łazienki i toalety, itp.) (92% uzupełnień)**

Najliczniej wskazywanymi problemami technicznymi na osiedlu był zły stan kamienic (fasad, dachów), zły stan mieszkań, brak podłączenia mieszkań do ogrzewania miejskiego, przez co występuje zanieczyszczenie powietrza, a także wspólne toalety na klatkach schodowych. Najczęściej pojawiającymi się ulicami, które według badanych koncentrują te problemy to ul. Reja, ul. Grunwaldzka, ul. Wyszyńskiego, a także wymieniane rzadziej ulice: Górnickiego, Benedyktyńska, Sępa-Szarzyńskiego, Sienkiewicza. Rzadziej dostrzegany był problem złego stanu nawierzchni chodników oraz występujących szczurów.

- **aspekty gospodarcze (np. słaby poziom przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw, itp.) (100% uzupełnień)**

Pojawiła się jedna odpowiedź z uzupełnieniem wymieniająca ul. Górnickiego oraz ul. Sienkiewicza jako miejsca o negatywnych zjawiskach gospodarczych.

- **aspekty środowiskowe (np. wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza, problem z wywozem śmieci, nielegalne składowanie śmieci, itp.) (75% uzupełnień)**

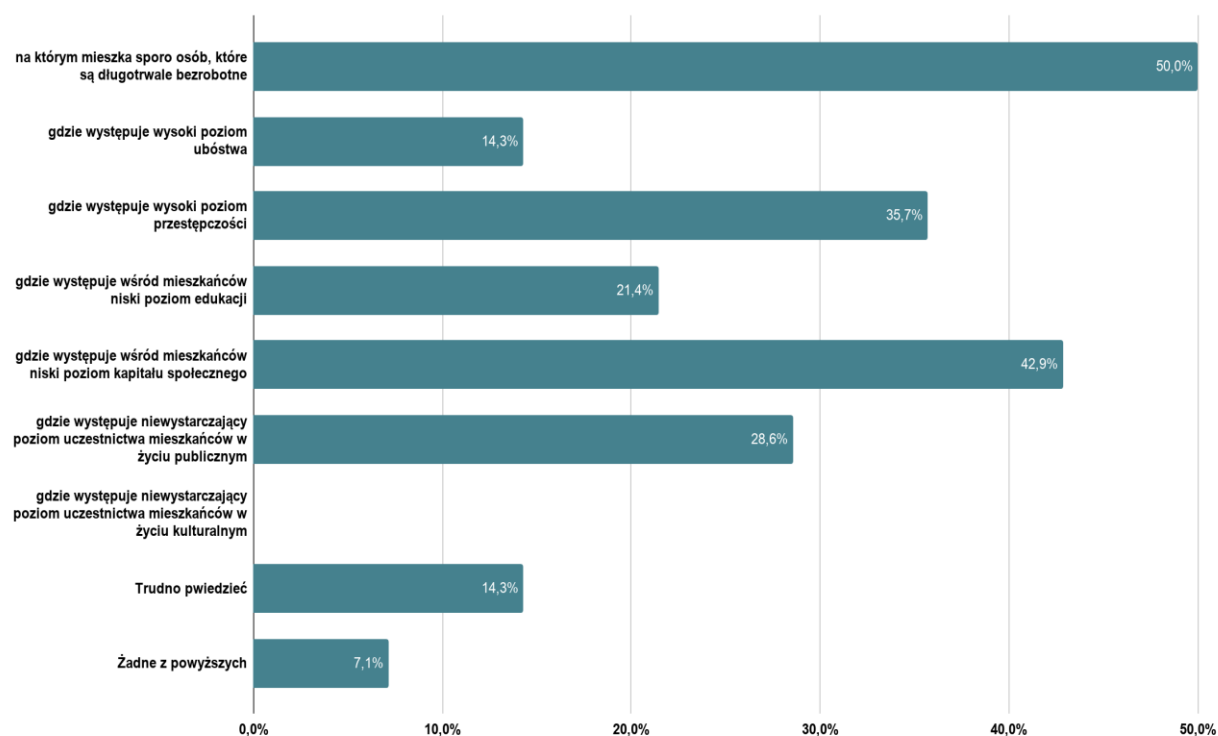
Problemami środowiskowymi, które wymieniano to pojawiające się na osiedlu szczury (obszar pomiędzy pl. Grunwaldzkim, Odrą, ul. Wyszyńskiego, a ul. Sienkiewicza), duży udział pieców węglowych w ogrzewaniu mieszkań oraz zalegające odpady, które są zbyt rzadko wywożone (ulice: Górnickiego, Sienkiewicza, Sępa-Szarzyńskiego).

4.2.5 Ołbin

4.2.5.1 Charakterystyka osiedla pod kątem negatywnych zjawisk społecznych na podstawie przygotowanej listy

Badanych poproszono o scharakteryzowanie wybranego osiedla pod względem występujących na nim negatywnych zjawisk społecznych. Połowa z nich określiła Ołbin jako miejsce, na którym mieszka sporo osób, które są długotrwale bezrobotne. 43% osób wskazało na Ołbin, jako miejsce występowania wśród mieszkańców niskiego poziomu kapitału społecznego. Ponad 1/3 określiło osiedle jako obszar, gdzie występuje wysoki poziom przestępczości. Następnie wskazywano na niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym (28,6%), występowanie wśród mieszkańców niskiego poziomu edukacji (21,4%), oraz wysokiego poziomu ubóstwa (14,3%). Nie pojawiła się żadna odpowiedź wskazująca na Ołbin jako miejsce, gdzie występuje niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym.

Odpowiedzi na pytanie 2: Proszę zaznaczyć, z którymi z poniższych stwierdzeń się Pan(i) zgadza. Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem...

N = 14

Uzupełnienia

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

“Proszę opisać w jaki sposób się to przejawia?”

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem na którym mieszka sporo osób, które są długotrwale bezrobotne. (43% uzupełnień)

Respondenci zwrócili uwagę na osoby przebywające na osiedlu i pijące alkohol w godzinach zwykle przeznaczanych na pracę. Pojawiła się również jedna wypowiedź, dla której objawem długotrwałego bezrobocia na osiedlu są zaniedbane kamienice oraz mieszkania.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem gdzie występuje wysoki poziom ubóstwa. (50% uzupełnień)

Wpłynęło jedno uzupełnienie odpowiedzi, w którym zwrócono uwagę na dużą ilość mieszkań komunalnych jako przejaw wysokiego poziomu ubóstwa na Ołbinie.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wysoki poziom przestępczości. (60% uzupełnień)

Udzielone odpowiedzi uzupełniające dotyczyły przejawów przestępczości w postaci używania dopalaczy, częstych wizyt policji na osiedlu oraz agresywnych zachowań wśród osób przebywających na podwórkach.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wśród mieszkańców niski poziom edukacji. (33% uzupełnień)

W jednej z udzielonych odpowiedzi uzupełniających zwrócono uwagę na sposób/styl wypowiedzi mieszkańców osiedla, które wg respondenta/ki wskazują na niski poziom edukacji występujący na Ołbinie.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wśród mieszkańców niski poziom kapitału społecznego. (33% uzupełnień)

Badani i badane wskazują na małą ilość pojawiających się inicjatyw sąsiedzkich oraz brak zaangażowania i zainteresowania życiem lokalnym.

Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym. (0% uzupełnień)

Nikt z badanych nie uzupełnił odpowiedzi.

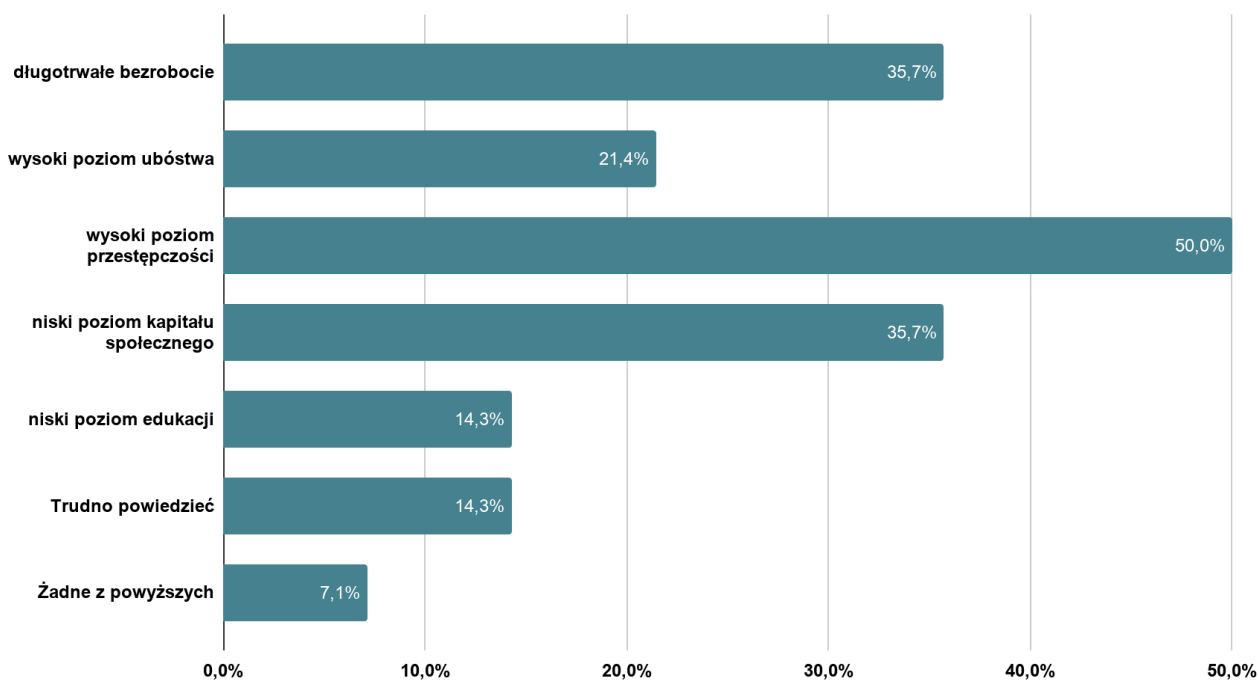
Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym. (33% uzupełnień)

Pojawiło się jedno uzupełnienie odpowiedzi, które wskazuje na przejaw niewystarczającego poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym. Respondent/ka zauważa niedostateczne wykorzystanie potencjału i zasobów lokalnych, które można by wykorzystać w osiedlowych działaniach kulturalnych oraz niewystarczającą ilość miejsc kultury, w których mieszkańcy mogliby spędzać czas wolny.

4.2.5.2 Charakterystyka osiedla pod kątem negatywnych zjawisk społecznych na podstawie przygotowanej listy

W następnym pytaniu badani i badane zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie czy w obrębie wybranego osiedla zauważają miejsca, w których szczególnie występują wymienione negatywne zjawiska społeczne. Połowa określa osiedle jako miejsce o wysokim poziomie przestępczości. Ponad 1/3 zauważa na Ołbinie miejsca, w których szczególnie występuje problem długotrwałego bezrobocia oraz niski poziom kapitału społecznego. Następnie wskazywano na wysoki poziom ubóstwa (21,4%) oraz niski poziom edukacji (14,3%).

Odpowiedzi na pytanie 3: Czy na obszarze wybranego przez Pana(ią) osiedla zauważa Pan(i) miejsca, w których szczególnie występują niżej wymienione zjawiska?

N = 14

Uzupełnienia

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

Proszę określić fragment wytyczony ulicami lub wzdłuż wybranych ulic?

➤ **długotrwałe bezrobocie (60% uzupełnień)**

Wskazany obszarem, na którym szczególnie występuje zjawisko długotrwałego bezrobocia jest środkowo-południowa część osiedla (ulice: Rozbrat, Górnickiego, Sępa-Szarzyńskiego).

➤ **wysoki poziom ubóstwa (67% uzupełnień)**

Wskazanymi ulicami, na których występuje wysoki poziom ubóstwa to ul. Prusa oraz ul. Jedności Narodowej.

➤ **wysoki poziom przestępczości (57% uzupełnień)**

Ulicami, które zostały uznane za miejsca o wysokim poziomie przestępczości są: Żeromskiego, Jedności Narodowej, Górnickiego, Sienkiewicza.

➤ **niski poziom kapitału społecznego (40% uzupełnień)**

Obszar, na którym występuje niski poziom kapitału społecznego określony został ulicami: Prusa, Jedności Narodowej, Ukryta.

➤ **niski poziom edukacji (0% uzupełnień)**

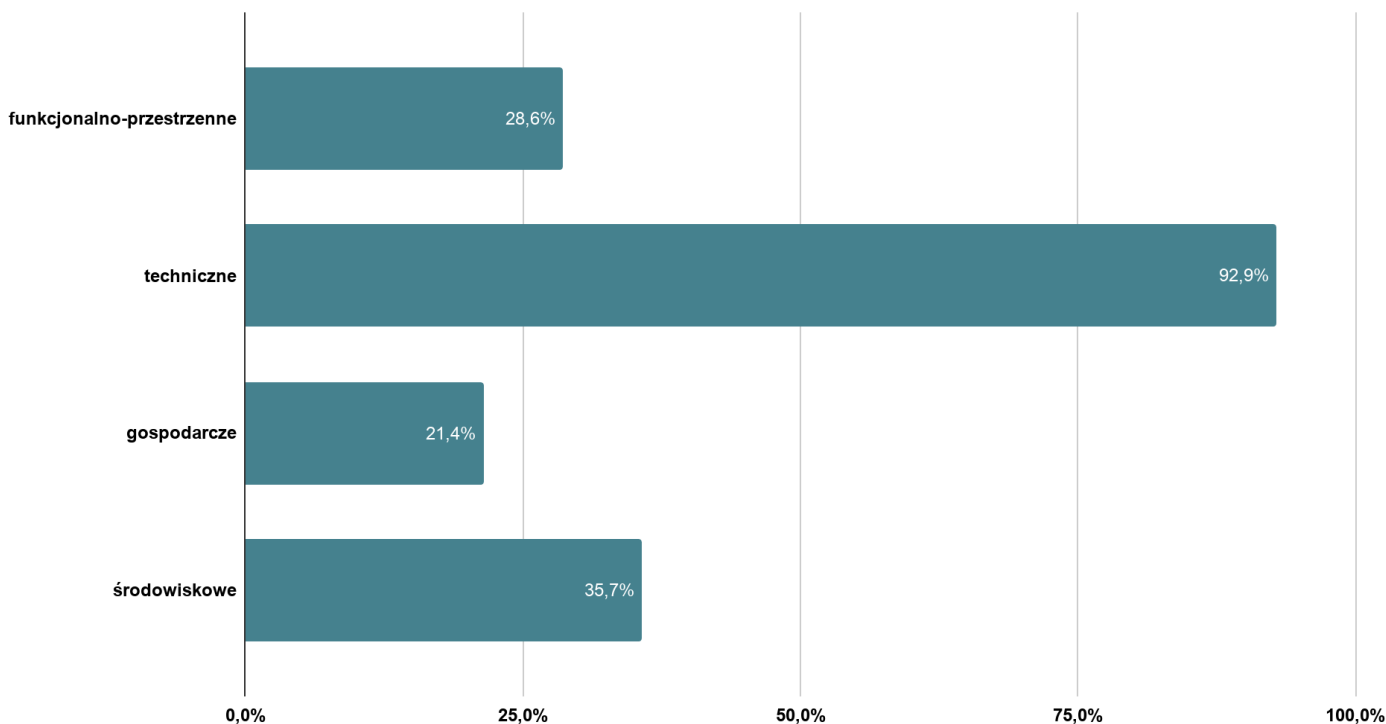
Nikt z badanych nie uzupełnił odpowiedzi.

4.2.5.3 Inne kategorie negatywnych zjawisk w obrębie osiedli na podstawie przygotowanej listy, ich przejawy i miejsca koncentracji

Poproszono o odpowiedź na pytanie czy w obrębie wybranego osiedla badani i badane zauważają miejsca, w których szczególnie występują inne kategorie negatywnych zjawisk, które wymienione są w ustawie o rewitalizacji.

Niemal 93% osób zauważa na osiedlu miejsca, w których występują negatywne **zjawiska techniczne**. Ponad 1/3 badanych zauważa problemy **środowiskowe**, a następnie negatywne zjawiska **funkcjonalno-przestrzenne** (28,6%) oraz problemy **gospodarcze** (21,4%).

Odpowiedzi na pytanie 4: Czy na obszarze wybranego przez Pana(ią) osiedla zauważa Pan(i) miejsca, w których szczególnie występują niżej wymienione negatywne zjawiska?

N = 14

Uzupełnienia

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

Proszę określić w jaki sposób i na jakim fragmencie osiedla wytyczonym ulicami lub wzdłuż wybranych ulic?

- **funkcjonalno-przestrzenne (np. słaby dostęp do komunikacji miejskiej, usług, handlu lub gastronomii; usług zdrowia, usług edukacji i kultury; niewystarczająca ilość miejsc parkingowych; zdegradowane tereny zielone lub poprzemysłowe; brak lub słaba jakość terenów publicznych: place skwery, parki, deptaki itp.) (75% uzupełnień)**

Respondenci wskazali miejsca oraz specyfikę negatywnych zjawisk funkcjonalno-przestrzennych w zróżnicowany sposób. Pojawiła się wypowiedź wskazująca na obszar wytyczony ulicami Jedności Narodowej – Prusa - Żeromskiego, na którym występuje niewystarczająca ilość usług gastronomicznych, miejsc spotkań, oraz miejsc kulturalnych. W okolicach ulic Sępa-Szarzyńskiego oraz Rozbrat wskazano zbyt małą ilość usług (sklepów,

gastronomii). Na ulicach Sienkiewicza oraz Wyszyńskiego zauważalnym przez badanych problemem jest niewystarczająca ilość połączeń komunikacji miejskiej w kierunku zachodnim miasta. Zwrócono również uwagę na problem niewystarczającej ilości miejsc parkingowych na ulicach: Ukryta, Żeromskiego, Daszyńskiego oraz Nowowiejska. Wskazywano również na zaniedbane podwórko między ulicami: Ukryta, Chemiczna, Rozbrat.

- **techniczne (np. zły stan techniczny ulic, budynków, podwórek, mieszkań komunalnych, duży udział pieców węglowych w ogrzewaniu mieszkań, mieszkania pozbawione łazienki i toalety, itp.) (61% uzupełnień)**

Jako ulice, na których występują negatywne zjawiska techniczne określone w ogólny sposób wyznaczono te znajdujące się na zachodniej oraz środkowej części osiedla: Prusa, Matejki, Ustronie, Jedności Narodowej, Daszyńskiego, Wyszyńskiego. Do problemów całego osiedla zaliczono zły stan podwórek oraz kamienic, złą jakość nawierzchni, nieuporządkowanie przestrzenne, zaleganie odpadów. Wskazywano również na zły stan nawierzchni chodnika wzdłuż zachodniej strony ul. Żeromskiego, również ul. Jedności Narodowej i ul. Prusa. Ponadto ul. Żeromskiego wskazano jako miejsce z dużym udziałem pieców węglowych w ogrzewaniu mieszkań.

- **gospodarcze (np. słaby poziom przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw, itp.) (0% uzupełnień)**

Nikt z badanych nie uzupełnił odpowiedzi.

- **środowiskowe (np. wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza, problem z wywozem śmieci, nielegalne składowanie śmieci, itp.) (60% uzupełnień)**

Negatywnymi zjawiskami środowiskowymi zauważalnymi przez badanych i badane był duży stopień zanieczyszczenia powietrza na całym osiedlu oraz zbyt rzadkie opróżnianie pojemników na odpady na ul. Ukrytej, ul. Chemicznej oraz ul. Rozbrat.

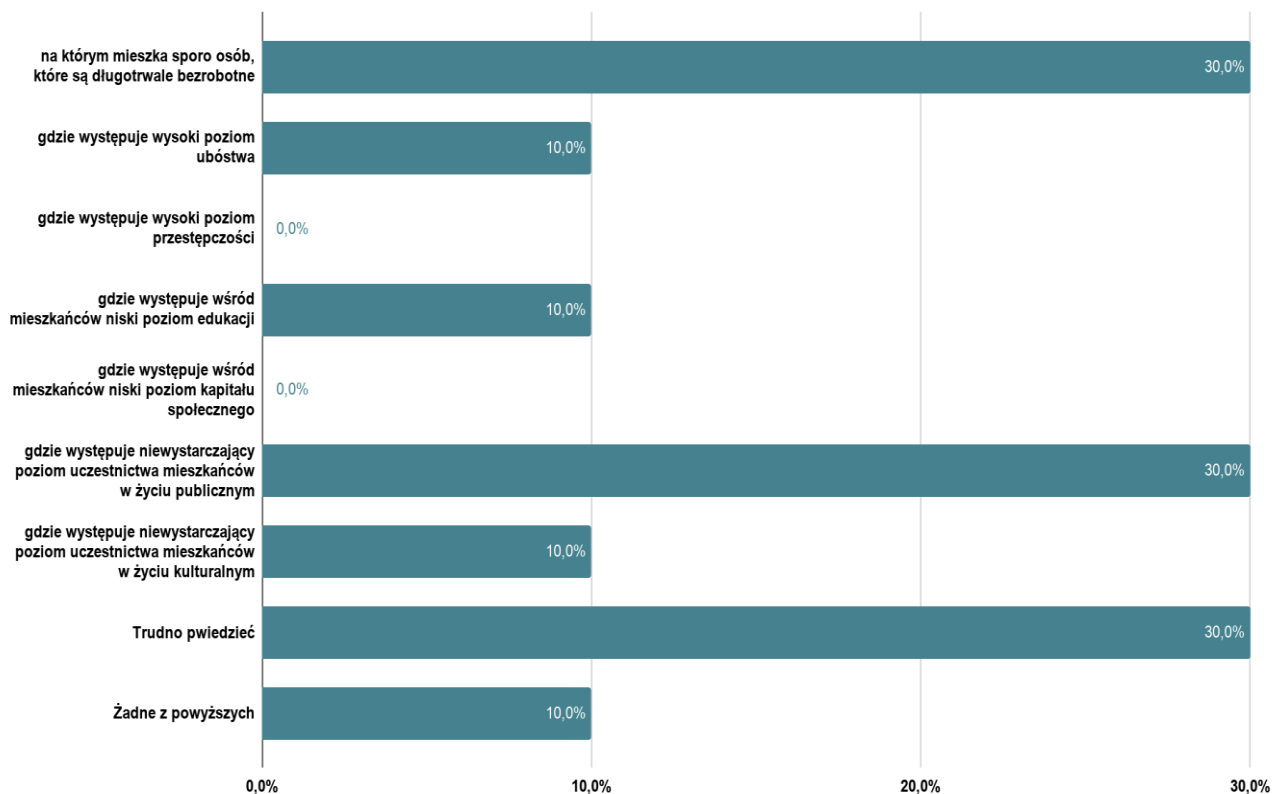
4.2.6 Szczepin

4.2.6.1 Charakterystyka osiedla pod względem negatywnych zjawisk społecznych na podstawie przygotowanej listy

Badani i Badane poproszeni zostali o scharakteryzowania wybranego osiedla pod względem występujących na nim negatywnych zjawisk społecznych. Pojawiły się po trzy wskazania określające Szczepin jako miejsce, na którym mieszka sporo osób, które są długotrwale bezrobotne oraz wskazujące na niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym. Wpłynęło także po jednym wskazaniu na osiedle jako miejsce, gdzie występuje wysoki poziom ubóstwa, niski poziom edukacji oraz niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym. Nie pojawiło się wskazanie Szczepina jako

obszaru, gdzie występuje wśród mieszkańców niski poziom kapitału społecznego oraz gdzie występuje wysoki poziom przestępczości.

Odpowiedzi na pytanie 2: Proszę zaznaczyć, z którymi z poniższych stwierdzeń się Pan(i) zgadza. Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem...

N = 10

Uzupełnienia

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

“Proszę opisać w jaki sposób się to przejawia?”

- **Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, na którym mieszka sporo osób, które są długotrwale bezrobotne. (67% uzupełnień)**

Pojawiła się jedna uwaga dotycząca obserwacji osób w wieku produkcyjnym przebywających na osiedlu w godzinach zwykle przeznaczanych na pracę, często przy tym spożywających alkohol. Respondent/ka zauważył/a również dużą ilość osób pobierających zasiłek dla bezrobotnych, a

zachowania przestępcze pojawiające się na osiedlu zostały wskazane jako przejaw występującego długotrwałego bezrobocia.

- **Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wysoki poziom ubóstwa. (100% uzupełnień)**

Pojawiła się jedna uzupełniająca wypowiedź, która zwraca uwagę na dużą liczbę osób bezdomnych przebywających na Szczepinie.

- **Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wysoki poziom przestępczości.**

Nikt z badanych nie zaznaczył tej odpowiedzi.

- **Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wśród mieszkańców niski poziom edukacji. (0% uzupełnień)**

Nikt z badanych nie uzupełnił tej odpowiedzi.

- **Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wśród mieszkańców niski poziom kapitału społecznego.**

Nikt z badanych nie zaznaczył tej odpowiedzi.

- **Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym. (33% uzupełnień)**

Respondent/ka wskazuje na niską frekwencję na wyborach do rady osiedla jako przejaw niskiego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym osiedla.

- **Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem gdzie występuje niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym. (0% uzupełnień)**

Nikt z badanych nie uzupełnił tej odpowiedzi.

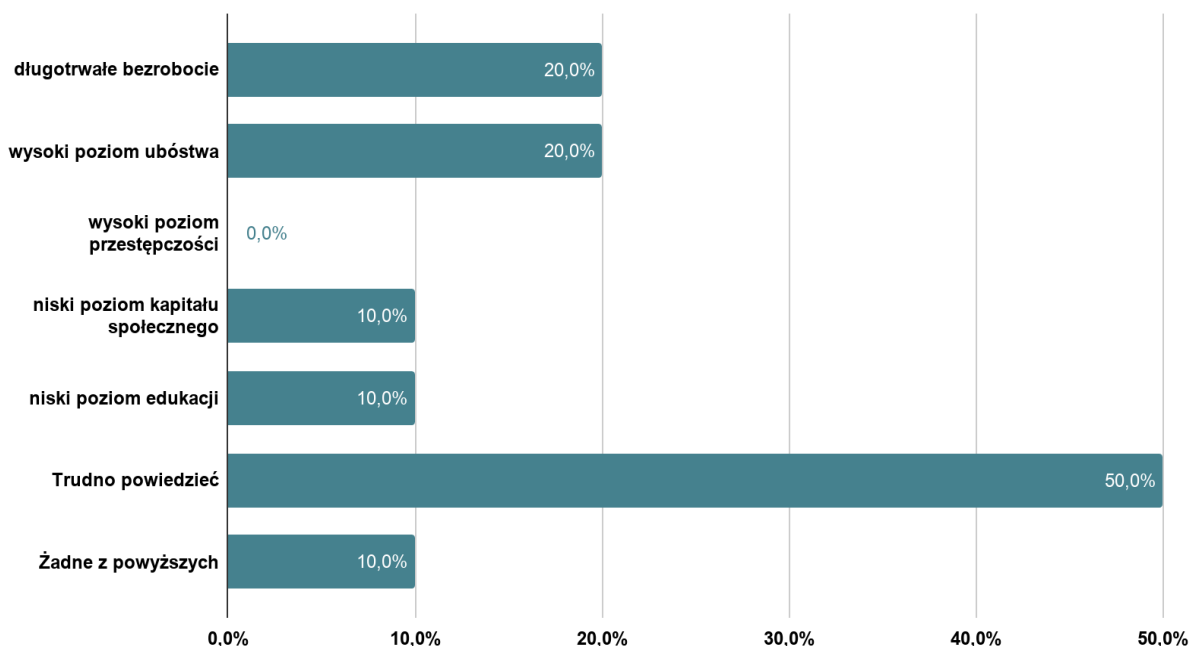
4.2.6.2 Charakterystyka osiedla pod kątem negatywnych zjawisk społecznych na podstawie przygotowanej listy

W kolejnym etapie ankiety badanym zadano pytanie, czy w obrębie wybranego osiedla zauważają miejsca, w których szczególnie występują wymienione negatywne zjawiska społeczne. Połowie respondentów/ek trudno było wskazać którąkolwiek odpowiedź i zaznaczyło "Trudno powiedzieć". Dwie osoby (20%) wskazały, że na osiedlu są miejsca, w których szczególnie występuje wysoki poziom ubóstwa, oraz problem długotrwałego bezrobocia. Pojawiło się po jednym wskazaniu występowania na osiedlu niskiego poziomu

kapitału społecznego oraz niskiego poziomu edukacji. Nikt z badanych nie wykazał, że na osiedlu są miejsca, w których szczególnie występuje wysokim poziomem przestępczości.

N = 10

Odpowiedzi na pytanie 3: Czy na obszarze wybranego przez Pana(ią) osiedla zauważa Pan (i) miejsca, w których szczególnie występują niżej wymienione zjawiska?

Uzupełnienia

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

Proszę określić fragment wytyczony ulicami lub wzdłuż wybranych ulic?

➤ **długotrwałe bezrobocie (50% uzupełnień)**

Pojawiło się jedno uzupełnienie, które wskazuje na ulicę Robotniczą i Strzegomską, a także kwartał ulic: Nabycińska – Dobra – Legnicka - Braniborska jako obszary, na których koncentruje się zjawisko długotrwałego bezrobocia.

➤ **wysoki poziom ubóstwa (50% uzupełnień)**

Pojawiło się jedno uzupełnienie, które wskazuje na ulice: Bolesławiecka, Braniborska, Litomska, Głogowska jako miejsca, na których występuje wysoki poziom ubóstwa.

➤ **wysoki poziom przestępczości**

Nikt z badanych nie zaznaczył tej odpowiedzi.

- **niski poziom kapitału społecznego (0% uzupełnień)**

Zaznaczona odpowiedź nie została uzupełniona.

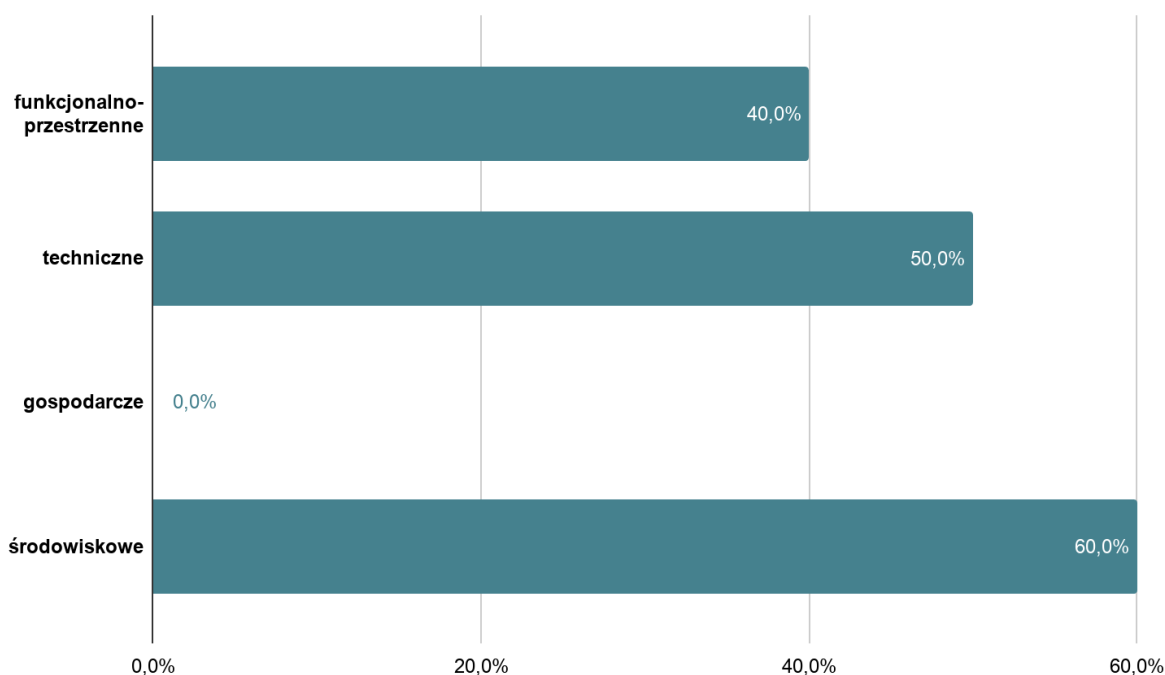
- **niski poziom edukacji (0% uzupełnień)**

Zaznaczona odpowiedź nie została uzupełniona.

4.2.6.3 Inné kategorie negatywnych zjawisk w obrębie osiedli na podstawie przygotowanej listy, ich przejawy i miejsca koncentracji

Na pytanie czy w obrębie wybranego osiedla badani i badane zauważają miejsca, w których szczególnie występują inne kategorie negatywnych zjawisk wymienionych w Ustawie o rewitalizacji 60% osób wskazuje na występujące na Szczepinie negatywne zjawiska **środowiskowe**, połowa ankietowanych zaznaczyła występujące problemy **techniczne** oraz nieco mniej - 40% problemy **funkcjonalno-przestrzenne**. Nie pojawiło się żadne wskazanie problemów **gospodarczych**.

Odpowiedzi na pytanie 4: Czy na obszarze wybranego przez Pana(ią) osiedla zauważa Pan(i) miejsca, w których szczególnie występują niżej wymienione negatywne zjawiska?

N = 10

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

Proszę określić w jaki sposób i na jakim fragmencie osiedla wytyczonym ulicami lub wzdłuż wybranych ulic?

- **funkcjonalno-przestrzenne (np. słaby dostęp do komunikacji miejskiej, usług, handlu lub gastronomii; usług zdrowia, usług edukacji i kultury; niewystarczająca ilość miejsc parkingowych; zdegradowane tereny zielone lub poprzemysłowe; brak lub słaba jakość terenów publicznych: place skwery, parki, deptaki, itp.) (100% uzupełnień)**

Wyznaczoną okolicą, na której występują ogólne problemy funkcjonalno-przestrzenne przez jedną osobę to rejon ulic: Braniborska, Ziemowita, Dobra, Legnicka. Najczęściej wskazanym problemem jest niewystarczająca ilość miejsc parkingowych, ulicami wymienionymi, na których wg badanych koncentruje się zjawisko to: ul. Szczepińska, ul. Rybacka, pl. Św. Mikołaja, kwartał ul. Nabycińska, ul. Braniborska, ul. Kruszwicka, ul. Litomska, ul. Lubińska. Pojawiła się jedna opinia zwracająca uwagę na niewystarczającą ilość zieleni po północnej stronie ul. Legnickiej

- **techniczne (np. zły stan techniczny ulic, budynków, podwórek, mieszkań komunalnych, duży udział pieców węglowych w ogrzewaniu mieszkań, mieszkania pozbawione łazienki i toalety, itp.) (80% uzupełnień)**

Dwa wskazania dotyczyły zaniedbanych placów zabaw na ulicach: Bolesławieckiej, Strzegomskiej, Głogowskiej, a także pomiędzy ul. Braniborską, a Przedszkolem nr 41. Również dwukrotnie wskazano na problem zaniedbanego chodnika na ul. Braniborskiej nr 1-5. Ulice Poznańska oraz Kruszwicka zostały wyznaczone jako wymagające remontu.

- **gospodarcze (np. słaby poziom przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw, itp.)**

Nikt z badanych nie zaznaczył tej odpowiedzi.

- **środowiskowe (np. wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza, problem z wywozem śmieci, nielegalne składowanie śmieci, itp.) (83% uzupełnień)**

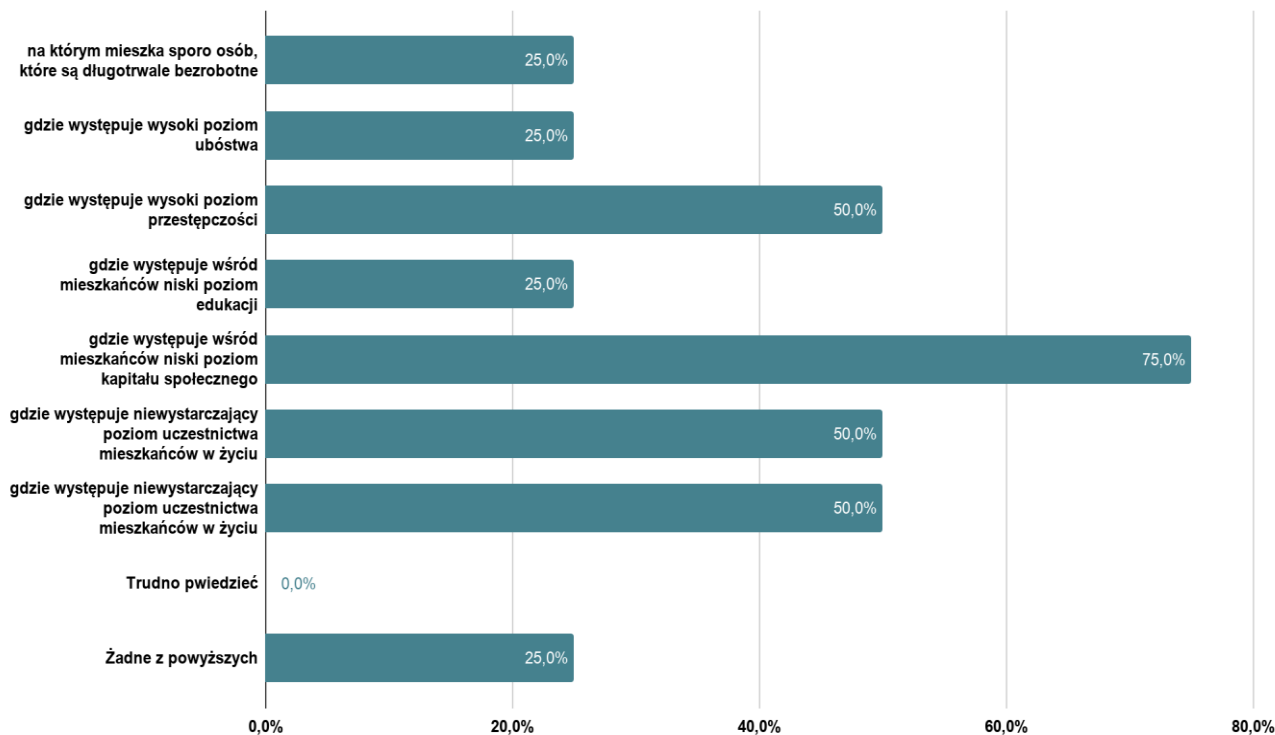
Wszystkie pojawiające się wypowiedzi dotyczą problemów związanych z odpadami: zalegające śmieci w miejscach do tego nieprzeznaczonych (ul. Gnieźnieńska); zaparkowane samochody utrudniające wywożenie odpadów (ul. Ziemowita, ul. Nabycińska, ul. Braniborska 5, Kruszwicka 8a)

4.2.7 Przedmieście Świdnickie

4.2.7.1 Charakterystyka osiedla pod kątem negatywnych zjawisk społecznych na podstawie przygotowanej listy

Badani i Badane poproszeni zostali o scharakteryzowanie wybranego osiedla pod względem występujących na nim negatywnych zjawisk społecznych. Pojawiły się trzy wskazania, które określają Przedmieście Świdnickie miejscem, gdzie występuje wśród mieszkańców niski poziom kapitału społecznego. Po dwa wskazania na wysoki poziom przestępczości, niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym oraz niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym. Jedno zaznaczenie odpowiedzi pojawiło się w określeniach osiedla jako miejsca, na którym mieszka sporo długotrwale bezrobotnych osób, gdzie występuje wysoki poziom ubóstwa oraz niski poziom edukacji.

Odpowiedzi na pytanie 2: Proszę zaznaczyć, z którymi z poniższych stwierdzeń się Pan(i) zgadza. Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem...

N = 4

Uzupełnienia

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

“Proszę opisać w jaki sposób się to przejawia?”

- **Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, na którym mieszka sporo osób, które są długotrwale bezrobotne. (100% uzupełnień)**

W jednej zgłoszonej wypowiedzi jako przejaw długotrwałego bezrobocia na Przedmieściu Świdnickim wymieniono dużą ilość osób ubogich szukających pożywienia w pojemnikach na odpady. Zaznaczono również obecność osób korzystających z pomocy jaką jest społeczna lodówka przy Firleju i wystawiona tam szafa z ubraniami.

- **Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wysoki poziom ubóstwa. (100% uzupełnień)**

Powtarza się odpowiedź na temat dużej ilości osób ubogich szukających pożywienia w pojemnikach na odpady oraz osób korzystających z pomocy oferowanej przez Firlej.

- **Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wysoki poziom przestępczości. (50% uzupełnień)**

Jedyna wypowiedź dotyczy poczucia zagrożenia ze strony osób o agresywnych zachowaniach, pijących alkohol oraz występujących na osiedlu bójek.

- **Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wśród mieszkańców niski poziom edukacji. (0% uzupełnień)**

Jedna zaznaczona odpowiedź nie została uzupełniona.

- **Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje wśród mieszkańców niski poziom kapitału społecznego. (67% uzupełnień)**

Według jednego/-ej z badanych przejawem niskiego poziomu kapitału społecznego jest brak wzajemnego zaufania i grupowe antagonizmy. W kolejnej wypowiedzi zwrócono również uwagę na niewystarczającą otwartość na mieszkańców osiedla pojawiających się inicjatyw.

- **Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym. (50% uzupełnień)**

Jedno uzupełnienie odpowiedzi dotyczy braku poczucia wspólnotowości wśród mieszkańców, podziałów pomiędzy mieszkańcami, niewystarczającej ilości miejsc spotkań i spędzania wolnego czasu, oraz terenów zielonych i usług.

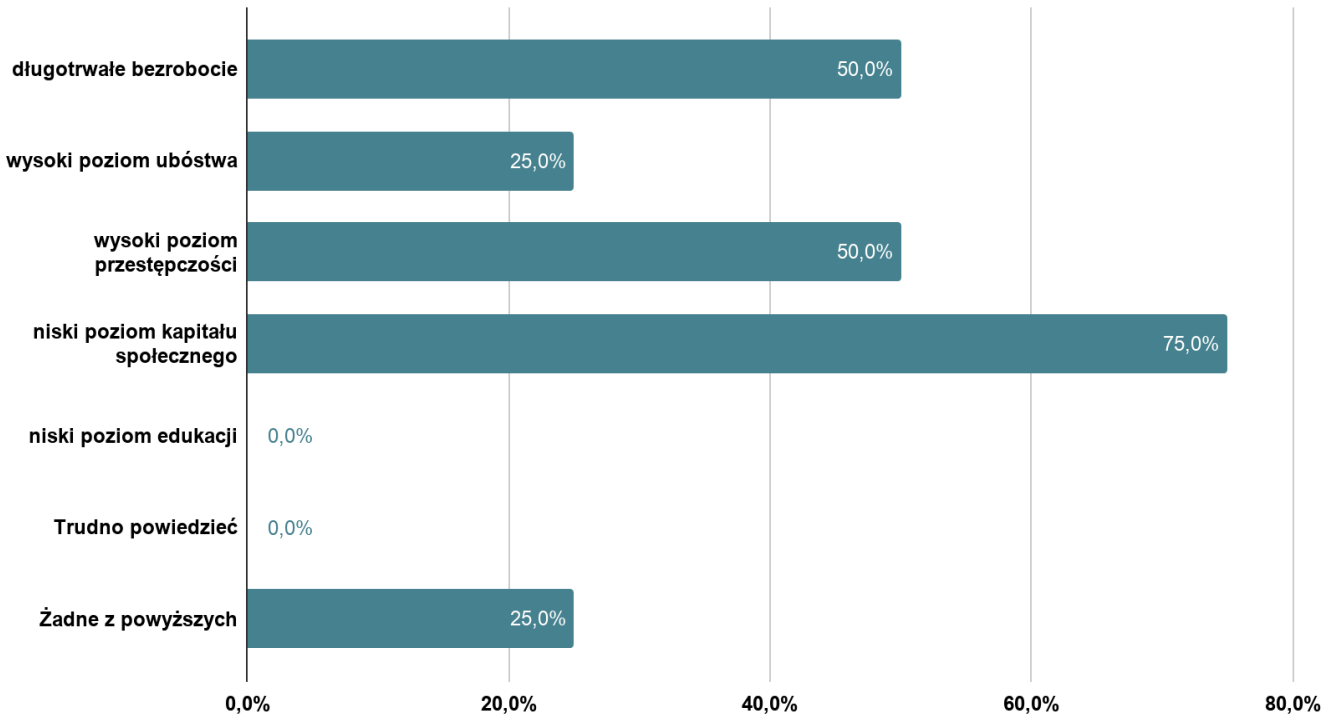
- **Wybrane przeze mnie osiedle jest miejscem, gdzie występuje niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym. (50% uzupełnień)**

Osoba, która uzupełniła odpowiedzi zaznacza niewykorzystany potencjał Przedmieścia Świdnickiego wzdłuż ul. Tęczowej.

4.2.7.2 Charakterystyka osiedla pod kątem negatywnych zjawisk społecznych na podstawie przygotowanej listy

Badanym zostało zadane pytanie czy w obrębie wybranego osiedla zauważają miejsca, w których szczególnie występują wymienione negatywne zjawiska społeczne. Trzy osoby (75%) wskazały na miejsca, gdzie szczególnie występuje niski poziomu kapitału społecznego. Po dwa wskazania (50%) znalazły się przy odpowiedziach wskazujących, że na Przedmieściu Świdnickim występują problemy długotrwałego bezrobocia oraz wysokiego poziomu przestępczości. Jedna osoba (25%) zaznaczyła odpowiedź wskazującą na problem wysokiego poziomu ubóstwa. Niski poziom edukacji nie został zaznaczony jako problem pojawiający się na osiedlu.

Odpowiedzi na pytanie 3: Czy na obszarze wybranego przez Pana(ią) osiedla zauważa Pan(i) miejsca, w których szczególnie występują niżej wymienione zjawiska?

N = 4

Uzupełnienia

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

Proszę określić fragment wytyczony ulicami lub wzdłuż wybranych ulic?

➤ **długotrwałe bezrobocie (100% uzupełnień)**

Dwie wypowiedzi wskazują na ul. Tęczową oraz obszar pomiędzy ul. Prostą, a pl. Orłąt Lwowskich jako miejsca dotknięte długotrwałym bezrobociem.

➤ **wysoki poziom ubóstwa (100% uzupełnień)**

Wymienione ulice w jednej wypowiedzi to: ul. Tęczowa, ul. Żytnia oraz ul. Pszenna, cechujące się występowaniem wysokiego poziomu ubóstwa.

➤ **wysoki poziom przestępczości (50% uzupełnień)**

Wymienione ulice w jednej wypowiedzi to: ul. Tęczowa, ul. Wysoka oraz ul. Pszenna, które wg respondenta/respondentki cechują się występowaniem wysokiego poziomu przestępczości.

➤ **niski poziom kapitału społecznego (67% uzupełnień)**

Wyróżniono ul. Tęczową jako miejsce, na którym występuje niski kapitał społeczny oraz wskazano na całe osiedle, jako obszar występowania niskiego poziomu kapitału społecznego.

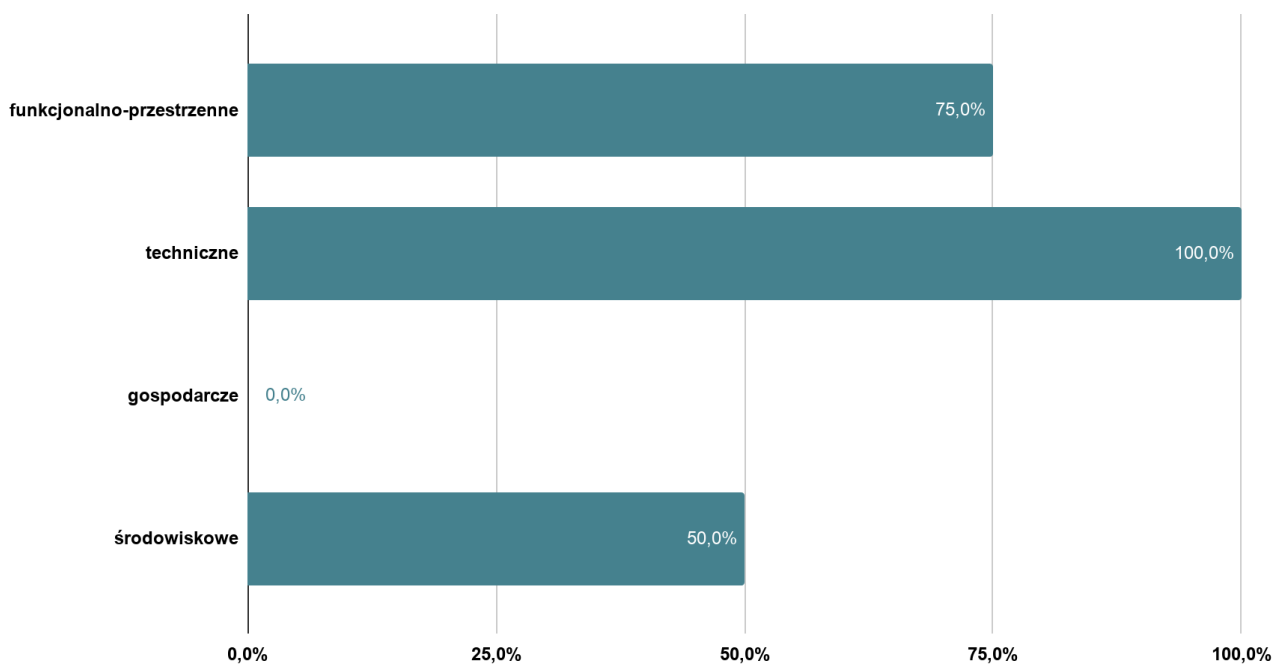
➤ **niski poziom edukacji**

Nikt z badanych nie zaznaczył tej odpowiedzi.

4.2.7.3 Inne kategorie negatywnych zjawisk społecznych w obrębie osiedli na podstawie przygotowanej listy, ich przejawy i miejsca koncentracji

Na pytanie czy w obrębie wybranego osiedla badani i badane zauważają miejsca, w których szczególnie występują wymienione inne kategorie negatywnych zjawisk niż te wymienione w Ustawie o rewitalizacji udzielono następujących odpowiedzi: cztery wskazania (100%) zauważające na Przedmieściu Świdnickim negatywne zjawiska **techniczne**, trzy (75%) problemy **funkcjonalno-przestrzenne** oraz dwa wskazania podkreślające problemy **środowiskowe**. Nie pojawiło się żadne wskazanie problemów **gospodarczych**.

Odpowiedzi na pytanie 4: Czy na obszarze wybranego przez Pana(ią) zauważa Pan(i) miejsca, w których szczególnie występują niżej wymienione negatywne zjawiska?

N = 4

Część z badanych wybrała możliwość uzupełnienia zaznaczonej odpowiedzi.

Proszę określić w jaki sposób i na jakim fragmencie osiedla wytyczonym ulicami lub wzdłuż wybranych ulic?

- **funkcjonalno-przestrzenne (np. słaby dostęp do komunikacji miejskiej, usług, handlu lub gastronomii; usług zdrowia, usług edukacji i kultury; niewystarczająca ilość miejsc parkingowych; zdegradowane tereny zielone lub poprzemysłowe; brak lub słaba jakość terenów publicznych: place skwery, parki, deptaki, itp.) (67% uzupełnień)**

Jako miejsca gdzie występują ogólnie problemy funkcjonalno-przestrzenne wskazano ulice: Tęczową, Pochyłą, Wysoką. Wzdłuż ul. Grabiszyńskiej zauważono niewystarczającą ilość usług oraz zwrócono uwagę na problem z parkowaniem, w związku z pojawiającymi się osiedlami deweloperskimi.

- **techniczne (np. zły stan techniczny ulic, budynków, podwórek, mieszkań komunalnych, duży udział pieców węglowych w ogrzewaniu mieszkań, mieszkania pozbawione łazienki i toalety, itp.) (75% uzupełnień)**

Jako ulicę z ogólnie występującymi negatywnymi zjawiskami technicznymi wskazano ul. Tęczową. Ponadto na ul. Kołłątaja, Skargi, Teatralnej i Kościuszki wskazano na problem złego stanu nawierzchni chodników. W rejonie ulic Tęczowej oraz Pawłowa występują piece węglowe, oraz brak toalet w mieszkaniach.

- **gospodarcze (np. słaby poziom przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw, itp.)**

Nikt z badanych nie zaznaczył tej odpowiedzi.

- **środowiskowe (np. wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza, problem z wywozem śmieci, nielegalne składowanie śmieci, itp.)**

Jako miejsce gdzie występują ogólnie problemy środowiskowe wskazano ul. Tęczową.

4.2.8 Inne

Trzy razy skorzystano z możliwości wypełnienia ankiety dla innego wybranego osiedla spoza listy. Wpłynęło po jednej ankiecie dla osiedli: Gajowice, Krzyki, Księża Małe. Ze względu na małą ilość danych, wyniki zostaną przedstawione w sposób opisowy. Z jednym wyjątkiem, odpowiedzi nie zostały uzupełnione o własne wypowiedzi.

4.2.8.1 Gajowice

Badany/-a określił/-a osiedle Gajowice jako miejsce, gdzie występuje wysoki poziom ubóstwa. Ponadto w pytaniu o to, czy w obrębie wybranego osiedla występują wymienione negatywne zjawiska społeczne, respondent/-ka zaznaczył/-a odpowiedź wskazującą, że na osiedlu pojawia się problem wysokiego poziomu ubóstwa oraz niski poziom edukacji, nie precyzując jednak wypowiedzi i nie wskazując dokładnych obszarów. W kolejnym pytaniu o to, czy w obrębie wybranego osiedla badani i badane zauważają miejsca, w których szczególnie występują wymienione w ustawie o rewitalizacji inne kategorie negatywnych zjawisk, zaznaczono problemy funkcjonalno-przestrzenne.

4.2.8.2 Krzyki

Badanemu/-nej trudno było się zgodzić z którymś z podanych w pytaniu stwierdzeń dotyczących charakterystyki osiedla względem negatywnych zjawisk społecznych i zaznaczona została odpowiedź "trudno powiedzieć". Podobnie w pytaniu o to, czy w obrębie wybranego osiedla respondent/-tka zauważa miejsca, w których szczególnie występują wymienione negatywne zjawiska społeczne padła odpowiedź "trudno powiedzieć". Jednakże w pytaniu o to, czy w obrębie wybranego osiedla badani i badane zauważają miejsca, w których szczególnie występują inne wymienione w ustawie o rewitalizacji kategorie negatywnych zjawisk zaznaczono problemy techniczne, doprecyzowując odpowiedź o uwagę o złym stanie nawierzchni chodników na ul. Krzyckiej.

4.2.8.3 Księża Małe

Badany/-a określił/-a osiedle Księża Małe jako miejsce, na którym mieszka sporo osób, które są długotrwale bezrobotne, gdzie występuje wysoki poziom przestępczości, niski poziom kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym, oraz niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym.

W pytaniu o to, czy w obrębie wybranego osiedla respondenci zauważają miejsca, w których szczególnie występują wymienione negatywne zjawiska społeczne, respondent/-ka zaznaczył/-a odpowiedź wskazującą na obecność wysokiego poziomu przestępczości oraz niskiego poziomu kapitału społecznego, nie precyzując jednak wypowiedzi i dokładnych obszarów. W innych kategoriach negatywnych zjawisk zaznaczono problemy techniczne, jako występujące na Księżu Małym.

4.3 WNIOSKI Z BADANIA

Przeprowadzone badanie przy pomocy ankiety internetowej wśród mieszkańców Wrocławia dotyczyło ich opinii na temat obszarów miasta Wrocławia w obrębie osiedli o największym stopniu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych. Wraz z opiniami i rekomendacjami zebranych innymi metodami w trakcie przeprowadzonych konsultacji społecznych posłużą one do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji we Wrocławiu.

Wnioski z badania ankietowego to:

1. Badani i badane w zdecydowany sposób wskazali trzy osiedla, w obrębie których powinien zostać wytyczony obszar rewitalizacji: Kleczków, Nadodrże oraz Przedmieście Oławskie. 86% wypełnionych ankiet w badaniu dotyczyło tych trzech osiedli.
2. Na większości poszczególnych osiedli wymienionych w ankietach można wyróżnić mniejsze obszary, które według badanych koncentrują negatywne zjawiska:
 - Kleczków: środkowa część osiedla ze starszą zabudową, w szczególności obszar wytyczony ulicami Reymonta-Kraszewskiego-Trzebnicka-Kleczkowska;
 - Nadodrże: najczęściej pojawiały się - środkowa część osiedla wytyczona ulicami Pomorska - pl. Staszica-Trzebnicka - pl. św. Macieja oraz szerzej - środkowy pas Nadodrza od ul. Kurkowej do ul. Jedności Narodowej;
 - Przedmieście Oławskie: środkowo-wschodni obszar wytyczony ulicami: Pułaskiego – Traugutta - Kościuszki, a także południowa część wytyczona ulicami: Świstackiego – Kościuszki – Chudoby – Brzeska;
 - Plac Grunwaldzki: północno-zachodnia część osiedla wytyczona ulicami Wyszyńskiego – Sienkiewicza – Piastowska – Szczytnicka, ze szczególnym uwzględnieniem ul. Grunwaldzkiej, jako najliczniej wymienianej;

- Ołbin: południowo-środkowa część osiedla wytyczona ulicami Sępa – Szarzyńskiego – Prusa – Górnickiego – Sienkiewicza, oraz zachód osiedla, w szczególności ul. Jedności Narodowej;
3. Badani i badane na poszczególnych osiedlach najczęściej wskazywali na obecność wśród mieszkańców:
- Kleczkowa: wysokiego poziomu ubóstwa oraz wysokiego poziomu bezrobocia;
 - Nadodrza: wysokiego poziomu ubóstwa, wysokiego poziomu bezrobocia, oraz wysokiego poziomu przestępczości;
 - Przedmieścia Oławskiego: wysokiego poziomu ubóstwa oraz wysokiego poziomu bezrobocia;
 - Placu Grunwaldzkiego: niewystarczającego poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym;
 - Ołbina: wysokiego poziomu bezrobocia, wysokiego poziomu przestępczości, oraz niskiego poziomu kapitału społecznego.
4. W kategoriach innych negatywnych zjawisk, wymienionych w ustawie o rewitalizacji, na zdecydowanej większości osiedli jako najczęściej występujące badani wskazywali kategorie zjawisk technicznych.
5. Badani i badane wskazując na różnorodne przejawy negatywnych zjawisk na wybranych osiedlach, najczęściej wskazywali na samą przestrzeń osiedli; zły stan techniczny budynków (w szczególności kamienic), dużą ilość pieców węglowych, zaniedbaną nawierzchnię ulic i chodników oraz problemy z odpadami. Często również wskazywali na zachowania mieszkańców osiedla: picie alkoholu w miejscach publicznych, przeszukiwanie pojemników na odpady, prośzenie o pieniądze.

5 | PODSUMOWANIE

Raport przedstawia opinie mieszkank i mieszkańców Wrocławia, biorących udział w konsultacjach „Rewitalizacja_NOWA” na temat osiedli miasta Wrocławia o największym stopniu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych. Prezentuje także rekomendacje uczestników, które przyczynią się do wyznaczenia przyszłego obszaru rewitalizacji na terenie Wrocławia. W spotkaniach konsultacyjnych wzięło udział łącznie: **147 osób**.

Najliczniej uczestnicy przybyli na pierwsze spotkanie, otwierające proces konsultacji (27 osób) oraz na spotkanie warsztatowe na osiedlu Ołbin (32 osoby). Zbliżoną frekwencję miały spotkania na Przedmieściu Świdnickim (20 osób), Szczepinie (21 osób) oraz Przedmieściu Oławskim (22 osoby). Na wszystkich osiedlach przy promocji konsultacji wsparły nas zarówno Rady Osiedli jak i partnerzy lokalni – MiserArt, Fundacja Dom Pokoju, Stowarzyszenie na rzecz Promocji Zdrowia Curatus, Filia MBP nr 5 Biblioteka Grafit, Filia MBP nr 29, Firlej-Ośrodek Działań Artystycznych, Serce Szczepina, Muzeum Współczesne Wrocławia, PrzedPokój H13. W spotkaniach konsultacyjnych licznie uczestniczyli przedstawiciele Rad Osiedli i lokalnych podmiotów związanych z konsultowanymi osiedlami.

Mniejszą frekwencją cieszyły się spotkania warsztatowe na Nadodrze (12 osób) i Kleczkowie (10 osób). Mieszkańcy Nadodrze licznie uczestniczyli w spotkaniu otwierającym, które odbywało się w przestrzeni MiserArt, mieszczącym się na tym osiedlu. Być może to spowodowało, że nie uczestniczyli już w tak liczny gronie w drugim spotkaniu o charakterze warsztatowym. Na Kleczkowie natomiast problem z frekwencją mógł wynikać z faktu, że mieszkańcy są dość sceptycznie nastawieni do działań UM na zamieszkiwanym przez nich obszarze. Uważają, że są traktowani gorzej niż sąsiadujące Nadodrze, które było już beneficjentem procesu rewitalizacji. Podkreślały to osoby przybyłe na konsultacje, mówiąc, że chciałyby aby na ich osiedlu żyło się lepiej, ale mają obawy czy jest to możliwe. Tym bardziej zaskakujące są wyniki ankiety online, gdzie na Kleczków wskazało 123 osoby, co stanowi ponad 1/3 odpowiedzi. Może to świadczyć o mobilizacji mieszkańców po spotkaniu konsultacyjnym i spacerze badawczym, które przywróciły im wiarę w realne możliwości działań rewitalizacyjnych na ich osiedlu. Należałoby to wziąć pod uwagę, planując dalsze działania UM.

Najmniej liczne było spotkanie na Pl. Grunwaldzkim, gdzie pomimo promocji konsultacji przez miejsce dobrze znane i odwiedzane przez mieszkańców – Filie MBP nr 29 przybyły tylko trzy osoby. Uczestnicy spotkania podkreślali, że na ich osiedlu właściwie nie widać działań Rady Osiedla. Nie ma też innych podmiotów prowadzących regularną działalność na terenie osiedla. Na pierwszy rzut oka jest to osiedle dobrze funkcjonujące, koncentrujące wiele przejawów życia społecznego. Jednak wśród samych mieszkańców odczuwalny jest brak więzi społecznych, duże rozwarstwienie społeczne; mieszkańcy nie uczestniczą w życiu publicznym, brakuje oferty skierowanej do lokalnej społeczności, czy to o charakterze kulturalnym czy edukacyjnym. Pomimo niskiej frekwencji na spotkaniu warsztatowym w spacerze badawczym na tym osiedlu

wzięły udział osoby żywo zainteresowane tematem rewitalizacji. Spacer dostarczył wielu cennych informacji, które zrównoważyły ich niedomiar po spotkaniu. W spacerach badawczych wzięły udział łącznie udział: **22 osoby**

Na każdym osiedlu przeprowadzono jeden spacer badawczy z wyjątkiem Przedmieścia Świdnickiego, gdzie w terminie konsultacji udało się zorganizować dwa spacer. Ponadto w celu sporządzenia dokumentacji uzupełniającej, zespół realizujący spacer udął się w dodatkowych terminach na trzy osiedla, na których nie udało się zrealizować drugiego spaceru w wyznaczonym terminie. Zgodnie z założeniem spacerów brało w nich udział od dwóch do czterech uczestników oraz moderator i obserwator. Spacer pozwolił umiejscowić i udokumentować stopień degradacji tych obszarów osiedli, na których koncentrują się negatywne zjawiska społeczne, funkcjonalno-przestrzenne, techniczne, środowiskowe i gospodarcze.

Otrzymano łącznie **337 ankiet**, w tym 289 wypełnionych online na stronie konsultacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/rewitalizacja_nowa i 48 wypełnionych pisemnie.

Za najbardziej wymagające rewitalizacji obszary uczestnicy konsultacji uznali:

Nadodrze – prawie *cały obszar* osiedla; ze szczególnym uwzględnieniem środkowej części osiedla pomiędzy ulicami: *Pomorską, Placem Staszica, Trzebnicką i Placem św. Macieja*. Jako obszar niewymagający rewitalizacji wskazano nowe inwestycje na Kępie Mieszczańskiej.

Ołbin – obszar ograniczony ulicami: *Prusa, Jedności Narodowej i Wyszyńskiego*, ze szczególnym uwzględnieniem *Jedności Narodowej* oraz ulice: *Nowowiejska, Walecznych, Rozbrat, Sępa Szarzyńskiego, Piastowską, Górnickiego*.

Kleczków – tzw. stary Kleczków – obszar ograniczony ulicami: *Trzebnicką, Wybrzeżem Korzeniowskiego, ulicą Reymonta i torami kolejowymi*. Natomiast jako obszary, które nie wymagają rewitalizacji wskazano: Wybrzeże Reymonta, Promenady Wrocławskie.

Plac Grunwaldzki - obszar ograniczony ulicami *Piastowską, Sienkiewicza, Wyszyńskiego, Szczytnicką*, ze szczególnym uwzględnieniem *ul. Grunwaldzkiej oraz ulice Nauczycielska, Wrocławczyka i Nehringa*. Jako niewymagające rewitalizacji wskazano kampusy uczelni wyższych: Uniwersytetu Wrocławskiego, Politechniki Wrocławskiej oraz Uniwersytetu Przyrodniczego.

Przedmieście Świdnickie – trzy obszary: 1. obszar ograniczony ulicami: *Dworcową, Kościuszki, Piłsudskiego, Plac Muzealny* ze szczególnym uwzględnieniem rejonu ulic *Stawowa, Rejtana, Gwarna, pl. Kościuszki, Bałuckiego* 2. obszar przylegający do *ulicy Tęczowej* na całym jej przebiegu, 3. Obszar ulic: *Jęczmiennej, Pszennej, Żytniej, Owsianej*.

Szczepin – dwa obszary: 1. obszar ograniczony ulicami: *Legnicką, Poznańską, Ścinawską, Młodych Techników, Inowrocławską* ze szczególnym uwzględnieniem rejonu *Skweru Damiana*

de Veuster oraz ulicy Czarnieckiego 2. obszar ograniczony ulicami: **Legnicką, Nabycińską i Robotniczą, ze szczególnym uwzględnieniem ulicy Dobrej i Ziemowita.**

Przedmieście Oławskie – **cały obszar** zabudowy mieszkaniowej i usługowej Przedmieścia Oławskiego, a szczególnie środkowo-wschodni obszar wytyczony ulicami: **Pułaskiego, Traugutta, Kościuszki**, a także południowa część wytyczona ulicami: **Świstackiego, Kościuszki, Chudoby, Brzeska** oraz tereny zielone nad rzeką Oławą w okolicy Żabiej Ścieżki

Rekomendacje te wynikają z faktu, że na powyższych obszarach mamy do czynienia z największą koncentracją negatywnych zjawisk społecznych takich jak: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, alkoholizm, bezdomność, niski kapitał społeczny, niski poziom uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym, a więc z istotnymi problemami społecznymi, które warunkują uznanie danego obszaru za zdegradowany.

Dodatkowo towarzyszą im także negatywne zjawiska w obszarach: funkcjonalno- przestrzennym, technicznym, gospodarczym oraz środowiskowym. To rodzi w mieszkańcach poczucie zamieszkiwania lub przebywania w zdegradowanym fragmencie miasta, który nie zapewnia realizacji podstawowych potrzeb takich jak: poczucia bezpieczeństwa, wygodnego mieszkania, dostępu do usług, dostępu do terenów zielonych, wygodnej komunikacji pieszej i samochodowej, czystego otoczenia.

Wskazane powyżej rekomendacje mieszkańców w dużej mierze znajdują odzwierciedlenie w dokumencie „Diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji”.

Za najważniejsze czynniki warunkujące wyznaczenie obszaru rewitalizacji uznano następujące negatywne zjawiska w poszczególnych kategoriach:

Negatywne zjawiska społeczne:

- wysoki poziom ubóstwa;
- wysoki poziom bezrobocia;
- wysoki poziom przestępczości;
- niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym;
- niski poziom kapitału społecznego.

Negatywne zjawiska techniczne:

- zły stan techniczny budynków (w szczególności kamienic),
- dużą ilość pieców węglowych, brak łazienek i toalet;
- zły stan techniczny nawierzchni ulic i chodników.

Negatywne zjawiska funkcjonalno-przestrzenne:

- słaby dostęp do usług,

- brak miejsc spotkań dla mieszkańców,
- brak miejsc do uprawiania sportu i rekreacji,
- brak miejsc w których można organizować wydarzenia kulturalne,
- zaniedbane podwórka,
- brak zieleni lub zieleni zdegradowana,
- brak miejsc parkingowych
- nieprawidłowo zaparkowane samochody, tarasujące chodniki.

Negatywne zjawiska środowiskowe:

- problemy z wywozem śmieci;
- nieprawidłowe składowanie odpadów;
- zanieczyszczenie powietrza z pieców węglowych.

Negatywne zjawiska gospodarcze:

- usługi słabej jakości,
- brak różnorodności usług,
- puste lokale usługowe,
- brak przedsiębiorców na osiedlu.

Podczas prac nad uchwałą delimitacyjną powyższe wskazania będą jednymi z najważniejszych wskazówek przy decydowaniu o wyznaczeniu obszaru rewitalizacji.

Warto również wskazać, że niemniej ważne dla mieszkańców są aspekty takie jak:

- bezpieczeństwo,
- dostęp do komunikacji miejskiej;
- dostęp do usług, w tym zwłaszcza gastronomii,
- miejsca spotkań i możliwość organizacji wydarzeń kulturalnych,
- uspokojenie ruchu ulicznego,
- zmniejszenie natężenia hałasu,
- czyste i estetyczne otoczenie.

Są to elementy, które powinny zostać wzięte pod uwagę na etapie planowania działań na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

Opisane wnioski z przeprowadzonych konsultacji społecznych będą istotne dla podejmowania dalszych kroków w procesie rewitalizacji we Wrocławiu. Kolejne działania UM Wrocławia polegać będą przede wszystkim na:

- przystąpieniu do projektu Uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji tzw. Uchwały delimitacyjnej;
- przystąpieniu do projektu Uchwały o powołaniu Komitetu Rewitalizacji;
- przygotowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji.

Niniejszy proces konsultacji społecznych wykonano na zlecenie Wydziału Partycypacji Społecznej Urzędu Miejskiego Wrocławia w ramach realizacji zadania publicznego pn. Wsparcie procesów konsultacji społecznych oraz zarządzania lokalnymi konfliktami na terenie Gminy Wrocław w 2019 roku realizowanego przez Instytut Mediacji "TAK" oraz Fundację na Rzecz Studiów Europejskich dofinansowanego przez Gminę Wrocław.

Koordinator projektu

Tadeusz Mincer, Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich

Liderka konsultacji

Anna Jurkowska (Stowarzyszenie Żółty Parasol)

Asystenci/teki: Monika Glińska, Justyna Prus, Anna Ropiecka,
Jacek Sterczewski, Maja Zabokrzycka, Maria Zięba

Partnerzy konsultacji

Fundacja Dom Pokoju, Stowarzyszenie na rzecz Promocji Zdrowia Curatus,
Stowarzyszenie MiserArt, MBP Filia nr 5 -Biblioteka Grafit, MBP Filia nr 29,
Muzeum Współczesne, Stowarzyszenie Serce Szczepina, Rady Osiedli,
Firlej-Ośrodek Działań Artystycznych, PrzedPokój H13

Wsparcie merytoryczne

Wydział Partycypacji Społecznej Urzędu Miejskiego Wrocławia

